

อุปสงค์การท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนของนักท่องเที่ยวชาวไทย

สารนิพนธ์

ของ

เทวฤทธิ์ เอ็มโอบุญ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การจัดการ

พฤษภาคม 2552

อุปสงค์การท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนของนักท่องเที่ยวชาวไทย

สารนิพนธ์
ของ
เทวฤทธิ์ เอ็มโอบุญ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การจัดการ

พฤษภาคม 2552

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อุปสงค์การท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนของนักท่องเที่ยวชาวไทย

บทคัดย่อ
ของ
เทวฤทธิ์ เอ็มโอบุญ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การจัดการ
พฤษภาคม 2552

เทวฤทธิ์ เอ็มโอษฐ์. (2552). *อุปสงค์การท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนของนักท่องเที่ยวชาวไทย*. สารนิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์การจัดการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์: ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิพรรณ สาลีผล.

การวิจัยในครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนและเพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนของนักท่องเที่ยวชาวไทย

ในการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ รายไตรมาส 24 ไตรมาส ตั้งแต่ปี พ.ศ.2545-2550 โดยทำการศึกษานักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนและพักในที่พักดังต่อไปนี้คือ โรงแรม เกสต์เฮาส์ บังกะโล รีสอร์ท ผลจากการศึกษาพบว่าจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนในช่วงระยะเวลา 6 ปีที่ผ่านมาคือปี พ.ศ. 2545 – 2550 มีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกไตรมาส โดยที่ไตรมาสที่ 4 มีจำนวนนักท่องเที่ยวมากที่สุด ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์ของนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยปัจจัยที่จะทำการศึกษา ได้แก่ รายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวนประชากรไทย ดัชนีราคาผู้บริโภค อัตราการว่างงาน และจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 – 2550 (แต่ละปีแบ่งเป็น 4 ไตรมาส) การวิเคราะห์ข้อมูลกระทำโดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) และใช้วิธีการกำลังสองน้อยที่สุดแบบธรรมดา (Ordinary Least Square)

จากการศึกษาพบว่า รายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทย มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 และจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยามีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ส่วนดัชนีราคาผู้บริโภค และ อัตราการว่างงานมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ส่วนจำนวนประชากรไทยไม่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน

DEMAND FOR THAI TOURISTS IN BANGSAEN AREA

AN ABSTRACT
BY
TEWARID EM-OD

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Economics Degree in Managerial Economics
at Srinakharinwirot University

May 2009

Tewarid Em-od. (2009). *Demand for Thai tourists in Bangsaen area*.

Master's Project, M.Econ. (Managerial Economics). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor : Assist. Prof. Ravipan Saleepon.

This research aimed to study the basic information for Thai tourists in Bangsaen area and also study factors affecting tourism demand for Thai tourists in Bangsaen area.

Data analysis was separated into two past. In the first past was the study of the basic information for Thai tourists in Bangsaen area, using secondary data from 2002-2007 (dividing four quarter-years). Studying Thai tourists in Bangsaen area resting in four places were Hotel, Guesthouse, Bangalo, and Resort. The study found that the number of Thai tourists in Bangsaen area in six years ago from 2002-2007 was increasing. Especially, the fourth quarter-year had the most number of Thai tourists in Bangsaen area. In the second past was the study about factors affecting tourism demand of Thai tourists in Bangsaen area, including income of Thai tourists, consumer price index, Thai population, unemployment rate and the number of Pattaya tourists from 2002-2007 (dividing four quarter-years). The data was a secondary data from 2002-2007 with multiple regression analysis (Ordinary Least Square).

The study found that income of Thai tourists had a positive effect to the number of Thai tourists in Bangsaen area at the significant of reliability at 90%. The number of Pattaya tourists had a positive effect to the number of Thai tourists in Bangsaen area at the significant of reliability at 95%. For consumer price index and unemployment rate had a negative effect to the number of Thai tourists in Bangsaen area at the significant of reliability at 95%. Concerning to the Thai population, it had no effect to the number of Thai tourists in Bangsaen area.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์เรื่อง อุปสงค์การท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนของนักท่องเที่ยวชาวไทย ของ
เทวฤทธิ์ เอ็มโอยฐ์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การจัดการ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิพรรณ สาลีผล)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร. อ้อทิพย์ ราษฎร์นิยม)

คณะกรรมการสอบ

.....

ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิพรรณ สาลีผล)

.....

กรรมการสอบสารนิพนธ์

(อาจารย์ไมตรี อภิพัฒน์มนตรี)

.....

กรรมการสอบสารนิพนธ์

(อาจารย์ประภาพร เฟื่องฟูสกุล)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การจัดการ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีสำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ

(รองศาสตราจารย์ ดร. เรณู สุขารมณ์)

วันที่ ..... เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2552

ประกาศขอบคุณ

สารนิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยดีเป็นเพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิ
พรรณ สาลีผล อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ อาจารย์ไมตรี อภิพัฒน์มนตรี และอาจารย์ประพาฬ เพ็ญฟูสกุล กรรมการสอบ
สารนิพนธ์ ท่านทั้งสามได้เสียสละเวลาอันมีค่าเพื่อให้คำปรึกษาแนะนำในการจัดทำงานวิจัยนี้ทุก
ขั้นตอน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่าน ในภาควิชาเศรษฐศาสตร์ ที่ให้
ทั้งความรู้ และกระบวนการทางความคิดแก่ผู้วิจัยตลอดระยะเวลาในการศึกษาตามหลักสูตร
เศรษฐศาสตร์การจัดการ ซึ่งผู้วิจัยสามารถนำมาใช้ในการทำงานวิจัยในครั้งนี้ และในการดำเนินชีวิต
ต่อไป

ท้ายสุดผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ พี่ น้อง ญาติๆ และเพื่อนๆ ทุกคนที่ให้ทั้งการ
สนับสนุนและกำลังใจที่ดีเยี่ยมตลอดระยะเวลาที่ศึกษาและทำงานวิจัย

เทวฤทธิ์ เอ็มโษฐ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
สมมุติฐานของการศึกษา.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
สภาพโดยทั่วไปของแหล่งท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน.....	8
ทฤษฎีอุปสงค์.....	16
ทฤษฎีผลิตภัณฑ์ประชาชาติในประเทศเบื้องต้น.....	22
ทฤษฎีดัชนีราคาผู้บริโภค.....	23
ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงประชากร.....	25
ทฤษฎีการว่างงาน.....	26
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการท่องเที่ยว.....	28
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	38
3 วิธีการดำเนินงานวิจัย	44
การกำหนดข้อมูลและแหล่งข้อมูล.....	44
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	45
การรวบรวมข้อมูล.....	45
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	88
สังเขปความมุ่งหมาย สมมติฐานและวิธีดำเนินการวิจัย.....	88
สรุปผลการวิจัย.....	90
อภิปรายผล.....	92
ข้อเสนอแนะ.....	95
บรรณานุกรม.....	97
ภาคผนวก.....	102
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	105

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 รายได้นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนระหว่างปี พ.ศ. 2546-2549.....	3
2 จำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนระหว่างปี พ.ศ. 2546-2549.....	4
3 ประเพณีท้องถิ่นที่สำคัญ.....	15
4 จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนปี พ.ศ. 2545 จำแนกตามไตรมาส (4 ไตรมาส).....	53
5 จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนปี พ.ศ. 2546 จำแนกตามไตรมาส (4 ไตรมาส).....	54
6 จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนปี พ.ศ. 2547 จำแนกตามไตรมาส (4 ไตรมาส).....	55
7 จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนปี พ.ศ. 2548 จำแนกตามไตรมาส (4 ไตรมาส).....	56
8 จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนปี พ.ศ. 2549 จำแนกตามไตรมาส (4 ไตรมาส).....	58
9 จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามไตรมาส (4 ไตรมาส).....	59
10 รายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามปี พ.ศ. และไตรมาส (4 ไตรมาส).....	60
11 จำนวนประชากรไทย จำแนกตามปี พ.ศ. และไตรมาส (4 ไตรมาส).....	64
12 ดัชนีราคาผู้บริโภค จำแนกตามปี พ.ศ. และไตรมาส (4 ไตรมาส).....	68
13 อัตราการว่างงาน จำแนกตามปี พ.ศ. และไตรมาส (4 ไตรมาส).....	72
14 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยา ปี พ.ศ. 2545 จำแนกตามไตรมาส (4 ไตรมาส).....	76
15 จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยายปี พ.ศ. 2546 จำแนกตามไตรมาส (4ไตรมาส).....	77
16 จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยายปี พ.ศ. 2547 จำแนกตามไตรมาส (4ไตรมาส).....	78

บัญชีตาราง(ต่อ)

ตาราง

17	จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยาปี พ.ศ. 2548 จำแนกตามไตรมาส (4ไตรมาส).....	79
18	จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยาปี พ.ศ. 2549 จำแนกตามไตรมาส (4ไตรมาส).....	80
19	จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยาปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามไตรมาส (4ไตรมาส).....	82
20	ผลการวิเคราะห์การแจกแจงข้อมูล.....	83
21	ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์ของนักท่องเที่ยว ชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน.....	84

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน ประชากรไทย ดัชนีราคาผู้บริโภค อัตราการว่างงาน จำนวนนักท่องเที่ยวชาว ไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยา กับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน.....	6
2 เส้นอุปสงค์ต่อราคา.....	17
3 เส้นอุปสงค์ต่อรายได้ กรณีของสินค้าปกติ.....	18
4 เส้นอุปสงค์ต่อรายได้ กรณีของสินค้าด้อย.....	18
5 เส้นอุปสงค์ต่อราคาสินค้าชนิดอื่น กรณีสินค้าที่ใช้ประกอบกัน.....	19
6 เส้นอุปสงค์ต่อราคาต่อราคาสินค้าชนิดอื่น กรณีสินค้าที่ใช้แทนกันได้.....	20

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การท่องเที่ยวเป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์ที่มีมานานแล้วในแทบทุกภูมิภาคของโลก มิได้จำกัดอยู่เฉพาะที่ใดที่หนึ่ง (เปรมวดี ณ นครพนม. 2545: 1) ทั้งนี้การท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประเทศทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม โดยในแง่เศรษฐกิจนั้น การท่องเที่ยวก่อให้เกิดรายได้ในรูปเงินตราต่างประเทศซึ่งจะช่วยให้การปรับดุลการชำระเงินของประเทศ สร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ โดยก่อให้เกิดการจ้างงาน ทั้งทางตรง ได้แก่ อาชีพในธุรกิจที่พัก ธุรกิจนำเที่ยว ธุรกิจอาหาร ธุรกิจจำหน่ายของที่ระลึก และทางอ้อม ได้แก่ อาชีพทางเกษตรกรรม หัตถกรรม การธนาคาร ฯ ทำให้เกิดการกระจายรายได้ไปสู่ท้องถิ่น ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างความสำเร็จเติบโตและความมีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ ส่วนในแง่ของสังคมนั้น การท่องเที่ยวทำให้เกิดการพัฒนาสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกในท้องถิ่นที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยว ทำให้ระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ ให้สูงขึ้น ทั้งนี้ยังช่วยปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนในท้องถิ่น มีความรักและหวงแหนในทรัพยากรการท่องเที่ยวในท้องถิ่นของตน ซึ่งนำไปสู่การฟื้นฟูและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมตลอดจนการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่า นอกจากนี้การท่องเที่ยวยังมีส่วนช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดี ทำให้เกิดความสามัคคีในประเทศ รวมทั้งทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมประเพณีและสร้างสัมพันธไมตรีระหว่างประเทศซึ่งนำไปสู่ความเป็นเพื่อนร่วมโลก และทำให้เกิดสันติภาพแก่โลก

สำหรับการท่องเที่ยวในประเทศไทยนั้นรัฐบาลให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง โดยมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก และบรรจุการท่องเที่ยวไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2520-2524) เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน ทั้งนี้ปัจจุบันรัฐบาลและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยมีความพยายามส่งเสริมให้ชาวไทยเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศมากขึ้น โดยเห็นว่าการท่องเที่ยวภายในประเทศเป็นเครื่องมือทางนโยบายเศรษฐกิจและสังคมของรัฐ ที่มีความสำคัญต่อภาคเศรษฐกิจการท่องเที่ยวไม่น้อยกว่าการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ถึงแม้ว่ารายได้ที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวภายในประเทศจะไม่เกี่ยวข้องกับการนำเงินตราต่างประเทศเข้ามาก็ตาม แต่ผลกระทบต่อเนื่องจากการท่องเที่ยวภายในประเทศของชาวไทยนั้นคิดเป็นมูลค่ามหาศาล

เนื่องจากประเทศไทยมีทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นความสวยงามของธรรมชาติ มรดกทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ รวมทั้งสิ่งดึงดูดความสนใจทางการท่องเที่ยวอื่น ๆ ซึ่งกระจายตัวอยู่ทั่วทุกภูมิภาค จังหวัดชลบุรีเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพอย่างมากสำหรับการเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ครบวงจร โดยมีเนื้อที่รวมทั้งจังหวัดประมาณ 4,363 ตาราง

กิโลเมตร มีระยะห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 81 กิโลเมตร พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบชายฝั่งทะเล พื้นที่ราบลูกคลื่นและเนินเขา พื้นที่ภูเขา และเกาะต่างๆ เนื่องจากมีทำเลที่ตั้งที่เหมาะสม และมีการคมนาคมที่สะดวก สามารถอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวได้อย่างครบครัน ได้แก่ การคมนาคมขนส่งทางบกโดยมีการให้บริการรถโดยสารสาธารณะเชื่อมต่อกับทุกอำเภอ และทุกจังหวัดที่อยู่ใกล้เคียง มีเส้นทางรถไฟสายตะวันออกผ่าน การคมนาคมขนส่งทางน้ำโดยมีการให้บริการเรือโดยสารข้ามไปยังเกาะต่างๆ ที่สำคัญและเป็นแหล่งท่องเที่ยว และการคมนาคมขนส่งทางอากาศโดยมีสนามบินอยู่เกาะที่มีฐานะเป็นสนามบินพาณิชย์ นอกจากนี้จังหวัดชลบุรียังมีระบบสาธารณูปโภคที่ดี มีไฟฟ้าและโทรศัพท์ใช้ทั่วทั้งจังหวัด มีสถานีอนามัยในระดับตำบล มีโรงพยาบาลในระดับอำเภอ อีกทั้งยังมีธุรกิจให้บริการนักท่องเที่ยว เช่น ที่พักแรมระดับต่างๆ ในชุมชนและแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ บริการนำเที่ยว เซาท์ รันขายอาหาร และร้านขายสินค้าของที่ระลึก นอกจากนี้ยังมีทรัพยากรการท่องเที่ยวหลายประเภทที่น่าสนใจ ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ เช่น ชายหาด เกาะ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และภูเขาต่างๆ แหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น อัลคาซาร์ สวนสัตว์เปิดเขาเขียว แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม เช่น วัดญาณสังวราราม ครกหินอ่างศิลา ตลาดหนองมน เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีงานประเพณีและเทศกาลต่างๆ ที่จัดเป็นประจำทุกปี ทำให้มีนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดชลบุรีแต่ละปีเป็นจำนวนมาก จึงถือได้ว่าจังหวัดชลบุรีเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวและบริการของภาคตะวันออก สำหรับในบริเวณบางแสนนั้นจัดเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงในหมู่นักท่องเที่ยวมาช้านานแห่งหนึ่งของจังหวัดชลบุรี ซึ่งได้มีส่วนช่วยส่งเสริมให้เกิดความเจริญก้าวหน้า ทั้งทางด้านโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนเศรษฐกิจในท้องถิ่นนับแต่อดีตมาจนถึงปัจจุบัน โดยชายหาดบางแสนอยู่ห่างจากตัวเมืองชลบุรีประมาณ 13 กิโลเมตร ชายหาดยาวประมาณ 2.5 กิโลเมตร และกว้างประมาณ 50-200 เมตร มีถนนเลียบริมชายทะเลบริเวณชายหาดร่มรื่นด้วยต้นมะพร้าว ซึ่งเหมาะแก่การพักผ่อนหย่อนใจและเล่นน้ำทะเล ปัจจุบันชายหาดบางแสนได้รับการปรับปรุงให้สะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อยพร้อมสรรพด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ครบครัน ทั้งสถานที่พัก บังกะโล ห้องอาบน้ำจืด ร้านอาหารทะเล และอุปกรณ์กีฬาทางน้ำ รวมทั้งมีการจัดระเบียบผู้ประกอบการร้านค้า เพื่อป้องกันการเอารัดเอาเปรียบนักท่องเที่ยว นอกจากนี้ชายหาดบางแสนยังมีงานประเพณีที่สำคัญ คือ งานประเพณีก่อพระทรายวันไหล โดยกำหนดจัดงานในช่วงเดือนเมษายนของทุกปี งานประเพณีก่อพระทรายวันไหลเป็นงานประเพณีก่อพระเจดีย์ทรายเพื่อถวายเป็นพุทธบูชา และมีกิจกรรมต่างๆ อาทิ พิธีรดน้ำดำหัวและการสาดน้ำกันเป็นที่สนุกสนาน การประกวดก่อพระทราย การประกวดนางงามวันไหล เป็นต้น ซึ่งจะเป็นการอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของชาวท้องถิ่นไว้ให้คงอยู่และเป็นที่ยึดเหนี่ยวต่อไป

เมื่อพิจารณารายได้จากการท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนของนักท่องเที่ยวในปี พ.ศ. 2546-2549 (ตาราง 1) จะเห็นได้ว่า รายได้จากการท่องเที่ยวมีมูลค่าค่อนข้างสูง โดยรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวไทยมีมากกว่ารายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ นอกจากนี้รายได้ของนักท่องเที่ยวชาวไทยยังมีการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก 1,604.19 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2546 เพิ่มขึ้น

เป็น 1,593.22 ล้านบาท 1,805.70 ล้านบาท และ 1,838.25 ล้านบาทในปี พ.ศ. 2547-2549 ตามลำดับ แม้ว่าอัตราการเปลี่ยนแปลงจะมีอัตราการเพิ่มขึ้นที่ลดน้อยลงจากร้อยละ 13.34 ในปี พ.ศ. 2548 เป็นร้อยละ 1.80 ในปี พ.ศ. 2549 แต่ก็นับได้ว่ารายได้ที่เกิดจากการท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนมีส่วนช่วยสนับสนุนให้เกิดการกระจายรายได้ในท้องถิ่น และทำให้เกิดการหมุนเวียนของเงินตราภายในประเทศตามมา นอกจากนี้ (ตาราง 2) จะพบว่า ในช่วงปี พ.ศ. 25446-2549 มีนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนมากกว่านักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ

ดังนั้น เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนมากขึ้น อันจะเป็นการสนับสนุนให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ทั้งยังมีส่วนช่วยสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลให้บรรลุผลตามนโยบายส่งเสริมให้คนไทยเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ ซึ่งจะส่งผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศต่อไป ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาอุปสงค์การท่องเที่ยวนในบริเวณบางแสนของนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยจะศึกษาถึงลักษณะทั่วไปของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน เพื่อจะได้ทราบว่าผู้เยี่ยมชมมีพฤติกรรมการท่องเที่ยวเช่นไร และศึกษาว่ามีปัจจัยใดบ้างที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการนำข้อมูลมาใช้เป็นแนวทางให้กับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวใช้ในการวางแผน ปรับปรุง พัฒนาสถานที่ท่องเที่ยว และตลาดการท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มศักยภาพของการท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน ซึ่งจะทำให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัดชลบุรีและของประเทศไทยมีการเจริญเติบโตอย่างมั่นคง และสามารถสร้างรายได้ให้กับประเทศไทยได้ในอนาคต

ตาราง 1 รายได้นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนระหว่างปี พ.ศ. 2546-2549

ปี (พ.ศ.)	รายได้จากนักท่องเที่ยว (ล้านบาท)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (±ร้อยละ)	รายได้จากชาวไทย (ล้านบาท)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (±ร้อยละ)	รายได้จากชาวต่างชาติ (ล้านบาท)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (±ร้อยละ)
2546	1,643.63	-	1,604.19	-	39.44	-
2547	1,611.21	1.97	1,593.22	-0.68	17.99	-54.39
2548	1,954.36	+21.30	1,805.70	+13.34	148.66	+726.35
2549	2,060.94	+5.45	1838.25	+1.80	22.69	+49.80

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2551). รายงานสถิติการท่องเที่ยวบางแสนออนไลน์

ตาราง 2 จำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนระหว่างปี พ.ศ. 2546-2549

ปี (พ.ศ.)	จำนวน นักท่องเที่ยว (คน)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	จำนวน นักท่องเที่ยว ชาวไทย (คน)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	จำนวน นักท่องเที่ยว ชาวต่างชาติ (คน)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
2546	1,243,670	-	1,223,081	-	20,589	-
2547	1,179,080	-5.19	1,168,082	-4.50	10,998	-46.58
2548	1,069,676	-9.28	1,032,188	-11.63	37,488	+240.86
2549	1,121,757	+4.87	1,068,154	+3.48	53,603	+42.99

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2551). รายงานสถิติการท่องเที่ยวบางแสนออนไลน์

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน
2. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนของนักท่องเที่ยวชาวไทย

ความสำคัญของการวิจัย

การทราบข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนของนักท่องเที่ยวชาวไทยจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเพื่อใช้ในการวางแผน ปรับปรุง พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และตลาดการท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มศักยภาพของการท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้จะพิจารณาปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนของนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิรายไตรมาส 24 ไตรมาส ตั้งแต่ปี พ.ศ.2545-2550 โดยมีการศึกษา ดังต่อไปนี้

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็นดังนี้

- 1.1 รายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทย (YT)
- 1.2 จำนวนประชากรไทย (POPT)
- 1.3 ดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI)
- 1.4 อัตราการว่างงาน (UNERT)
- 1.5 จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยา (NP)

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน (NB)

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **อุปสงค์การท่องเที่ยว** หมายถึง ความต้องการในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยโดยวัดจากจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน

2. จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน

หมายถึง จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนและพักในที่พักดังต่อไปนี้ คือ โรงแรม เกสต์เฮาส์ บังกะโล รีสอร์ท อย่างน้อย 1 คืน แต่ไม่เกิน 60 วัน โดยมีวัตถุประสงค์ต่างๆ ที่ไม่ใช่ไปทำงานประจำ การศึกษา และไม่ใช่นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนา หรือ ศึกษาอยู่ในบริเวณบางแสน

3. **บริเวณบางแสน** หมายถึง สถานที่ท่องเที่ยวที่อยู่ในเขตการปกครองของเทศบาลเมืองแสนสุข ได้แก่ สถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเล ชายหาดบางแสน แหลมแท่น เขาสามมุข ตลาดหนองมน สวนสาธารณะเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวหาดบางแสนล่าง

4. **ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยว** หมายถึง รายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวนประชากรไทย ดัชนีราคาผู้บริโภค อัตราการว่างงาน จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยา

5. **รายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทย** ในงานวิจัยนี้ หมายถึง มูลค่าผลิตภัณฑ์ประชาชาติในประเทศเบื้องต้นเฉลี่ยต่อหัวของประชากรไทย ณ ราคาปีฐาน พ.ศ. 2531

6. **จำนวนประชากรไทย** หมายถึง จำนวนประชากรที่มีสัญชาติไทย และอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยทั้งหมด

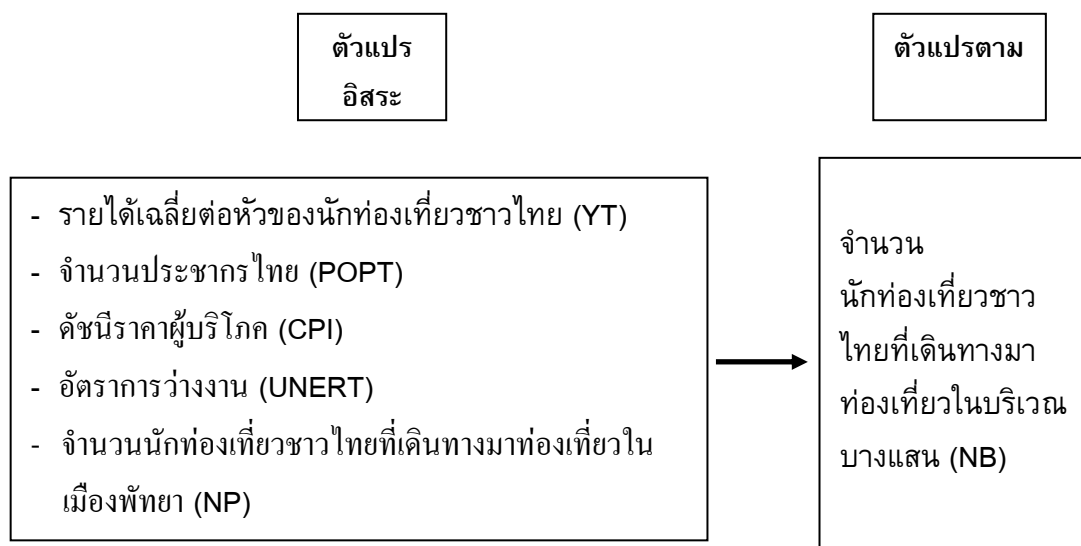
7. **ดัชนีราคาผู้บริโภค** หมายถึง เครื่องวัดการเปลี่ยนแปลงของราคาขายปลีกของสินค้าและบริการทั่วไปรวมทุกรายการ ที่ผู้บริโภคซื้อเพื่อนำมาบริโภค ณ ราคาตลาดในปีใดปีหนึ่งในจำนวนและคุณภาพที่คงที่ เปรียบเทียบกับปีฐาน พ.ศ. 2550 ซึ่งเท่ากับ 100

8. **อัตราการว่างงาน** หมายถึง อัตราร้อยละของผู้ที่ไม่มีงานทำต่อกำลังแรงงานรวมของประเทศไทย

9. จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยา หมายถึง จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยาและพักในที่พักรับรองต่อไปนี้เป็น โรงแรม เกสต์เฮาส์ บังกะโล รีสอร์ท อย่างน้อย 1 คืน แต่ไม่เกิน 60 วัน โดยมีวัตถุประสงค์ต่างๆ ที่ไม่ใช่ไปทำงานประจำ การศึกษา และไม่ใช่นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนา หรือ ศึกษาอยู่ในบริเวณบางแสน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาว่า รายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทย ดัชนีราคา จำนวนประชากรไทย อัตราการว่างงาน จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยา เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน ดังนี้

ภาพประกอบ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวนประชากรไทย ดัชนีราคาผู้บริโภค อัตราการว่างงาน จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยา กับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน

สมมติฐานของการศึกษา

1. รายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน
2. จำนวนประชากรไทยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน

3. ดัชนีราคาผู้บริโภคมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน

4. อัตราการว่างงานมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน

5. จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยามีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยอุปสงค์การท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนของนักท่องเที่ยวชาวไทย ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้ดังนี้

1. สภาพโดยทั่วไปของแหล่งท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน
2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
  - 2.1 ทฤษฎีอุปสงค์
  - 2.2 ทฤษฎีผลิตภัณฑ์ประชาชาติเบื้องต้น
  - 2.3 ทฤษฎีดัชนีราคาผู้บริโภค
  - 2.4 ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงประชากร
  - 2.5 ทฤษฎีการว่างงาน
  - 2.6 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการท่องเที่ยว
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. สภาพโดยทั่วไปของแหล่งท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน

เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนตั้งอยู่ในพื้นที่เขตเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ดังนั้นในงานวิจัยนี้จะกล่าวถึงสภาพโดยทั่วไปของพื้นที่เขตเทศบาลเมืองแสนสุข เพื่อจะได้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการศึกษาครั้งนี้ ซึ่งทำให้ผู้วิจัยและผู้ที่เกี่ยวข้องมีความเข้าใจและเห็นภาพรวมของการท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนได้ดียิ่งขึ้น (กองวิชาการและแผนงาน เทศบาลเมืองแสนสุข จังหวัดชลบุรี. 2552: 2-1 - 2-25)

1.1 ที่ตั้งและเขตการปกครอง

เทศบาลเมืองแสนสุข ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ระยะทางประมาณ 74 กิโลเมตรและอยู่ห่างจากตัวเมืองชลบุรี ประมาณ 13 กิโลเมตร โดยมีพื้นที่ครอบคลุม 3 ตำบลคือ ตำบลแสนสุขทั้งตำบล ตำบลเหมือง (บางส่วน) และตำบลห้วยกะปิ (บางส่วน) รวมพื้นที่ปัจจุบันทั้งสิ้น 20.268 ตารางกิโลเมตร (12,667.5 ไร่)

1.2 อาณาเขต เทศบาลเมืองแสนสุขมีอาณาเขตติดต่อกับท้องที่ใกล้เคียงดังนี้

- ทิศตะวันออก ติดต่อกับตำบลเหมือง อำเภอเมืองชลบุรี
- ทิศตะวันตก จรดอ่าวไทย
- ทิศเหนือ ติดต่อกับอ่าวไทย ตำบลบ้านปึก ตำบลห้วยกะปิ และ ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี
- ทิศใต้ ติดต่อกับตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา และตำบลเหมือง อำเภอเมืองชลบุรี

1.3. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

1.3.1 การคมนาคมและขนส่ง

1.3.1.1 โครงข่ายการคมนาคม การคมนาคมสามารถติดต่อกับพื้นที่อื่นภายนอกเขตเทศบาลได้ทั้งทางบกและทางน้ำ แต่การคมนาคมทางบกจะมีความสะดวกและรวดเร็วกว่าประชาชนส่วนใหญ่จึงนิยมเดินทางโดยรถยนต์ สภาพพื้นที่ของเทศบาลมีลักษณะคล้ายรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าวางตัวในแนวทิศเหนือ – ใต้ โดยพื้นที่ทางด้านตะวันตกถูกขนาบด้วยอ่าวไทย จึงทำให้แนวถนนสายสำคัญส่วนใหญ่วางแนวในทางทิศเหนือ – ใต้ และเมื่อพิจารณาโครงข่ายถนนในปัจจุบันสามารถจำแนกหน้าที่และความสำคัญได้ดังนี้

ถนนสายประธาน ได้แก่ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3 (ถนนสุขุมวิท) เป็นเส้นทางที่มีจุดเริ่มต้นจากกรุงเทพมหานคร เชื่อมและผ่านตัวเมืองสำคัญ ๆ ทางภาคตะวันออกเช่นสมุทรปราการ บางปะกง ชลบุรี เทศบาลเมืองแสนสุข (หนองมน) ศรีราชา พัทยา ระยอง จันทบุรี และตราด จึงเป็นเส้นทางที่สำคัญทั้งทางด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวของภาคตะวันออก

ถนนสายหลัก ได้แก่ ทางหลวงจังหวัดหมายเลข 314, 3134 (เสมีด – เขาสามมุข), 3137, ถนนเลียบชุมชนตลาดหนองมน, ถนนบางแสนสาย 1 และถนนบางแสนสาย 2 โดยถนนบางแสนสาย 1 เป็นถนนเลียบชายหาดที่มีปริมาณการจราจรหนาแน่น ประชาชนและนักท่องเที่ยวนิยมใช้เส้นทางนี้เป็นจำนวนมาก มีขนาดเขตกว้าง 30 เมตร ส่วนถนนบางแสนสาย 2 เป็นถนนสายในขนานกับถนนเลียบชายหาดและเป็นถนนเพื่อการท่องเที่ยวที่สำคัญรองรับการจราจรที่จะเข้า – ออก จากพื้นที่ชายหาดบางแสน รวมถึงการจราจรประเภทผ่านเมืองที่มีความเร็วสูงปะปนกับจราจรภายในชุมชนซึ่งมีความเร็วต่ำ ขนาดเขตกว้าง 30 เมตร มีเกาะกลางถนนพร้อมทางเท้าและปลูกต้นไม้ทั้งสองข้างทาง

ถนนสายรอง ได้แก่ ถนนข้าวหลามและ ข 13 ตามผังเมืองรวมเมืองชลบุรี ทำหน้าที่รองรับการจราจรจากถนนสายหลัก ถนนสายประธาน และสามารถพัฒนาให้เป็นถนนที่มีความสำคัญต่อการท่องเที่ยวและการคมนาคมติดต่อภายในท้องถิ่นได้

ถนนสายย่อย ได้แก่ ถนนที่เชื่อมต่อระหว่างถนนบางแสนสาย 1 กับถนนบางแสนสาย 2 และถนนตัดใหม่เชื่อมต่อจากถนนบางแสนสาย 1 อ้อมแหลมแท่นไปบรรจบกับถนนบางแสนสาย 2 และถนนรอบเขาสามมุขเป็นถนนที่เชื่อมต่อแหล่งท่องเที่ยวบริเวณชายหาดบางแสนเข้าด้วยกันเป็นโครงข่ายนอกเหนือจากเส้นทางคมนาคมดังกล่าว ยังมีเส้นทางที่สามารถใช้ติดต่อกันในพื้นที่ได้จำนวน 134 สายคือถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก (ค.ส.ล.) 102 สาย ถนนลูกรัง 18 สาย ถนนลาดยาง 14 สาย

1.3.1.2 ทางเดินเท้าและทางจักรยาน ทางเดินเท้าจะกำหนดควบคู่ไปกับถนนสายต่างๆ โดยกระจายอยู่อย่างทั่วถึง ทางเดินเท้าที่มีความสำคัญสูง ได้แก่ทางเดินเท้าริมถนนบริเวณชายหาดบางแสนและทางเดินเท้าพิเศษบริเวณด้านในชายหาด (ห้ามรถยนต์ และรถจักรยานยนต์) ทางจักรยาน ได้แก่ ถนนลงหาดบางแสน และถนนเลียบชายหาด

1.3.1.3 การจัดการขนส่งมวลชน การจัดการขนส่งมวลชนภายในเขตเทศบาล ประกอบด้วย รถโดยสารประจำทางและรถรับจ้างขนาดเล็กอื่นๆ

1.3.1.3.1 สถานที่จำหน่ายตั๋วรถโดยสารประจำทาง

สถานที่จำหน่ายตั๋ว บริษัท ศรีมงคล ขนส่ง อยู่ตรงข้ามธนาคารออมสิน สาขาหนองมน (บริษัท ศรีมงคล ให้บริการผู้โดยสาร ต้นทางอยู่พัทธา – ปลายทางอยู่อุบลราชธานี)

สถานที่จำหน่ายตั๋ว บริษัท ศรีราชทัวร์ จำกัด (บริษัท ศรีราชาทัวร์ จำกัด ให้บริการผู้โดยสาร ต้นทางอยู่อ่าวอุดม – ปลายทางอยู่กรุงเทพฯ)

1.3.1.3.2 การจัดการขนส่งมวลชนในเขตเทศบาลเมืองแสนสุข รถโดยสาร (รถสองแถว) จำนวนรถโดยสาร 520 คัน

เส้นทางบางแสน – หนองมน – ชลบุรี (รถสองแถวสีแดง) จำนวน 480 คัน

เส้นทางหนองมน – เมืองใหม่ – ชลบุรี (รถสองแถวสีขาว) จำนวน 40 คัน

1.3.1.4 การจราจร สภาพการจราจรในเขตเทศบาลส่วนใหญ่ในช่วงวันหยุดเสาร์ – อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์ จะมีปริมาณรถหนาแน่นมาก เนื่องจากมีประชาชนและนักท่องเที่ยวเดินทางมาซื้อสินค้าที่ตลาดหนองมนและพักผ่อนตามชายหาดบางแสน แหลมแท่น เขาสามมุก ฯลฯ เป็นจำนวนมาก ส่วนในวันปกติปริมาณรถจะบางเบา การจราจรคล่องตัว

1.3.1.5 ประปา สำนักงานประปาชลบุรี ให้บริการน้ำประปาในเขตเทศบาลโดยอาศัยแหล่งน้ำดิบผลิตน้ำประปาจากแหล่งน้ำดิบ 2 แห่งคือ อ่างเก็บน้ำบางพระ อ่างเก็บน้ำหนองค้อ และซื้อน้ำจากบริษัท East Water จำกัดจำนวน 18,850 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน ปริมาณน้ำที่ผลิตได้ 3,416,600 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน ซึ่งเป็นของทั้งจังหวัดชลบุรี จ่ายในเขตเทศบาล 21,512 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน

1.4 ด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ

1.4.1 ภูมิอากาศ

อุณหภูมิสูงสุด 32.94 องศาเซลเซียส ต่ำสุด 24.71 องศาเซลเซียส

อุณหภูมิเฉลี่ยต่อเดือน มี.ค. – มิ.ย. ต่ำสุด 34.08 องศาเซลเซียส สูงสุด 26.15 องศาเซลเซียส

อุณหภูมิเฉลี่ยต่อเดือน ก.ค. – ต.ค. ต่ำสุด 32.95 องศาเซลเซียส สูงสุด 25.48 องศาเซลเซียส

อุณหภูมิเฉลี่ยต่อเดือน พ.ย. – ก.พ. ต่ำสุด 31.80 องศาเซลเซียส สูงสุด 22.50 องศาเซลเซียส

1.4.2 ปริมาณน้ำฝน

ปริมาณฝนรวมทั้งปี (มกราคม – ธันวาคม 2551) 1,271.0 มม. เฉลี่ย 105.92 มม.

ปริมาณฝนช่วงเดือน มี.ค. – มิ.ย. เฉลี่ย 74.15 มม.

ปริมาณฝนช่วงเดือน ก.ค. – ต.ค. เฉลี่ย 226.90 มม.

ปริมาณฝนช่วงเดือน พ.ย. – ธ.ค. เฉลี่ย 16.25 มม.

1.4.3 แหล่งน้ำ

1.4.3.1 บ่อน้ำ จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ บ่อน้ำวัดเก่าโบราณ บ่อน้ำในมหาวิทยาลัยบูรพา และสุสานสว่างผดหนองมน

1.4.3.2 คลอง จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ คลองบางโปร้ง คลองน้ำเหมีน และคลองเขตเทศบาล

1.5 ด้านเศรษฐกิจ

1.5.1 โครงสร้างทางเศรษฐกิจ/รายได้ประชากร เทศบาลเมืองแสนสุขเป็นชุมชนทางการศึกษา การท่องเที่ยว และที่พักอาศัยประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขายประมาณ 80 % เศรษฐกิจโดยรวมจึงขึ้นอยู่กับภาวะพาณิชย์กรรม กิจกรรมด้านร้านค้า ตั้งอยู่หนาแน่นบริเวณตลาดหนองมนและชายหาดบางแสน จากสถิติข้อมูลการท่องเที่ยวในปี 2550 นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาบางแสน ประมาณ 1,200,000 คน ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันประมาณ 1,390 บาท มีรายได้จากการท่องเที่ยวประมาณ 2,350.85 ล้านบาท จึงทำให้เศรษฐกิจเติบโตอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ยังมีอาชีพอื่นๆ ที่เสริมสร้างเศรษฐกิจของชุมชนได้แก่ อาชีพประมง ทำสวนมะพร้าว ฟาร์มกุ้ง รับจ้างและรวมถึงกิจการที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการบริการด้านการท่องเที่ยวเช่นการให้เช่าจักรยาน, เรือลากกล้วย (บานานาโบ๊ต) เรือสกีูตเตอร์ เรือใบ เป็นต้น

1.5.2 การเกษตรกรรม ชุมชนในเขตเทศบาลเมืองแสนสุข เดิมเป็นชุมชนเกษตรกรรม มีการเพาะปลูกเพาะเลี้ยงชายฝั่งและทำการประมงเป็นหลัก ปัจจุบันสภาพชุมชนเปลี่ยนไป ทำให้ภาคเกษตรกรรมลดความสำคัญลงไปมาก อาชีพที่ยังมีอยู่ในชุมชน ได้แก่ การประมงและการเพาะเลี้ยงชายฝั่ง ซึ่งจะอยู่ในบริเวณหาดบางแสนล่าง, แหลมแท่น ต่อเนื่องไปจนถึงเขตเทศบาลตำบลอ่างศิลา นอกจากนี้ยังมีอาชีพทำสวนมะพร้าว ฟาร์มกุ้ง และปศุสัตว์อื่นๆ อีกเล็กน้อย ส่วนใหญ่เป็นการเสริมรายได้ในครัวเรือนมากกว่าเป็นอาชีพ

1.5.3 การพาณิชย์กรรมและการบริการ

1.5.3.1 สถานประกอบการด้านพาณิชย์กรรม

1) สถานีบริการน้ำมัน จำนวน 2 แห่ง

- ปตท. ถนนสุขุมวิท และคาลเท็กซ์ ถนนสุขุมวิท

2) ห้างสรรพสินค้า (ห้างแหลมทอง) จำนวน 1 แห่ง

3) ตลาดสด (ตลาดหนองมน) จำนวน 1 แห่ง (ตลาดปลาและตลาดผลไม้)

4) ตลาดนัด จำนวน 10 แห่ง

1.5.3.2 สถานประกอบการ

1) ท่าเทียบเรือจำนวน 2 แห่ง

- เรือราชनावี บริเวณแหลมแท่น
- ท่าเรือหาดวอนนภา

2) โรงฆ่าสัตว์ จำนวน 1 แห่ง

3) สถานธนาภิบาล เทศบาลเมืองแสนสุข (ถนนบางแสนสาย 2) จำนวน 1 แห่ง

4) โรงภาพยนตร์ (ห้างแหลมทอง) จำนวน 1 แห่ง

5) ธนาคารจำนวน 14 แห่ง

- ธนาคารออมสิน สาขาหนองมน
- ธนาคารกรุงไทย สาขาหนองมน
- ธนาคารกรุงไทย สาขามหาวิทยาลัยบูรพา
- ธนาคารกรุงเทพ สาขาหนองมน
- ธนาคารกรุงเทพ สาขาบางแสน
- ธนาคารไทยพาณิชย์ สาขาหนองมน
- ธนาคารไทยพาณิชย์ สาขาบางแสน
- ธนาคารทหารไทย สาขาหนองมน
- ธนาคารนครหลวงไทย สาขาหนองมน
- ธนาคารนครหลวงไทย สาขาบางแสน
- ธนาคารนครหลวงไทย สาขามหาวิทยาลัยบูรพา
- ธนาคารไทยธนาคาร สาขาหนองมน
- ธนาคารธนชาติ สาขาหนองมน
- ธนาคารกรุงศรีอยุธยา สาขาหนองมน
- ธนาคารกสิกรไทย สาขาหนองมน

6) สถานประกอบการร้านอาหารตาม พ.ร.บ. สาธารณสุข

- ร้านอาหาร จำนวน 128 แห่ง
- ร้านค้าทั่วไป จำนวน 134 แห่ง
- กิจการค้าที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ จำนวน 246 ราย

1.5.3.3 สถานประกอบการด้านการท่องเที่ยว

- โรงแรม/ที่พัก จำนวน 13 แห่ง จำนวน 987 ห้อง
- เกสต์เฮ้าส์ จำนวน 31 แห่ง จำนวน 474 ห้อง

1.5.4 การอุตสาหกรรม โรงงานอุตสาหกรรมในเขตเทศบาลมีจำนวน 65 แห่ง ส่วนใหญ่เป็นโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่จนถึงขนาดเล็กกระจายอยู่ทั่วไป เช่น โรงงานผลิตซีอิ๊ว โรงงานน้ำตาล โรงงานแป้งมัน โรงงานกึ่งแห้ง ฯลฯ นอกจากนี้ยังมีโรงงานอุตสาหกรรมที่ตอบสนองอุปสงค์ในด้านการผลิตและบริการของชุมชน เช่น โรงน้ำแข็ง ตู้ซ่อมรถ โรงงานทำของชำร่วย โรงงานผลิตคอนกรีตรวมถึงกิจการที่ดำเนินการโดยเทศบาลเมืองแสนสุข คือ โรงฆ่าสัตว์ จำนวน 1 แห่ง และโรงงานปรับปรุงคุณภาพน้ำ จำนวน 2 แห่ง เป็นต้น (โรงงานปรับปรุงคุณภาพน้ำเหนือ และโรงงานปรับปรุงคุณภาพน้ำใต้)

1.5.5 การท่องเที่ยว การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมบริการที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจอย่างมากเนื่องจากทำให้ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้ สร้างงาน สร้างอาชีพ ตลอดจนช่วยกระตุ้นให้เกิดการลงทุนในด้านต่าง ๆ มากมายเช่น โรงแรม บ้านพักตากอากาศ ร้านอาหาร ฯลฯ

แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญและมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป คือ

1.5.5.1 สถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเล มหาวิทยาลัยบูรพา (The Institute of Marine Science Burapha University Thailand) ตั้งอยู่บริเวณมหาวิทยาลัยบูรพา ประกอบด้วย

พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ทางทะเล

สถานเลี้ยงสัตว์น้ำเค็ม

ห้องปฏิบัติการวิจัยวิทยาศาสตร์ทางทะเล

สถานเลี้ยงสัตว์น้ำเค็ม เป็นสถานที่รวบรวมพันธุ์สัตว์ทะเลที่มีชีวิตนานาชนิดมาจัดแสดงไว้ในตู้ขนาดต่างๆ ที่มีความจุน้ำตั้งแต่ 1/2 ตัน ถึง 200 ตัน จำนวนทั้งหมด 43 ตู้ รวมทั้งบ่อเลี้ยงนอกตัวอาคาร 1 บ่อ สถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเล มหาวิทยาลัยบูรพา เปิดให้นักท่องเที่ยวเข้าชม วันธรรมดาเวลา 8.30 – 16.00 น. ยกเว้นวันจันทร์, วันหยุดราชการเวลา 8.30 – 17.00 น.

1.5.5.2 โลกใต้ทะเล (World Beneath the sea) ตั้งอยู่บริเวณสถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเล มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี ได้ปรับปรุงและพัฒนาทางด้านวิทยาศาสตร์ทางทะเลของท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้มาตรฐานสากล

1.5.5.3 หาดบางแสน เป็นชายหาดที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอดนิยมในหมู่นักท่องเที่ยวมานาน อยู่ห่างจากตัวเมืองชลบุรีประมาณ 13 กิโลเมตร แยกขวาจากถนนสุขุมวิท ตรงหลัก กม. 104 เข้าไป 3 กม. เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงมาช้านาน บริเวณชายหาดยาวประมาณ 5 กิโลเมตร มีถนนเลียบริมชายหาดที่สวยงามเป็นระเบียบเรียบร้อย พร้อมสิ่งอำนวยความสะดวกครบถ้วน ทั้งที่พัก บังกะโล ห้องอาบน้ำจืด ร้านอาหาร และอุปกรณ์กีฬาทางน้ำ เช่น เรือลากกล้วย, สกู๊ตเตอร์, ห่วงยาง ฯลฯ ปัจจุบันชายหาดบางแสนได้รับการพัฒนาจนเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สะอาดสวยงามเป็นระเบียบเรียบร้อยมาก เหมาะสำหรับการพักผ่อนและนันทนาการในบรรยากาศที่เป็นธรรมชาติอย่างแท้จริง

1.5.5.4 แหลมแท่น เป็นสถานที่ชมธรรมชาติที่สวยงามอีกแห่งหนึ่ง ซึ่งอยู่ถัดจากชายหาดบางแสนไปทางทิศเหนือ ณ ที่แห่งนี้ มีประติมากรรมที่ชนะเลิศการประกวดซึ่งเป็น

เอกลักษณ์ของแหลมแท่นตั้งอยู่ นอกจากนี้ยังมีศาลาเฉลิมพระเกียรติฯ ที่งดงามทอดยาวไปในทะเล เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เพลิดเพลินกับธรรมชาติและบรรยากาศที่สวยงาม

1.5.5.5 เขาสามมุก ตั้งอยู่ทางด้านเหนือของหาดบางแสน บริเวณหน้าผาริมทะเลเป็นที่ตั้งของศาลเจ้าแม่สามมุกซึ่งเป็นที่เคารพของคนทั่วไป สถานที่แห่งนี้เป็นที่ตั้งบ้านแห่งความรักของหนุ่มสาว ที่จับชีวิตลงตามคำสาบานที่ได้ให้ไว้ต่อกัน และในบริเวณนี้มีลิงป่าอาศัยอยู่เป็นจำนวนมากนักท่องเที่ยวมักจะแวะมาให้อาหารลิงและสักการะเจ้าแม่สามมุก พร้อมทั้งรับประทานอาหารทะเลก่อนเดินทางกลับ

1.5.5.6 สวนสาธารณะเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวหาดบางแสนล่าง ตั้งอยู่บริเวณหาดบางแสนล่าง (หาดวอนนภา) ห่างจากวงเวียนต้อนรับประมาณ 2 กิโลเมตร (สวนสาธารณะแห่งนี้มีเนื้อที่ประมาณ 6 ไร่) ลักษณะของสวนสาธารณะเป็นรูปม้าน้ำ ซึ่งในอดีตบริเวณชายหาดจะมีม้าน้ำจำนวนมาก ต่อมาใกล้สูญพันธุ์ ทางสถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเล มหาวิทยาลัยบูรพา จึงได้ทำการเพาะพันธุ์และขยายพันธุ์เพิ่มขึ้น และในปีพ.ศ. 2549 เทศบาลเมืองแสนสุขได้สร้างสวนสาธารณะขึ้นบริเวณริมทะเลชายหาดบางแสนล่าง เพื่อใช้เป็นสถานที่พักผ่อนและนันทนาการ และเป็นการสร้างความปลอดภัยด้านการท่องเที่ยว โดยบริเวณสวนสาธารณะฯ มีสวนและศาลาให้นั่งพักผ่อน ดิทริมทะเล สามารถใช้เป็นลานจัดกิจกรรมขนาดใหญ่ได้เป็นอย่างดี

1.5.5.7 ตลาดหนองมน ตั้งอยู่บริเวณริมถนนสุขุมวิทใกล้ทางแยกเข้าชายหาดบางแสนประมาณ 1 กม. เป็นตลาดจำหน่ายสินค้าพื้นเมืองและของฝากที่ขึ้นชื่อและรู้จักกันดี ได้แก่ ข้าวหลาม ห่อหมกทะเล หอยจ๊อ ขนมหวาน และอาหารทะเลแห้งต่าง ๆ ฯลฯ

1.5.5.8 สถานที่ท่องเที่ยวด้านศาสนา

- **วัด** เป็นสถานที่ที่มีประชาชนและนักท่องเที่ยวให้ความสนใจเข้าไปเยี่ยมชมอยู่เสมอ เนื่องจากเป็นศูนย์รวมศิลปกรรมและวัฒนธรรมท้องถิ่น วัดในเขตเทศบาลส่วนใหญ่จะเป็นวัดเก่าแก่มียุกว่า 100 ปี ซึ่งประชาชนและนักท่องเที่ยว รู้จักกันดี ได้แก่ วัดตาลล้อม, วัดบางเป้ง, วัดราษฎร์ศรัทธา (วัดท้ายดอน), วัดแจ้งเจริญดอน (วัดกลางดอน) และวัดไทรมุขชยาราม

- **สวนพุทธ เมืองสวรรค์ แดนนรก** (มูลนิธิหลวงพ่อดำน้อย โพรซิโต้)

มีประติมากรรมปูนปั้นขนาดใหญ่เกี่ยวกับพระพุทธศาสนาที่น่าตื่นตาตื่นใจ

1.6. ด้านสังคม

1.6.1 ด้านศาสนา

ประชากรส่วนใหญ่ของเทศบาลเมืองแสนสุข นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 90 และนับถือศาสนาคริสต์ร้อยละ 10 ของจำนวนประชากรทั้งหมด

1.6.1.1 วัดในเขตเทศบาลเมืองแสนสุข จำนวน 6 แห่ง

1. วัดบางเป้ง ต.แสนสุข
2. วัดราษฎร์ศรัทธา (วัดท้ายดอน) ต.เหมือง
3. วัดแจ้งเจริญดอน (วัดกลางดอน) ต.แสนสุข

4. วัดตาลล้อม ต.เหมือง
5. วัดไตรมุขชยาราม ต.แสนสุข
6. วัดเก่าโบราณ ต.เหมือง

1.6.1.2 สถานที่ปฏิบัติธรรม พุทธสถานธรรมนาวา (ธรรมนาวาโรงเจเรือสำเภา)

1.6.1.3 โบสถ์คริสต์ แบ่งเป็น 2 นิกาย จำนวน 2 แห่ง

1. นิกายคาทอลิก วัดแม่พระเมืองลูร์ด จำนวน 1 แห่ง (อยู่ตรงข้ามห้างแหลมทอง ถนนลงหาด)
2. นิกายโปรเตสแตนต์ คริสตจักร จำนวน 1 แห่ง (อยู่บริเวณวังมุขแลนด์ ถนนลงหาด)

1.6.1.4 ศาลเจ้า

1. พุทธสมาคมสว่างผลหนองมน
2. ศาลเจ้าแม่สามมุข
3. ศาลเจ้าพ่อเสือ
4. ศาลเจ้าพ่อสุวรรณลอยล่อง

ตาราง 3 ประเพณีท้องถิ่นที่สำคัญ

ประเพณี / เทศกาล	ลักษณะกิจกรรม	ช่วงเวลาที่จัดงาน
1. เทศกาลทำบุญวันขึ้นปีใหม่	- ตักบาตรข้าวสาร อาหารแห้ง	1 มกราคมของทุกปี
2. บางแสนย้อนยุค	- จัดนิทรรศการ ประวัติบางแสน นิทรรศการภาพถ่ายบางแสนย้อนยุค การแสดงย้อนยุค	กุมภาพันธ์
3. ประเพณีก่อบพระทรายวันไหลบางแสน	- ทำบุญ รดน้ำผู้ใหญ่ ก่อบพระทราย	16-17 เมษายน ของทุกปี
4. ประเพณีแห่เทียนพรรษา	- จัดขบวนแห่เทียนไปถวายวัด	กรกฎาคม
5. เทศกาลมนต์เสน่ห์แหลมแท่นแสนมหัศจรรย์อาหารทะเล	- จัดเวทีการแสดง จำหน่ายอาหารทะเลและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น	สิงหาคม
6. ประเพณีทอดกฐิน	- ร่วมกับเจ้าภาพจัดขบวนแห่องค์กฐินไปยังวัดแจ้งเจริญดอน	ตุลาคม

ตาราง 3 (ต่อ)

ประเพณี / เทศกาล	ลักษณะกิจกรรม	ช่วงเวลาที่จัดงาน
7. บางแสนไบค์วีค	-รถแรงค์การขับเคลื่อนที่ปลดล็อกเปิดไฟใส่หมวก	พฤศจิกายน
8. บางแสนไทยแลนด์ สปีดเฟสตีวัล	-แข่งขันรถยนต์ทางเรียบ	พฤศจิกายน
9. เทศกาลลอยกระทง	-ลอยกระทงบริเวณชายหาดบางแสน	พฤศจิกายน
10. บางแสนซูเปอร์คาร์ทไทยแลนด์	-จัดกิจกรรมแข่งขันรถคาร์ท	ธันวาคม
11. เทศกาลส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่	-จัดเวทีกิจกรรมบันเทิงต่างๆ และให้ประชาชนเข้าร่วมนับเวลาถอยหลังส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่	27-31 ธันวาคม

ที่มา: กองวิชาการและแผนงาน เทศบาลเมืองแสนสุขจังหวัดชลบุรี.(2552). แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลเมืองแสนสุข พ.ศ. 2553-2557. หน้า 2-25.

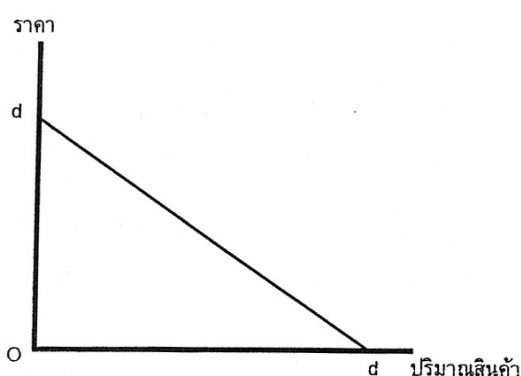
2.แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1 ทฤษฎีอุปสงค์

อุปสงค์สำหรับสินค้าและบริการชนิดใดชนิดหนึ่ง หมายถึง จำนวนต่างๆ ของสินค้าและบริการชนิดนั้น ที่ผู้บริโภคต้องการซื้อ ณ ระดับต่างๆ กันของสินค้าและบริการชนิดนั้น ภายในเวลาที่กำหนดให้ องค์ประกอบของอุปสงค์ จะต้องมีความสัมพันธ์ครบ ทั้งความต้องการ (want) มีอำนาจซื้อ หรือ มีกำลังซื้อ (Ability to pay) และตั้งใจซื้อ (Willingness to pay) (พรพิมล สันติมิตรรัตน์. 2541: 32) เพื่อให้เราเป็นผู้บริโภคที่มีเหตุผลก่อนตัดสินใจซื้อสินค้าหรือบริการชนิดใดชนิดหนึ่งจึงต้องคำนึงถึงตัวกำหนดอุปสงค์ ซึ่งหมายถึง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณความต้องการซื้อสินค้าหรือบริการของผู้บริโภค ปัจจัยต่างๆ ที่สำคัญ มีดังตัวอย่างต่อไปนี้ คือ ราคาของสินค้าหรือบริการที่ผู้บริโภคต้องการซื้อ รายได้ของผู้บริโภค รสนิยมของผู้บริโภค ราคาสินค้าอื่นที่เกี่ยวข้อง จำนวนประชากร ฤดูกาล การกระจายรายได้ในระบบเศรษฐกิจ (สุมล มานัสถิติ. 2544: 31-32) ซึ่งโดยปกติการศึกษาอุปสงค์ในขั้นต้นมักจะเลือกเอาตัวกำหนดอุปสงค์แต่เพียงบางตัวมาทำการศึกษากำหนดที่ได้รับเลือกมาใช้ในการวิเคราะห์อุปสงค์ ก็คือ ราคาสินค้าที่กำลังพิจารณาอยู่ รายได้ของผู้บริโภค และราคาสินค้าชนิดอื่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งในการวิเคราะห์ ก็ยังแยกวิเคราะห์ตัวกำหนดทั้งสาม

ตัวที่ละตัว โดยแยกอุปสงค์ออกเป็นสามชนิดตามปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์นั้น (นราทิพย์ ชุตินวงศ์. 2548: 22-33) ได้แก่

2.1.1 อุปสงค์ต่อราคา (price demand) หมายถึง ปริมาณเสนอซื้อสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่ง ในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง ณ ระดับต่างๆ กันของราคาสินค้า โดยกำหนดให้สิ่งอื่นๆ คงที่ โดยทั่วไป ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณเสนอซื้อ และราคาสินค้าจะเป็นไปในทางตรงกันข้ามเสมอ กล่าวคือ เมื่อราคาสินค้าสูงขึ้น ปริมาณเสนอซื้อจะลดลง และเมื่อราคาสินค้าลดลง ปริมาณเสนอซื้อจะสูงขึ้น เส้นอุปสงค์ต่อราคา (price demand curve) จะเป็นดังนี้

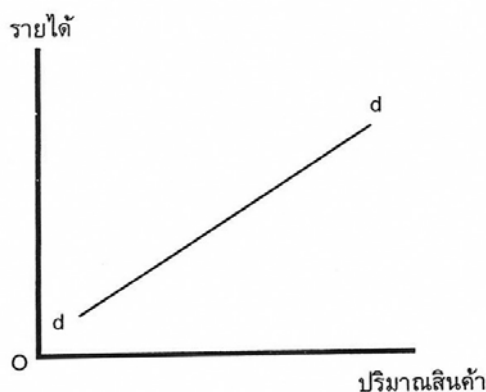

ภาพประกอบ 2 เส้นอุปสงค์ต่อราคา

ที่มา: นราทิพย์ ชุตินวงศ์. (2548). *หลักเศรษฐศาสตร์ 1: จุลเศรษฐศาสตร์*. หน้า 25.

2.1.2 อุปสงค์ต่อรายได้ (income demand) หมายถึง ปริมาณเสนอซื้อสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่ง ในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง ณ ระดับต่างๆ กันของรายได้ โดยกำหนดให้สิ่งอื่นๆ คงที่ โดยอุปสงค์ต่อรายได้จะแยกได้เป็น

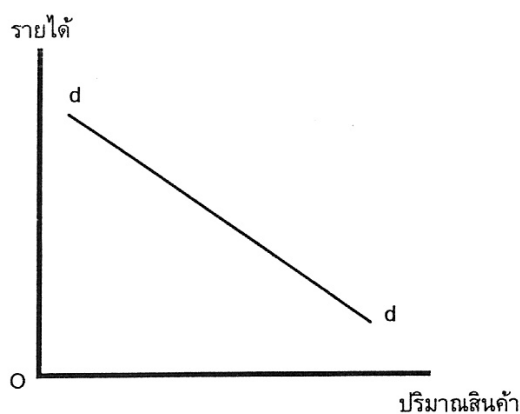
2.1.2.1 สินค้าปกติ (normal goods) สินค้าปกติในที่นี้ หมายถึง สินค้าต่างๆ ไป ซึ่งผู้บริโภคจะทำการซื้อเพิ่มเมื่อมีรายได้สูงขึ้น และจะซื้อน้อยลงเมื่อมีรายได้ลดลง ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณเสนอซื้อกับรายได้จะเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เส้นอุปสงค์ต่อรายได้กรณีสินค้าปกติ จะเป็นเส้นที่ลาดจากซ้ายขึ้นไปทางขวา มีค่าความชันเป็นบวก ดังนี้

ภาพประกอบ 3 เส้นอุปสงค์ต่อรายได้ กรณีของสินค้าปกติ

ที่มา: นราทิพย์ ชุตินวงศ์. (2548). *หลักเศรษฐศาสตร์ I: จุลเศรษฐศาสตร์*. หน้า 27

2.1.2.2 สินค้าด้อย (inferior goods) หมายถึง สินค้าซึ่งปริมาณเสนอซื้อของผู้บริโภคจะลดต่ำลง เมื่อผู้บริโภคมีรายได้สูงขึ้น ซึ่งไม่อาจจะบ่งชี้ไปแน่นอนได้ว่าสินค้าใดเป็นสินค้าด้อย สินค้าใดเป็นสินค้าปกติ จะขึ้นกับบุคคลเพราะสินค้าด้อยสำหรับคนหนึ่งอาจเป็นสินค้าปกติสำหรับคนอื่นก็ได้ จะขึ้นกับรายได้ เพราะ สินค้าชนิดเดียวกันอาจเป็นสินค้าปกติ ณ ระดับรายได้หนึ่ง และเป็นสินค้าด้อย ณ ระดับอื่นสำหรับบุคคลเดียวกันก็ได้ เส้นอุปสงค์ต่อรายได้กรณีของสินค้าด้อย จะเป็นเส้นที่ลาดจากซ้ายลงมาทางขวา มีค่าความชันของเส้นเป็นลบดังนี้

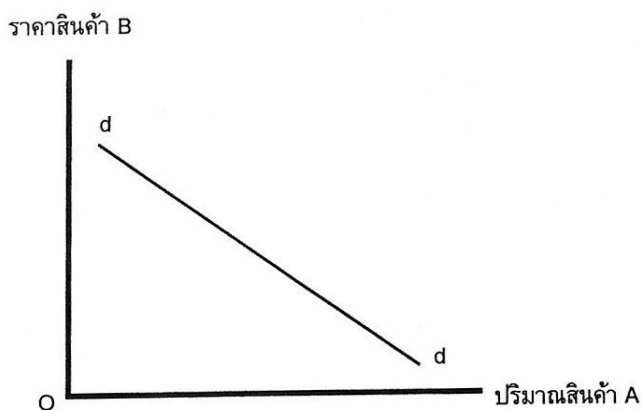

ภาพประกอบ 4 เส้นอุปสงค์ต่อรายได้ กรณีของสินค้าด้อย

ที่มา: นราทิพย์ ชุตินวงศ์. (2548). *หลักเศรษฐศาสตร์ I: จุลเศรษฐศาสตร์*. หน้า 29.

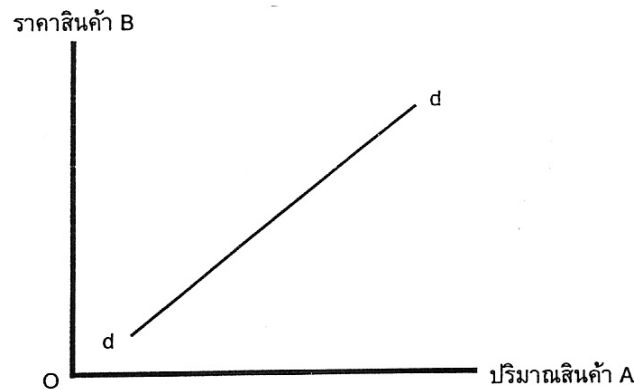
2.1.3 อุปสงค์ต่อราคาสินค้าชนิดอื่น (cross demand) หมายถึง ปริมาณเสนอซื้อสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่ง ในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง ณ ระดับต่างๆ กันของราคาสินค้าชนิดอื่น โดยกำหนดให้สิ่งอื่นๆ คงที่ ซึ่ง อุปสงค์ต่อราคาสินค้าชนิดอื่นแบ่งสินค้าออกเป็นสองชนิด คือ

2.1.3.1 สินค้าที่ใช้ประกอบกัน (complementary goods) ในกรณีที่สินค้าสองชนิดเป็นสินค้าที่ใช้ประกอบกัน อาทิ รถยนต์กับน้ำมันเบนซิน การเปลี่ยนแปลงในราคาของสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่ง เป็นต้นว่า การลดลงของราคาเครื่องยนต์จะมีผลทำให้ปริมาณเสนอซื้อสินค้าที่ใช้ประกอบกันคือน้ำมันเบนซินเพิ่มขึ้น ด้วยเหตุผลที่ว่าเมื่อราคาเครื่องยนต์ลดลงปริมาณเสนอซื้อเครื่องยนต์ก็จะสูงขึ้นตามกฎของอุปสงค์ และเมื่อเครื่องยนต์ต้องใช้น้ำมันในการขับเคลื่อน ปริมาณเสนอซื้อน้ำมันก็จะเพิ่มขึ้นด้วย โดยเส้นอุปสงค์ต่อราคาสินค้าชนิดอื่นในกรณีของสินค้าที่ใช้ประกอบกัน จะเป็นเส้นที่ลาดจากซ้ายลงมาขวาและมีค่าความชันเป็นลบ ดังนี้

ภาพประกอบ 5 เส้นอุปสงค์ต่อราคาสินค้าชนิดอื่น กรณีสินค้าที่ใช้ประกอบกัน
ที่มา: นราทิพย์ ชุตินวงศ์. (2548). *หลักเศรษฐศาสตร์ I: จุลเศรษฐศาสตร์*. หน้า 31.

2.1.3.2 สินค้าที่ใช้แทนกันได้ (substitute goods) หมายถึง การใช้แทนกันด้วยวัตถุประสงค์อันเดียวกัน ซึ่งความสามารถใช้แทนกันได้จะแตกต่างกันไปมากบ้างน้อยบ้าง แล้วแต่กรณี โดยสินค้าที่สามารถใช้แทนกันได้ จะมีความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณเสนอซื้อสินค้าชนิดหนึ่งต่อราคาสินค้าอีกชนิดหนึ่งในทิศทางเดียวกัน โดยเส้นอุปสงค์ของสินค้าที่ใช้แทนกันได้นี้ จะเป็นเส้นที่ลาดจากซ้ายขึ้นไปทางขวา มีค่าความชันเป็นบวก

ภาพประกอบ 6 เส้นอุปสงค์ต่อราคาต่อราคาสินค้าชนิดอื่น กรณีสินค้าที่ใช้แทนกันได้
ที่มา: นราทิพย์ ชูติวงศ์. (2548). *หลักเศรษฐศาสตร์ I: จุลเศรษฐศาสตร์*. หน้า 33.

อย่างไรก็ตามโดยทั่วไป เมื่อได้มีการกล่าวถึงอุปสงค์ล่อยๆ โดยไม่ได้ระบุว่าเป็นอุปสงค์ชนิดใด ก็เป็นที่เข้าใจว่าหมายถึงอุปสงค์ต่อราคา

นอกจากอุปสงค์ต่างๆข้างต้นแล้วยังมีอุปสงค์การท่องเที่ยวอีกด้วย ซึ่งฉลองศรี พิมลสมพงศ์ (2546: 19-25) ได้นิยามไว้ว่า อุปสงค์การท่องเที่ยว (Tourism Demand) หมายถึง ความต้องการของนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางไปซื้อสินค้าและบริการ หรือ บริโภคผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว ในสถานที่ท่องเที่ยว หรือ จุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวของตน โดยนักท่องเที่ยวจะต้องมีความต้องการ มีอำนาจซื้อ และมีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าสินค้าและบริการที่กำหนดในเวลานั้นๆ ปริมาณสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นหรือลดลง ย่อมหมายถึงการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของอุปสงค์การท่องเที่ยวด้วย ปัจจัยที่ทำให้เกิดอุปสงค์การท่องเที่ยว ได้แก่

2.2.1 ปัจจัยผลักดัน ได้แก่ ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี การสร้างบ้านแปลงเมือง การมีรายได้และระดับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น อาชีพและการมีเวลาว่างเพิ่มมากขึ้น การพัฒนาการทางด้านการคมนาคมขนส่ง และการสื่อสาร ตลอดจนการแลกเปลี่ยนด้านต่างๆ ในยุคโลกาภิวัตน์

2.2.2 ปัจจัยดึงดูด ได้แก่ ความพร้อมของอุปทานการท่องเที่ยว ทรัพยากรการท่องเที่ยว ราคาการท่องเที่ยว กฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ความปลอดภัย และสื่อมวลชน

โดยปัจจัยสำคัญที่ทำให้อุปสงค์การท่องเที่ยวแตกต่างกัน มีดังนี้

1. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ (Economic factors) คือ สภาพเศรษฐกิจของท้องถิ่นและประเทศมีผลกระทบต่อ การซื้อผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวมาก ประเทศที่มีเศรษฐกิจดีย่อมเอื้ออำนวยให้คนเดินทางมากขึ้นเพื่อไปเจรจาติดต่อธุรกิจ ไปประชุม ไปศึกษาหาความรู้ หรือไปพักผ่อน ปริมาณการ

ซื้อผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวกระทำได้ในปริมาณสูงตามอำนาจการซื้อ (purchasing power) แต่ประเทศที่กำลังพัฒนาหรือการพัฒนาเศรษฐกิจยังไม่ดีนัก จะทำให้นักท่องเที่ยวมีอำนาจการซื้อต่ำ

2. ปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ (Demographic factors) ซึ่งลักษณะของประชากรศาสตร์ได้แก่ ขนาดและองค์ประกอบของครอบครัว อายุ เพศ การศึกษา ประสบการณ์ ระดับรายได้ อาชีพ เชื้อชาติ สัญชาติ ซึ่งโดยรวมแล้วจะมีผลต่อรูปแบบของอุปสงค์และปริมาณการซื้อผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว

3. ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ (Geographic factors) ลักษณะภูมิศาสตร์ของประเทศผู้ซื้อ มีผลกระทบทำให้อุปสงค์ของนักท่องเที่ยวแต่ละชาติแตกต่างกัน และเป็นสิ่งที่กำหนดประเภทของจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวที่ผู้ซื้อต้องการไป เช่น นักท่องเที่ยวที่มาจากประเทศที่แวดล้อมด้วยทะเลย่อมต้องการไปเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวประเภทภูเขา นักท่องเที่ยวจากประเทศที่มีอากาศหนาว นิยมไปพักผ่อนในประเทศที่มีอากาศอบอุ่นหรือชายทะเล

4. ปัจจัยทางวัฒนธรรมสังคม (Socio-cultural factors) คือ ทัศนคติและวัฒนธรรมของท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งสามารถกำหนดรสนิยม ค่านิยม ปริมาณ ระดับ และรูปแบบของการซื้อผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวได้

5. ปัจจัยทางการเมืองและกฎหมาย (Political and Regulatory factors) การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง และระเบียบกฎหมายต่างๆ ของประเทศอาจทำให้การตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลง และ/หรือ อาจทำให้อุปสงค์การท่องเที่ยวแตกต่างกันเนื่องจากมีความรู้สึกปลอดภัยหรือไม่ปลอดภัยในการจะเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ เช่น เกิดภาวะสงคราม การปฏิวัติเปลี่ยนแปลงการปกครอง ถ้านักท่องเที่ยวหัวเกรงเรื่องความปลอดภัย อุปสงค์จะลดลง

6. ปัจจัยทางสื่อสารมวลชน (Mass Media Communication factors) ซึ่งข้อมูลข่าวสารทุกชนิดจากสื่อมวลชนสามารถสร้างความเชื่อถือ มั่นใจ หรือไม่มั่นใจ ในการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว ช่วยสร้างความรู้จักคุ้นเคย การต่อต้าน หรืออยากรู้ อยากเห็นมากขึ้น และช่วยในการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว

7. ปัจจัยทางการเปรียบเทียบราคา (Comparative prices) ซึ่งการเปรียบเทียบราคาการท่องเที่ยวทำให้นักท่องเที่ยวมีอุปสงค์แตกต่างกัน โดยการเปรียบเทียบราคาของผลิตภัณฑ์กับบริษัทที่เป็นคู่แข่ง หรือราคาปีก่อนหน้า ราคาจะแสดงคุณค่าของผลิตภัณฑ์ประกอบกับปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ที่กล่าวก่อนหน้าแล้วทำให้อุปสงค์แตกต่างไปจากเดิม ราคาการท่องเที่ยวของประเทศต้นทางและปลายทางที่จะไปก็มีผลกระทบต่ออุปสงค์ ถ้าแตกต่างกันมาก นักท่องเที่ยวที่มีอำนาจการซื้อสูงจึงจะสามารถไปได้ และถ้าวราคาการท่องเที่ยวที่จุดหมายปลายทางไม่แพงมากนักก็จะดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาได้ในระยะเริ่มแรก เมื่อมีความนิยมชมชอบก็จะกลับมาเที่ยวอีก

8. ปัจจัยทางการเคลื่อนย้ายส่วนบุคคล (Personal Mobility factors) ซึ่งการเดินทางส่วนตัวเป็นอุปสงค์ที่แตกต่างกันมาก ก่อให้เกิดธุรกิจที่พักแรม ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก และ

ธุรกิจอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้แก่นักท่องเที่ยวในรูปแบบที่แตกต่างกัน มีราคาหลากหลายตามอุปสงค์ของลูกค้า

9. ปัจจัยทางเทคโนโลยีการสื่อสารและคมนาคมขนส่ง (Technology of Communication and Transportation) ซึ่งเทคโนโลยีการสื่อสารและการคมนาคมขนส่งสามารถอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก การมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยย่อมแสดงถึงระดับมาตรฐานในการให้บริการและช่วยให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจได้รวดเร็วขึ้นว่าจะเลือกใช้บริการของธุรกิจใดที่ได้รับความสะดวกสบายมากที่สุด

2.2 ทฤษฎีผลิตภัณฑ์ประชาชาติในประเทศเบื้องต้น

ผลิตภัณฑ์ประชาชาติในประเทศเบื้องต้น (Gross Domestic Product หรือ GDP) หมายถึง มูลค่าของสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายที่ผลิตขึ้นภายในประเทศในระยะเวลาหนึ่ง (Arnold. 2008: 132) โดยไม่คำนึงถึงว่าทรัพยากรที่ใช้ในการผลิตสินค้าและบริการจะเป็นทรัพยากรของประชาชนในประเทศ หรือเป็นของชาวต่างประเทศ อย่างไรก็ตามก็ดีสำหรับทรัพยากรของประชาชนในประเทศ แต่ไปผลิตในต่างประเทศ ก็ไม่นับรวมไว้ในผลิตภัณฑ์ประชาชาติในประเทศเบื้องต้น หรืออีกนัยหนึ่งก็คือ ผลรวมของรายจ่ายต่างๆ ที่จ่ายซื้อผลิตภัณฑ์ประชาชาติในประเทศเบื้องต้นที่เกิดขึ้นในปีนั้น ได้แก่ รายจ่ายเพื่อการบริโภคของประชาชน (C) รายจ่ายเพื่อการลงทุนภาคเอกชน (I) รายจ่ายภาครัฐบาล (G) และรายจ่ายสุทธิของต่างชาติในการซื้อสินค้าและบริการ [มูลค่าส่งออก (X) – มูลค่านำเข้า (M)] ซึ่งในการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโดยส่วนรวมควรใช้อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์ประชาชาติในประเทศเบื้องต้น เพราะจะสะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงของภาวะเศรษฐกิจ ดังนั้น การที่ประเทศใดมีการเติบโตของผลิตภัณฑ์ประชาชาติในประเทศเบื้องต้นสูงและต่อเนื่อง ย่อมหมายถึง ประเทศนั้นกำลังอยู่ในภาวะขยายตัวของเศรษฐกิจ ส่งผลให้กิจการภายในประเทศได้รับประโยชน์ไปด้วย เพราะจะมีความต้องการสินค้าและบริการ ในปริมาณที่เพิ่มขึ้นส่งผลให้กิจการมีรายได้จากสินค้าและบริการมากขึ้น นอกจากนี้ผลิตภัณฑ์ประชาชาติในประเทศเบื้องต้นเฉลี่ยต่อหัวยังเป็นข้อมูลที่จะบอกให้ทราบได้ว่า โดยเฉลี่ยแล้วประชากร 1 คนสามารถผลิตผลผลิตออกมาได้มากน้อยเพียงใดในรอบระยะเวลาที่พิจารณา หรือ ใช้เป็นสิ่งที่บ่งชี้ถึงรายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชาชน ซึ่งมีสูตรในการคำนวณผลิตภัณฑ์ประชาชาติในประเทศเบื้องต้นเฉลี่ยต่อหัว (GDP per capita) ดังนี้ (Arnold. 2008: 134)

$$\text{ผลิตภัณฑ์ประชาชาติในประเทศเบื้องต้นเฉลี่ยต่อหัว} = \frac{\text{ผลิตภัณฑ์ประชาชาติในประเทศเบื้องต้น}}{\text{จำนวนประชากร}}$$

ในงานวิจัยนี้กำหนดให้ผลิตภัณฑ์ประชาชาติในประเทศเบื้องต้นเฉลี่ยต่อหัวของประชากรไทยเป็นตัวแทนของรายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยถ้ารายได้เฉลี่ยต่อหัวของ

นักท่องเที่ยวชาวไทยเปลี่ยนแปลงไป จะมีส่วนทำให้อุปสงค์การท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนของนักท่องเที่ยวชาวไทยเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย ทั้งนี้ถ้ารายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทยสูงขึ้นจะทำให้อุปสงค์การท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนของนักท่องเที่ยวชาวไทยสูงขึ้น และถ้ารายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทยลดลงจะทำให้อุปสงค์การท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนของนักท่องเที่ยวชาวไทยลดลงตามไปด้วย

2.3 ทฤษฎีดัชนีราคาผู้บริโภค

2.4.1 ดัชนีราคาผู้บริโภค เป็นตัวชี้วัดการเปลี่ยนแปลงระดับราคาสินค้าและบริการ โดยเฉลี่ยที่ผู้บริโภคจ่ายไปสำหรับกลุ่มสินค้าและบริการที่กำหนด

2.4.2 กลุ่มสินค้าและบริการที่กำหนด มีค่าเฉพาะเรียกว่า ตะกร้าสินค้า (Market Basket) คือกลุ่มสินค้าและบริการที่กลุ่มผู้บริโภคเป้าหมายส่วนใหญ่ซื้อเป็นประจำ การจัดตะกร้าสินค้านั้น ได้ข้อมูลมาจากการสำรวจค่าใช้จ่ายการบริโภคของผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมาย

2.4.3 การวัดการเปลี่ยนแปลงในราคาจะเปรียบเทียบราคาสินค้าในช่วงเวลาระยะเวลาหนึ่งๆ กับราคาสินค้าอย่างเดียวกันในช่วงเวลาตั้งต้น ซึ่งมีค่าเฉพาะเรียกว่าปีฐาน (Base Year) ในทางปฏิบัติ ปีฐานหมายถึงปีที่กำหนดให้ตัวเลขดัชนีมีค่าเท่ากับ 100

2.4.4 น้ำหนัก (Weight) เป็นค่าที่ควรทราบในเรื่องดัชนีราคา หมายถึงการให้ความสำคัญของสินค้าแต่ละรายการในตะกร้าสินค้าแตกต่างกัน เพราะในการทำดัชนีราคาจะใช้ค่าเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนักของราคาสินค้าทุกรายการในตะกร้าสินค้า สินค้าที่ผู้บริโภคใช้จ่ายในการบริโภคมากจะมีความสำคัญมากนั่นคือ มีน้ำหนักมาก การจัดทำน้ำหนักของสินค้าในตะกร้าสินค้าก็ต้องอาศัยข้อมูลจากการสำรวจค่าใช้จ่ายของผู้บริโภค เช่นกัน

สำหรับประเทศไทยปัจจุบันได้กำหนดกรอบลักษณะของคร่าวเรือตัวอย่างที่ใช้วัดเป็น 3 ชุด ซึ่งมีวัตถุประสงค์ต่างกันแยกตามรายได้ ดังนี้

1. ดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไป ซึ่งไม่ได้รวมดัชนีราคาผู้บริโภคพื้นฐานในกลุ่มอาหารสดและพลังงาน

2. ดัชนีราคาผู้บริโภคที่มีรายได้น้อย

3. ดัชนีราคาผู้บริโภคเขตชนบท

โดยทั่วไปสินค้าที่นำมาคำนวณราคาดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศต่างๆ รวมทั้งประเทศไทย แยกออกเป็นหมวดๆ ได้ 7 หมวด คือ

1. หมวดอาหารและเครื่องดื่ม
2. หมวดเครื่องนุ่งห่ม
3. หมวดเคหสถาน
4. หมวดการตรวจรักษาและบริการส่วนบุคคล
5. หมวดพาหนะ การขนส่ง และการสื่อสาร

6. หมวดบันเทิง และการอ่านและการศึกษา

7. หมวดยาสูบและเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์

2.4.5 ประโยชน์ของดัชนีราคาผู้บริโภค

2.4.5.1 ใช้วัดอัตราเงินเฟ้อของประเทศ

2.4.5.2. ใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาในการวางนโยบาย แผน และประเมินผลกระทบของนโยบายและแผนต่างๆ ทางเศรษฐกิจใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาประกอบการปรับค่าจ้าง เงินเดือนของราชการและเอกชน

2.4.5.3. ใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาในการกำหนดเงินบำเหน็จ และเงินช่วยเหลือ หรือสวัสดิการในรูปแบบต่างๆ

2.4.5.4 ใช้ประเมินรายรับที่ควรจะเป็นในการทำสัญญาระยะยาว เช่น สัญญาซื้อขายระยะยาว

2.4.5.5 ใช้เป็นแนวทางในการวิจัย พยากรณ์การตลาด และราคาสินค้าต่างๆ

2.4.5.6 ใช้ในการหาค่าของเงินหรือมูลค่าที่แท้จริง

2.4.6 ข้อจำกัดของดัชนีราคาผู้บริโภค ถึงแม้ว่าดัชนีราคาผู้บริโภคจะใช้ประโยชน์ในหลายๆด้าน แต่ก็ยังมีข้อจำกัดในการนำมาใช้และแปลผลคือ

1. ดัชนีราคาผู้บริโภคไม่สามารถตอบคำถามต่างๆเกี่ยวกับราคาของผู้บริโภคในทุกกลุ่มสินค้าได้

2. การเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภคเป็นตัวเลขที่แสดงการเปลี่ยนแปลงราคาสินค้าโดยเฉลี่ยอาจจะมีสินค้าในตะกร้าบางตัวที่มีการเปลี่ยนแปลงมากกว่าหรือน้อยกว่าดัชนีราคาในแต่ละเดือน

3. ดัชนีราคาผู้บริโภค ไม่สามารถใช้เปรียบเทียบค่าครองชีพ หรือราคาสินค้าระหว่างท้องถิ่น

4. การจัดทำดัชนีราคาผู้บริโภค ใช้การเลือกตัวอย่างมาเพื่อประมาณการเปลี่ยนแปลงราคาสินค้าที่เกิดขึ้นจริงๆ ฉะนั้นอาจมีข้อผิดพลาดเกิดขึ้นจากการเลือกตัวอย่าง หรือการจัดเก็บราคาได้

เมื่อดัชนีราคาผู้บริโภคเปลี่ยนแปลงไปจะมีส่วนทำให้อุปสงค์การท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนของนักท่องเที่ยวชาวไทยเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย โดยถ้าดัชนีราคาผู้บริโภคเพิ่มสูงขึ้นจะทำให้อุปสงค์การท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนของนักท่องเที่ยวชาวไทยลดลง และถ้าดัชนีราคาผู้บริโภคลดลงก็จะทำให้อุปสงค์การท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนของนักท่องเที่ยวชาวไทยเพิ่มขึ้นไปด้วย

2.4 ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงประชากร

สันทัต เสริมศรี (2539: 46-63) กล่าวว่า ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงทางประชากรเป็นทฤษฎีที่กล่าวถึงการเพิ่มและการลดของประชากร อันเนื่องมาจากปัจจัยการเจริญพันธุ์และการตาย โดยทฤษฎีนี้สร้างขึ้นจากประสบการณ์ของประเทศต่าง ๆ ในทวีปยุโรปเป็นสำคัญ โดยมีนัยสำคัญคือ การเปลี่ยนแปลงทางประชากรเป็นการเปลี่ยนในระดับการเจริญพันธุ์ และการตาย และมีผลต่อการเปลี่ยนโครงสร้างอายุของประชากร จากโครงสร้างประชากรซึ่งประชากรส่วนใหญ่มีอายุน้อยไปสู่อายุมาก ซึ่งทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงประชากรอธิบายว่า การเปลี่ยนแปลงทางประชากรแบ่งเป็น 4 ช่วงระยะเวลา กล่าวคือ ช่วงระยะเวลาที่ 1 ที่การเพิ่มประชากรมีน้อยเพราะการเกิดและการตายมีมาก ช่วงที่ 2 เป็นช่วงที่มีการเกิดยังคงสูง แต่ภาวะการณตายได้ลดต่ำลงจึงทำให้การเพิ่มประชากรเป็นไปในระดับสูง ช่วงที่ 3 เป็นช่วงที่การเพิ่มประชากรก็ยังสูง แต่ระดับการเพิ่มต่ำกว่าช่วงที่ 2 เพราะการตายที่ลดต่ำลงนั้น ปรากฏว่าภาวะการณเกิดก็เริ่มลดต่ำลงเช่นกัน และในช่วงที่ 4 เป็นช่วงที่การเพิ่มประชากรมีน้อยอีกครั้ง เนื่องจากทั้งภาวะการเกิดและการตายได้ลดต่ำลงแล้วทั้งคู่ ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงทางประชากรไม่ได้มีความหมายถึงการเพิ่มประชากรเดียว แต่ยังมีความหมายถึงขนาดที่ลดลง องค์ประกอบที่เปลี่ยนไป หรือการกระจายตัวที่เกิดขึ้นด้วย สามารถแสดงสมการเพื่อให้เกิดความเข้าใจเรื่องการเปลี่ยนแปลงงายขึ้นและสะดวกในการวิเคราะห์ เป็นสมการเปลี่ยนแปลงทางประชากรซึ่งถือเสมือนเป็นสมการพื้นฐานของความรู้ด้านนี้ เรียกสมการว่า สมการสมดุลทางประชากร (Balancing equation) ซึ่งเขียนเป็นสัญลักษณ์ได้คือ

$$P_{t+1} = P_t + B_t - D_t \pm M_t$$

โดยที่ P_{t+1} คือ จำนวนประชากรของพื้นที่ ณ เวลาที่ต้องการรู้ (เช่น ปีปัจจุบัน)

P_t คือ จำนวนประชากรของพื้นที่ ณ จุดเวลาหนึ่งที่ผ่านมา (เช่น ปีกลาย)

B_t คือ จำนวนเกิดในพื้นที่ระหว่าง ณ จุดเวลาที่ผ่านมากับ ณ จุดเวลาที่ต้องการศึกษา

D_t คือ จำนวนตายในพื้นที่ ณ จุดเวลาที่ผ่านมาจากจนถึงจุดเวลาที่ต้องการศึกษา

M_t คือ จำนวนคนย้ายถิ่นเข้าหรือออกในพื้นที่ของช่วงเวลาเดียวกัน

เครื่องหมายบวก (+) แสดงการเพิ่มและเครื่องหมายลบ (-) แสดงการลด

จะเห็นว่าจำนวนประชากรมีความสำคัญต่อประเทศ กล่าวคือ ประชากรจะมีฐานะเป็นผู้ผลิตหรือเป็นแรงงาน ถ้าประเทศไทยมีประชากรมากย่อมมีแรงงานในการผลิตสินค้ามากขึ้น ส่วนในฐานะผู้บริโภค นั้นถ้าประเทศไทยที่มีประชากรมากจะต้องแสวงหาทรัพยากรมาสนองความต้องการในการบริโภคของประชากรมากขึ้น และถ้าประเทศไทยที่มีประชากรมากย่อมมีอุปสงค์การท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนของนักท่องเที่ยวชาวไทยมากขึ้นตามไปด้วย

2.5 ทฤษฎีการว่างงาน

เอกัจฉร สิริสรคานันต์.(2547: 379-380) กล่าวว่า การว่างงานในแนวคิดของเศรษฐศาสตร์ หมายถึงผู้ว่างงาน หมายถึง ผู้ที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป และในระหว่าง 7 วันก่อนวันสัมภาษณ์ มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

1. ไม่ได้ทำงานและไม่มีงานประจำ แต่ได้หางาน สมัครงานหรือรอการบรรจุในระหว่าง 30 วันก่อนวันสัมภาษณ์

2. ไม่ได้ทำงานและไม่มีงานประจำ และไม่ได้หางานทำในระหว่าง 30 วัน ก่อนวันสัมภาษณ์ แต่พร้อมที่จะทำงานในระหว่าง 7 วันก่อนวันสัมภาษณ์

สูตรคำนวณหาอัตราการว่างงาน (unemployment rate) ในการใช้เป็นตัวชี้ที่ใช้วัดระดับการว่างงานของประชากรในประเทศ มีดังนี้ (Ruffin; & Gregory. 1983: 79); (Bronfenbrenner; et al. 1987: 96)

$$\text{อัตราการว่างงาน (\%)} = \frac{\text{ผู้ว่างงาน}}{\text{กำลังแรงงาน}} \times 100$$

2.5.1 ประเภทของการว่างงาน

รัตนา สายคณิต. (2538: 182-186) ได้กล่าวไว้ว่า การว่างงานแบ่งออกได้เป็นประเภทใหญ่ๆ 2 ประเภท คือ การว่างงานโดยเปิดเผย (open unemployment) และการว่างงานแอบแฝง (disguise unemployment) โดย

2.5.1.1 การว่างงานโดยเปิดเผย (Open unemployment) สามารถแยกประเภทการว่างงานโดยเปิดเผยออกตามสาเหตุต่างๆ ได้ ดังนี้

1. การว่างงานชั่วคราว (Frictional unemployment) หมายถึง บุคคลที่ไม่ได้ทำงานหรือว่างงานเพียงชั่วระยะเวลาสั้นๆ เนื่องจากความไม่สมบูรณ์ของตลาดแรงงานทำให้คนงานไม่รู้ว่าแหล่งใดต้องการรับคนเข้าทำงานบ้าง หรือบางทีคนงานรู้แหล่งงานแต่ไม่สามารถโยกย้ายไปได้เพราะขาดค่าใช้จ่ายในการโยกย้าย คนงานอาจว่างงานชั่วคราวเพราะกำลังอยู่ระหว่างการโยกย้ายไปทำงานในแหล่งใหม่ หรือ อยู่ระหว่างการเปลี่ยนงาน หรืออยู่ระหว่างการเจ็บป่วย การว่างงานเนื่องจากสาเหตุต่างๆ

2. การว่างงานตามฤดูกาล (Seasonal Unemployment) หมายถึง การว่างงานที่เกิดขึ้นเนื่องจากการผลิตสินค้าบางชนิดต้องทำการผลิตเป็นฤดูกาล เนื่องจากการผลิตสินค้าดังกล่าวต้องอาศัยดินฟ้าอากาศ เช่น การผลิตทางการเกษตร การก่อสร้าง หรือเนื่องจากอุปสงค์ของสินค้าบางชนิดเป็นไปตามฤดูกาลมิได้สม่ำเสมอตลอดปี ในช่วงระยะเวลาที่สภาพดินฟ้าอากาศอำนวยหรืออุปสงค์ของสินค้านั้นมีมาก การผลิตก็จะดำเนินไปทำให้มีการว่าจ้างทำงานแต่ในระยะที่สิ้นสุดฤดูกาลการผลิต การว่างจ้างทำงานก็จะลดลง จำนวนคนว่างงานก็จะเพิ่มขึ้นมาก ซึ่งการว่างงานตาม

ฤดูกาลนี้จัดได้ว่าเป็นการว่างงานชั่วคราวอย่างหนึ่งเช่นเดียวกัน เพราะเมื่อถึงฤดูกาลที่ทำการผลิต คนที่ว่างงานก็จะมียางานทำ

3. การว่างงานเนื่องจากวัฏจักรเศรษฐกิจ (Cyclical Unemployment) ภาวะเศรษฐกิจของประเทศมักจะผันแปรสูงขึ้นและต่ำลงเกิดเป็นวัฏจักรเศรษฐกิจ (business cycles) สามารถแบ่งออกได้ เป็นระยะต่างๆ ดังนี้

- ระยะเศรษฐกิจรุ่งเรือง (prosperous period) เป็นระยะที่ภาวะเศรษฐกิจกำลังเจริญรุ่งเรืองการลงทุนอยู่ในระดับสูง ระดับราคาสินค้ามีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น การผลิตและการว่าจ้างทำงานขยายตัว รายได้ประชาชนชาติขยายตัวเพิ่มขึ้น

- ระยะเศรษฐกิจหดตัว (recession period) เมื่อภาวะเศรษฐกิจเจริญรุ่งเรืองถึงขีดสูงสุดภาวะเศรษฐกิจจะค่อยๆ หดตัว การลงทุนจะลดลง การผลิตและระดับการว่าจ้างทำงานลดลงด้วย การว่างงานจะเพิ่มขึ้น

- ระยะเศรษฐกิจตกต่ำ (depression period) ภาวะเศรษฐกิจจะหดตัวซบเซาลงทุกที่ ระดับราคาสินค้าลดต่ำลง ปริมาณสินค้าที่ขายไม่ออกมีมาก ผู้ผลิตต้องลดปริมาณการผลิตและการว่าจ้างทำงานลงมากยิ่งขึ้น ในระยะนี้การว่างงานอยู่ในระดับสูง เมื่อคนว่างงานมาก รายได้ยิ่งต่ำลง ดังนั้นรายจ่ายในการอุปโภคบริโภคลดลง ผู้ผลิตจึงต้องลดปริมาณการผลิต ลดการว่าจ้างทำงานลงไปอีกการว่างงานยิ่งเพิ่มสูงขึ้น

- ระยะเศรษฐกิจฟื้นตัว (recovery period) เมื่อภาวะเศรษฐกิจซบเซาถึงขีดต่ำสุด ผู้ผลิตคาดคะเนสถานการณ์ว่าจะไม่เลวร้ายอีกต่อไป ผู้ผลิตจะทำการเพิ่มทุนมากขึ้น ขยายการผลิตและการว่าจ้างทำงาน เมื่อคนมีรายได้เพิ่มขึ้น รายจ่ายในการอุปโภคบริโภคเพิ่มสูงขึ้น อุปสงค์ในสินค้ามีมากขึ้น ผู้ผลิตก็ขยายการผลิตและการว่าจ้างทำงานต่อไปเรื่อยๆ การว่างงานจะลดลง ภาวะเศรษฐกิจจะค่อยๆ ฟื้นตัวกลับเข้าหาระยะเศรษฐกิจรุ่งเรือง วนเวียนอยู่เช่นนี้เรื่อยๆ จนสามารถเรียกได้ว่า เป็นวัฏจักรเศรษฐกิจ

4. การว่างงานเนื่องจากโครงสร้างของระบบเศรษฐกิจ (Structural Unemployment) หมายถึง การว่างงานที่เกิดขึ้นเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพสิ่งแวดล้อมทางเศรษฐกิจ เช่น การเปลี่ยนแปลงในรสนิยมของผู้บริโภค การเปลี่ยนแปลงในเทคนิควิชาการ และการเพิ่มขึ้นของประชากร เป็นต้น กล่าวคือ เมื่อรสนิยมของผู้บริโภคเปลี่ยนแปลงจากสินค้าที่เคยใช้อยู่เดิมไปยังสินค้าชนิดใหม่ ทำให้การผลิตสินค้าชนิดเดิมและการว่าจ้างทำงานต้องลดลง คนงานที่เคยทำงานอยู่ในอุตสาหกรรมเหล่านั้นจึงต้องกลายเป็นคนว่างงาน แม้ว่าอุตสาหกรรมที่ผลิตสินค้าชนิดใหม่จะขยายตัวแต่คนงานเหล่านั้นอาจไม่มีความสามารถที่จะทำงานในอุตสาหกรรมใหม่ได้ จึงต้องกลายเป็นคนว่างงานในที่สุด การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคนิควิชาการ ทำให้คนงานที่คุ้นเคยกับการผลิตที่ใช้เทคนิคการผลิตสมัยเก่าอาจไม่มีความสามารถที่จะทำการผลิตที่ใช้เทคนิคสมัยใหม่ ก็จะต้องถูกปลดออกจากงาน กลายเป็นผู้ว่างงาน การเพิ่มขึ้นของประชากรมีผลกระทบกระเทือนการว่างงาน โดยถ้าอัตราการเพิ่มของประชากรสูงกว่าอัตราการเพิ่มของการจ้างงาน อัตราการว่างงานก็จะเพิ่มสูงขึ้น

5. การว่างงานเนื่องจากความก้าวหน้าทางด้านเทคนิคการผลิต (Technological Unemployment) หมายถึง การว่างงานที่เกิดขึ้นเนื่องจากความก้าวหน้าทางด้านเศรษฐกิจการผลิต ทำให้มีการนำเอาเทคนิคการผลิตชนิดที่ใช้ทุนมาก มาใช้แทนเทคนิคการผลิตที่ใช้แรงงานมาก ดังนั้นเมื่อมีการนำเอาเครื่องมือ เครื่องจักรมาใช้ในการผลิตมากขึ้น ความต้องการใช้คนงานทำการผลิตจะลดลง ทำให้การว่างงานสูงขึ้น

6. การว่างงานแอบแฝง (Disguise Unemployment) หมายถึง การว่างงานมิได้แสดงให้เห็นว่ามีการว่างงานเกิดขึ้น เพราะทุกคนยังต่างช่วยกันทำงาน แต่ถ้าทำการโยกย้ายคนงานออกจำนวนหนึ่งแล้วผลผลิตรวมที่ได้ยังเท่าเดิม แสดงว่าคนงานจำนวนที่สามารถโยกย้ายออกไปได้นั้นเป็นคนงานที่มีการว่างงานแอบแฝง เพราะในการทำงานของเขามีได้ทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้นแต่อย่างไร

ทั้งนี้ อัตราการว่างงานเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้อุปสงค์การท่องเที่ยวในบริเวณบางส่วนของนักท่องเที่ยวชาวไทยเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็ว โดยถ้าอัตราการว่างงานสูงจะส่งผลให้อุปสงค์การท่องเที่ยวในบริเวณบางส่วนของนักท่องเที่ยวชาวไทยลดลง และถ้าอัตราการว่างงานต่ำลงก็จะส่งผลให้อุปสงค์การท่องเที่ยวในบริเวณบางส่วนของนักท่องเที่ยวชาวไทยสูงขึ้น

2.6 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

2.6.1 ความหมายของการท่องเที่ยว

โดยมีนักวิชาการด้านการท่องเที่ยวได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการท่องเที่ยวดังนี้

แมคอินทอช; โกเอลเนอร์ และริทชี (Mcintosh; Goeldner; & Ritchie. 1995: 10) กล่าวว่า การท่องเที่ยว หมายถึงผลรวมของปรากฏการณ์ต่าง ๆ และความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักท่องเที่ยว นักธุรกิจรัฐบาลประเทศเจ้าภาพ และประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งอยู่ในกระบวนการดึงดูดความสนใจ ด้วยการต้อนรับที่อบอุ่นเปี่ยมไมตรีจิตแก่นักท่องเที่ยวหรือ ผู้มาเยือนอื่น ๆ

เมอร์ฟี (Murphy. 1985: 9) กล่าวว่า การท่องเที่ยว คือ ข้อสรุปของผลที่ได้จากการเดินทางของผู้ออกจากที่อยู่อาศัยไปสู่พื้นที่มุ่งหมาย トラบใดที่การอยู่อาศัยของพวกเขาไม่ได้กลายเป็นการอยู่อาศัยแบบถาวร โดยการท่องเที่ยวครอบคลุมถึงการพักผ่อนหย่อนใจ และฐานะต่าง ๆ

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2548: 12) กล่าวว่า การท่องเที่ยวเป็นเรื่องของการเดินทาง ถ้าไม่มีการเดินทาง ก็ไม่มีการท่องเที่ยว แต่ต้องเป็นการเดินทางที่เป็นการชั่วคราวด้วยความสมัครใจมิใช่ถูกบังคับ หรือเพื่อสินจ้าง แต่เพื่อวัตถุประสงค์อื่น ๆ เช่นเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ ความสนุกสนาน เพลิดเพลิน การศึกษา ศาสนา กีฬา เยี่ยมญาติ ดิดต่อธุรกิจ การประชุมสัมมนา เป็นต้น

วรรณ วรชวานิช (3546: 7) กล่าวว่า การท่องเที่ยวเป็นคำที่มีความหมายกว้าง มิได้มีความหมายเพียงการเดินทางเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ หรือ เพื่อความสนุกสนานเท่านั้น แต่ยังหมายถึง การเคลื่อนย้ายของประชากรจากแห่งหนึ่งไปสู่อีกแห่งหนึ่ง รวมทั้งการเดินทางภายในประเทศและ

เดินทางระหว่างประเทศ การท่องเที่ยวเป็นกระบวนการที่มีความสัมพันธ์ต่อกัน มีกิจกรรมร่วมกัน มีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ได้รับความรู้ ความสนุกสนานเพลิดเพลิน

ศิริ ฮามสุโพธิ์ (2543: 19) ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวไว้ว่า หมายถึงการเดินทางจากที่อยู่อาศัยตามปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว เพื่อศึกษาและพักผ่อนหย่อนใจ หรือก่อให้เกิดการกระทำร่วมกันของมนุษย์ ทั้งทางธรรมชาติและทางสังคมจนเป็นเหตุดึงดูดใจให้เดินทางไปศึกษาและท่องเที่ยวตามแหล่งต่างๆ

จากความหมายของคำว่าการท่องเที่ยวที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่าการท่องเที่ยว หมายถึงการเดินทางออกจากพื้นที่ที่อยู่อาศัยถาวรไปยังสถานที่มุ่งหวังชั่วคราว โดยมีวัตถุประสงค์ในการเดินทางและมีกิจกรรม ณ สถานที่มุ่งหวังใดๆ ก็ได้ที่ไม่ใช่การหารายได้

2.6.2 แนวคิดสาเหตุที่ทำให้เกิดการท่องเที่ยว

ศิริ ฮามสุโพธิ์ (2543: 33-35) กล่าวว่า สาเหตุที่ทำให้เกิดการท่องเที่ยว มีหลายประการ คือ

1. ความเครียดในการทำงาน คือ จากการทำงานที่เคร่งเครียดตลอดเวลาจะต้องใช้กำลังความคิดเป็นอย่างมาก ร่างกายจึงจำเป็นต้องพักผ่อนเพื่อให้การทำงานในช่วงต่อไปมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น โดยกิจกรรมการพักผ่อนที่สำคัญอย่างหนึ่ง คือ การเดินทางท่องเที่ยวไปในสถานที่ต่างๆ ซึ่งการเดินทางท่องเที่ยวจะใกล้หรือไกลขึ้นอยู่กับระยะเวลาและศักยภาพทางด้านเศรษฐกิจของแต่ละบุคคล

2. รายได้ของประชากรดีขึ้น ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีและสภาพของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้คนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ผลงานและประดิษฐ์คิดค้นสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆขึ้นมา ซึ่งทำให้ประชากรมีงานทำ มีรายได้เพิ่มขึ้น และมีเวลาว่างเหลือพอที่จะนำมาใช้เพื่อการพักผ่อน การที่ฐานะทางด้านเศรษฐกิจของประชากรดีขึ้นจะมีผลให้ประชากรมีความต้องการที่จะเดินทางท่องเที่ยวไปยังสถานที่ต่างๆ เพื่อเป็นการพักผ่อนและหาความรู้เพิ่มเติมให้แก่ตนเอง

3. ความสะดวกทางการคมนาคม ปัจจุบันการไปมาติดต่อกันระหว่างสถานที่ต่างๆ กระทำได้สะดวกและรวดเร็ว จึงเป็นแรงจูงใจที่ทำให้ประชากรอยากเข้าไปใช้บริการ และคนส่วนมากก็มีโอกาสที่จะกระทำได้อย่างทั่วถึง

4. มีเวลาว่าง เนื่องจากความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี ทำให้เครื่องมือเครื่องใช้ที่นำมาใช้ในการผลิตมีประสิทธิภาพ มีการเอาเครื่องมือและเครื่องจักรชนิดต่างๆ มาใช้ทำงานแทนคนจึงทำให้การผลิตสินค้ากระทำได้อย่างรวดเร็ว ทำให้รายได้ของประชากรโดยทั่วไปดีขึ้น และมีเวลาว่างพอที่จะนำไปใช้แสวงหาความสุขทางด้านการท่องเที่ยวและอื่นๆ ได้ตามโอกาสและสถานภาพทางเศรษฐกิจเอื้ออำนวย

5. จำนวนประชากรเพิ่มขึ้น จากการที่จำนวนประชากรเพิ่มมากขึ้น จึงทำให้สภาพชุมชนในเมืองเกิดสภาพความแออัดยัดเยียด สภาพแวดล้อมโดยทั่วไปในเมืองเกิดมลภาวะสถานที่ท่องเที่ยวภายในเมืองมีจำกัด ทำให้มีความจำเป็นต้องหาสถานที่ท่องเที่ยวและพักผ่อนหย่อนใจมากขึ้น ด้วยเหตุนี้ประชากรที่พักอาศัยอยู่ในเมืองจะหาโอกาสเดินทางท่องเที่ยวไปในชนบทและ

เมืองต่าง ๆ แต่ในทางตรงกันข้ามจะมีประชากรชาวชนบทบางส่วนเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในเมือง ซึ่งมีสถานที่ท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมมากมาย

2.6.3 สาเหตุที่คนไม่ออกเดินทางท่องเที่ยว

วินิจ วีรยางกูร (2532: 39-40) ได้กล่าวไว้ว่า สาเหตุที่คนไม่ออกเดินทางท่องเที่ยว มีดังนี้

1. เป็นการสิ้นเปลือง การตัดสินใจของคนว่าจะไปเที่ยวหรือไม่ไปนั้น ราคาค่าบริการก็เป็นสาเหตุที่สำคัญมาก หลายคนคิดว่าเก็บเงินไว้ใช้อย่างอื่นที่จำเป็นดีกว่า
2. ไม่มีเวลา มีคนจำนวนมากที่ไม่มีเวลาไปท่องเที่ยวเพราะมีภาระมีธุรกิจ จึงไม่สามารถทิ้งธุรกิจไปได้
3. สุขภาพไม่ดี ไม่แข็งแรง เดินไม่สะดวก ก็เป็นข้ออ้างที่สำคัญ
4. ความรับผิดชอบต่อครอบครัว เช่น บุตรยังเล็กอยู่ไปไหนไม่ได้ ไม่มีใครเลี้ยงดู ถึงแม้จะสามารถเอาบุตรร่วมเดินทางไปด้วยได้ ก็จะทำให้เกิดความไม่สะดวกนานาประการ เช่น ในเรื่องอาหาร และเรื่องการขับถ่าย เป็นต้น
5. ไม่มีความสนใจในเรื่องการท่องเที่ยวเลย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ฯลฯ
6. กลัวไม่ปลอดภัย กลัวในสิ่งที่ยังไม่รู้ไม่เห็นในต่างแดน และกลัวในเรื่องอุบัติเหตุ กลัวถูกฉกชิงวิ่งราว ฯลฯ

2.6.4 วัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยว

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2548: 13-14) กล่าวว่า วัตถุประสงค์ของการเดินทางแบ่งออกได้เป็น 9 อย่างคือ

1. การท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนในวันหยุด (Holiday-Mass Popular Individual) เป็นการเดินทางในวันหยุดหรือพักผ่อนโดยไม่ทำอะไร อันเป็นการขจัดความเมื่อยล้าทางร่างกายและจิตใจจากการทำงานให้หมดไป และเรียกพลกำลังกลับคืนมาสำหรับเริ่มต้นทำงานในวันใหม่
2. การท่องเที่ยวเพื่อวัฒนธรรมและศาสนา (Cultural Religion) เป็นการเดินทางที่ปรารถนาจะเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของประเทศต่าง ๆ ที่น่าสนใจ เช่น การศึกษาชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ชมศิลปะนานาชาติหรือหอศิลป์ ชมการแสดงดนตรีหรือละครของประเทศต่าง ๆ นมัสการศูนย์ศาสนาที่สำคัญ เพื่อร่วมปฏิบัติศาสนกิจ เป็นต้น
3. การท่องเที่ยวเพื่อการศึกษา (Educational) เป็นการเดินทางเพื่อทำการวิจัยหรือสอนหนังสือ หรือเข้าศึกษา หรือดูงานในประเทศที่พัฒนาแล้ว ซึ่งมักจะพักอยู่ในประเทศนั้นเป็นเวลานานนับเดือน
4. การท่องเที่ยวเพื่อการศึกษาและความบันเทิง (Sport and Recreation) เป็นการเดินทางที่ปรารถนาจะไปชมการแข่งขันกีฬาหรือเข้าร่วมการแข่งขันกีฬา หรือเล่นกีฬาในท้องถิ่นนั้น เช่น การชมการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก หรือเป็นการเดินทางเพื่อความสนุกสนานบันเทิงใจ เช่น การเปลี่ยนบรรยากาศไปยังสถานที่ที่เงียบสงบ เป็นต้น

5. การท่องเที่ยวเพื่อประวัติศาสตร์และความสนใจพิเศษ (Historical and Special Interests) เป็นการเดินทางที่ปรารถนาจะไปชมโบราณสถานที่เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์

6. การท่องเที่ยวเพื่องานอดิเรก (Hobbies) เป็นการเดินทางเพื่อทำงานอดิเรก เช่น ชีมน้ำที่ชายหาด เป็นต้น

7. การท่องเที่ยวเพื่อเยี่ยมญาติมิตร (Visiting Friend / Relation) เป็นการเดินทางเพื่อเยี่ยมญาติมิตร อันเป็นการสร้างสัมพันธภาพให้ดียิ่งขึ้น

8. การท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจ (Business) เป็นการเดินทางของนักธุรกิจที่ได้จัดเวลาให้เหลือหรือว่างจากการปฏิบัติธุรกิจในประเทศนั้นเพื่อถือโอกาสอยู่ท่องเที่ยวต่ออีกพักหนึ่ง เช่น การไปร่วมโปรแกรมการนำเที่ยวหลังเจรจาซื้อสินค้า เป็นต้น

9. การท่องเที่ยวเพื่อประชุมสัมมนา (Conference Congress) เป็นการเดินทางเพื่อเข้าร่วมการประชุมสัมมนา โดยปกติการจัดรายการประชุมสัมมนาผู้จัดมักมีรายการนำเที่ยวอย่างน้อย 1 ครั้ง ทำให้ผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนาเป็นนักท่องเที่ยวสมบูรณ์แบบ และเมืองใดที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยว มักจะได้รับเลือกให้เป็นที่พักประชุมสัมมนา เช่น เมืองพัทยา เป็นต้น

2.6.5 ประเภทของนักท่องเที่ยว

ในปี พ.ศ. 2506 องค์การสหประชาชาติได้จัดประชุมว่าด้วยการเดินทางและท่องเที่ยวระหว่างประเทศขึ้นที่กรุงโรม ประเทศอิตาลี ที่ประชุมได้พิจารณาเห็นว่าเนื่องจากคำว่านักท่องเที่ยวเป็นคำที่มีความหมายกว้างขวางดังกล่าวแล้ว จึงสมควรกำหนดคำจำกัดความของคำว่านักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่ค้างคืน (International Tourist) ให้เป็นคำที่กินความกว้างขวางขึ้นเพื่อใช้เป็นหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูลสถิติเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่จะสามารถใช้เปรียบเทียบซึ่งกันและกันได้ต่อไป โดยเสนอแนะให้ประเทศสมาชิกใช้คำว่า “ผู้มาเยือน” (Visitors) แทนคำว่า “นักท่องเที่ยวที่ค้างคืน” (Tourists) ซึ่งคำว่า ผู้มาเยือน (Visitors) ให้นำหมายถึง บุคคลที่เดินทางไปยังประเทศที่ตนมิได้พักอาศัยอยู่เป็นประจำด้วยเหตุผลใด ๆ ก็ตามที่มีไปประกอบอาชีพหารายได้ คำว่า “ผู้มาเยือน” จะหมายรวมถึงผู้เดินทาง 2 ประเภท ดังนี้

1. นักท่องเที่ยวที่ค้างคืน (Tourists) ได้แก่ ผู้เดินทางมาเยือนชั่วคราว ซึ่งพักอยู่ในประเทศที่มาเยือนตั้งแต่ 24 ชั่วโมงขึ้นไป โดยใช้บริการสถานที่พักแรม ณ แหล่งท่องเที่ยวต่างๆ (Local Accommodation) และเดินทางมาเยือนเพื่อพักผ่อน พักผ่อน ทัศนศึกษา ประกอบศาสนกิจ ร่วมการแข่งขันกีฬา ติดต่อกิจการ ร่วมการประชุม สัมมนา เป็นต้น โดยแยกตามลักษณะของนักท่องเที่ยว ดังนี้

1.1 International Tourist หมายถึง นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่ค้างคืนเดินทางเข้ามาในประเทศและพำนักอยู่ครั้งหนึ่ง ๆ ไม่น้อยกว่า 24 ชั่วโมง (1 คืน) และไม่เกิน 60 วัน

1.2 Domestic Tourist หมายถึง นักท่องเที่ยวภายในประเทศที่ค้างคืน อาจเป็นคนไทยหรือคนต่างด้าวที่อยู่ในประเทศไทยเดินทางมาจากจังหวัดที่อยู่อาศัยปกติของตนไปยัง

จังหวัดอื่น ๆ โดยมีวัตถุประสงค์ในการเดินทางอะไรก็ตามที่มีค่าใช้จ่ายหารายได้ และระยะเวลาที่พำนักอยู่ไม่เกิน 60 วัน

2. นักท่องเที่ยวที่ไม่ค้างคืน (Excursionists) ได้แก่ ผู้เดินทางมาเยือนชั่วคราวและอยู่ในประเทศที่มาเยือนน้อยกว่า 24 ชั่วโมง และไม่ได้ใช้บริการสถานที่พักแรม ณ แหล่งท่องเที่ยวที่นั่น ๆ เช่น ผู้เดินทางมากับเรือสำราญ (Cruise) โดยแยกตามลักษณะของนักท่องเที่ยวได้ในทำนองเดียวกัน คือ

2.1 International Excursionist หมายถึง นักทัศนอาจรระหว่างประเทศ

2.2 Domestic Excursionist หมายถึง นักทัศนอาจรภายในประเทศ

ทั้ง นักท่องเที่ยวประเภท Tourist และ Excursionist เป็นกลุ่มนักเดินทาง (Traveller) ที่สามารถติดตามการเดินทางและจัดเก็บเป็นข้อมูลสถิติได้

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2533: 19-20) ได้นำความหมายที่องค์การท่องเที่ยวโลกได้กำหนดไว้เป็นหลักในการจัดนับสถิติว่า เป็นนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ และนักท่องเที่ยวภายในประเทศของประเทศไทย โดยกำหนดลักษณะของนักท่องเที่ยวไว้ ดังนี้

1. นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ หมายถึง ชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยและพำนักอยู่ครั้งหนึ่ง ๆ ไม่น้อยกว่า 1 คืน หรือ 24 ชั่วโมง และไม่มากกว่า 60 วัน โดยมีวัตถุประสงค์ในการเดินทาง ดังนี้

1.1 การท่องเที่ยว การพักผ่อน การรักษาสุขภาพ การเยี่ยมญาติมิตร การศึกษาและการดูงาน

1.2 ร่วมประชุมสัมมนา หรือเป็นตัวแทนสมาคม นักบวช นักกีฬา ฯลฯ

1.3 การติดต่อธุรกิจ แต่ไม่ใช่เพื่อหารายได้

1.4 มากับเรือเดินสมุทรที่แวะจอด ณ ท่าเรือ แม้ว่าจะแวะน้อยกว่า 1 คืน

2. นักท่องเที่ยวภายในประเทศ หมายถึง ชาวไทยหรือชาวต่างประเทศที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย เดินทางจากที่อยู่ในจังหวัดของตน ไปยังจังหวัดอื่น ๆ โดยมีวัตถุประสงค์ในการเดินทางใดๆ ก็ตามที่ไม่ใช่การหารายได้ ในสถานที่ไปเยือน และระยะเวลาที่พำนักไม่เกิน 60 วัน

2.6.6 ประเภทของการท่องเที่ยว

นิคม จารุมณี (2536: 113-115) ได้แบ่งประเภทของการท่องเที่ยวออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ๆ คือ

1. การท่องเที่ยวที่มีจุดหมายปลายทางแน่นอน (Destination Tourism) หมายถึง นักเดินทางที่มีแผนการเดินทางไปยังจุดหมายปลายทางโดยตรงจากบ้านหรือที่พักของผู้เดินทาง พักค้างคืนหลายคืนหรือหลายสัปดาห์ แล้วเดินทางกลับบ้านโดยตรงทันทีไม่แวะไปที่อื่น ๆ การท่องเที่ยวที่มีจุดหมายปลายทางแน่นอนปกติจะมุ่งไปยังแหล่งท่องเที่ยวที่หมายถึงสถานที่ตาก

อากาศ (Resorts) ซึ่งสถานที่ตากอากาศจะต้องมีศักยภาพในการดึงดูดให้นักท่องเที่ยวพำนักอยู่มากกว่าหนึ่งวันขึ้นไป แต่สถานที่บางสถานที่อาจเป็นจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยวได้ทั้งที่มีได้เป็นสถานตากอากาศ เช่นเมืองใหญ่ต่างๆ ที่เป็นศูนย์กลางธุรกิจ

2. การท่องเที่ยวแบบผ่านทาง (Transit Tourism) การท่องเที่ยวแบบผ่านทางเป็นการท่องเที่ยวหลักประเภทหนึ่ง ซึ่งนักท่องเที่ยวเหล่านี้มักเดินทางโดยพาหนะ เช่น รถยนต์ รถโดยสาร โดรนเฉพาะนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปเยี่ยมเพื่อนหรือญาติเป็นจุดมุ่งหมายหลัก ความต้องการส่วนใหญ่ของนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้คือ โรงแรมที่พัก ภัตตาคาร หรือแม้แต่แหล่งท่องเที่ยวในระหว่างเส้นทาง นักเดินทางท่องเที่ยวเหล่านี้มีการปรับเปลี่ยนและยืดหยุ่นรายการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อการชื่นชมกับธรรมชาติ ถ้านักท่องเที่ยวเหล่านี้เดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัวหรือแม้แต่รถโดยสารเช่าเหมาคัน บางครั้งก็อาจออกจากเส้นทางหลักเพื่อแวะชมอุทยานทางประวัติศาสตร์ ศูนย์วัฒนธรรม ท้องถิ่นสถาปัตยกรรม ความงดงามของธรรมชาติ หรือแม้แต่แหล่งบันเทิงต่างๆ ที่มนุษย์จัดสร้างขึ้น ซึ่งเวลาในการเดินทางอาจจะไม่ใช่สิ่งสำคัญสำหรับนักท่องเที่ยวแบบผ่านทางอย่างเช่นนักท่องเที่ยวที่มีจุดหมายปลายทางแน่นอน โดยสถานที่บางสถานที่อาจมีความสำคัญทั้งที่เป็นจุดหมายปลายทาง การท่องเที่ยวที่ดีและเป็นจุดผ่านหรือเส้นทางผ่านที่ดีด้วยเช่นกัน ตัวอย่างคือฮาวาย ตามปกติจะถูกพิจารณาว่าเป็นจุดท่องเที่ยวที่เป็นเป้าหมายปลายทาง และก็เป็นเช่นนั้นจริงสำหรับนักท่องเที่ยวจำนวนมาก แต่สำหรับนักท่องเที่ยวจากทวีปอเมริกาเหนือ ผู้ซึ่งจะเดินทางไปยังออสเตรเลีย นิวซีแลนด์หรือเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กลับพิจารณาว่าฮาวายเป็นสถานที่ที่ดีที่สุดที่จะหยุดพักสักหนึ่งหรือสองวันก่อนที่จะเดินทางไปยังจุดหมายปลายทาง

ทั้งนี้ วรรณ วรชวานิช (2546: 17) ได้แบ่งประเภทของการท่องเที่ยวออกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ

1. การท่องเที่ยวภายในประเทศ เป็นการท่องเที่ยวไปตามสถานที่ต่างๆ ภายในประเทศ การท่องเที่ยวลักษณะนี้จะต้องมีสิ่งดึงดูดใจหลายอย่าง เช่น ความสวยงามของภูมิประเทศ ความสะดวกสบายในการเดินทาง ความปลอดภัย ตลอดจนการโฆษณา หรือมีสิ่งดึงดูดใจโดยเฉพาะของสถานที่นั้น

2. การท่องเที่ยวต่างประเทศ เป็นการท่องเที่ยวไปยังสถานที่ที่ต่างไปจากประเทศของตน และต้องผ่านกระบวนการระหว่างประเทศหลายอย่าง เช่น ศุลกากร ด่านตรวจคนเข้าเมือง เป็นต้น โดยใช้ภาษาต่างประเทศและอาจจะต้องมีมัคคุเทศก์เป็นผู้นำ การท่องเที่ยวต่างประเทศนี้ขนาดของประเทศเป็นสิ่งสำคัญ เช่น ประเทศที่มีขนาดใหญ่ มักจะมีสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวมาก เพราะมีโอกาสที่จะมีสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและสิ่งอื่นๆ หลายอย่างมากกว่าประเทศขนาดเล็ก

นอกจากนี้ แมคอินทอช; โกลเดนเนอร์ และริทชี (Mcintosh; Goeldner; & Ritchie.1995: 197-200) ได้จำแนกประเภทของการท่องเที่ยวออกเป็น 6 ประเภทได้ดังนี้

1. การท่องเที่ยวเพื่อชาติพันธุ์ คือการเดินทางสำหรับมีวัตถุประสงค์ที่จะสังเกตการแสดงทางวัฒนธรรม และวิถีทางการดำเนินชีวิตของประชากรต่างเผ่าพันธุ์ ซึ่งจะรวมไปถึงการ

ไปเยือนบ้านเกิดเมืองนอน การเข้าร่วมพิธีกรรมต้นรำและการเฉลิมฉลอง นอกจากนี้อาจจะเข้าร่วมในพิธีกรรมต่างๆทางศาสนา

2. การท่องเที่ยวเพื่อวัฒนธรรม เป็นการเดินทางเพื่อเข้าร่วมในวิถีการดำเนินชีวิตเก่าๆที่กำลังจะสูญหายไปใบบางท้องถิ่น

3. การท่องเที่ยวเพื่อประวัติศาสตร์ เป็นการท่องเที่ยวชมพิพิธภัณฑสถานและโบราณวัตถุต่างๆ ที่เน้นความรุ่งเรืองในอดีต อาจเป็นการไปชมอนุสาวรีย์ วัด และโบสถ์วิหารต่างๆ รวมถึงการแสดงแสงเสียงเหตุการณ์เด่นๆ ในอดีตกาล เป็นต้น

4. การท่องเที่ยวเพื่อสิ่งแวดล้อม การท่องเที่ยวประเภทนี้คล้ายคลึงกับการท่องเที่ยวเพื่อชาติพันธุ์ กล่าวคือ เป็นการดึงดูดใจนักท่องเที่ยวมาจากแดนไกลให้เข้ามาท่องเที่ยว แต่การท่องเที่ยวเพื่อสิ่งแวดล้อมจะเน้นสิ่งดึงดูดใจ ที่เป็นธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากกว่าจะเน้นชาติพันธุ์มนุษย์ การกลับคืนสู่ธรรมชาติและการชื่นชมต่อความสัมพันธ์ของผู้คนกับพื้นพิภพก็อยู่ในกลุ่มนี้ ซึ่งจะรวมการถ่ายภาพการเดินทางไกล การปีนเขา การล่องเรือเล็ก และการตั้งแคมป์ เป็นต้น

5. การท่องเที่ยวเพื่อการนันทนาการ เป็นการเข้าร่วมในการแข่งขันกีฬา น้ำพุแร่ รักษาโรค การอาบแดด และการสมาคมกันในสภาพแวดล้อมที่ผ่อนคลายจิตใจ สถานที่ดังกล่าว ได้แก่ หาดทราย ชายทะเล การแข่งขันกอล์ฟ และการแข่งขันเทนนิส เป็นต้น ดังนั้นการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มนี้จะดึงดูดนักท่องเที่ยวที่ต้องการพักผ่อนหย่อนใจโดยเฉพาะ

6. การท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจ มีลักษณะเด่นคือ การประชุมหรือการพบปะกัน หรือสัมมนา ซึ่งมักรวมเอาการท่องเที่ยวประเภทอื่นเข้ามาไว้ด้วยเมื่อมีการท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจเกิดขึ้น แหล่งท่องเที่ยวแต่ละแหล่งจะมีการท่องเที่ยวได้หลายประเภท แล้วแต่นักท่องเที่ยวจะต้องการอย่างไร

2.6.7 ประเภทของแหล่งท่องเที่ยว

ปรีชา แดงโรจน์ (2544: 229-230) ได้แบ่งแหล่งท่องเที่ยวออกเป็น 4 ประเภท คือ

1. แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ (Natural Attractions) หมายถึง สถานที่ธรรมชาติที่เปิดให้สาธารณชนเข้าใช้สถานที่เพื่อการท่องเที่ยว โดยสถานที่เหล่านั้นอาจอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานของรัฐ หรือ เอกชนเป็นเจ้าของก็ได้

2. แหล่งท่องเที่ยวโบราณสถานและศิลปวัฒนธรรม (Archaeological and Cultural Attractions) หมายถึง สถานที่โบราณหรือสถานที่สำคัญต่างๆ และสถานที่ที่จัดตกแต่งหรือรวบรวมเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม ที่เปิดเป็นสถานที่ท่องเที่ยว โดยสถานที่ต่างๆ เหล่านี้ อาจจะเป็นสถานที่ที่ดำเนินการโดยรัฐ หรือ เอกชนก็ได้

3. แหล่งท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการ (Recreational Attractions) หมายถึง สถานที่สร้างขึ้นเพื่อจัดให้บริการนันทนาการต่างๆ เพื่อให้ความเพลิดเพลิน ให้ความรู้เกี่ยวกับนักท่องเที่ยว

4. แหล่งท่องเที่ยวเมืองและชุมชน (Towns and Communities Attractions) หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวในเมือง หรือ ชุมชน ที่สะท้อนให้เห็นเอกลักษณ์ วัฒนธรรมประเพณี วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนในท้องถิ่นนั้น

2.6.8 แนวคิดเกี่ยวกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

ความหมายของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

วินิจ วีรยางกูร (2532: 3-4) อุตสาหกรรมท่องเที่ยว เป็นอุตสาหกรรมบริการประกอบด้วย ธุรกิจหลายประเภท ธุรกิจที่เกี่ยวข้องโดยตรง ได้แก่ ธุรกิจด้านการขนส่ง ธุรกิจด้านที่พักและโรงแรม ธุรกิจร้านอาหารและภัตตาคาร และธุรกิจนำเที่ยว ซึ่งผลผลิตหลักที่นักท่องเที่ยวซื้อโดยตรง ได้แก่ บริการ ธุรกิจที่เกี่ยวข้องทางอ้อม ได้แก่ การผลิตสินค้าเกษตรกรรมและสินค้าหัตถกรรมต่างๆ เป็นต้น วัตถุประสงค์ที่ใช้ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวคือ ความสวยงามตามธรรมชาติ ศิลปกรรม โบราณสถาน ขนบธรรมเนียมประเพณี ตลอดจนวิถีการดำเนินชีวิตของประชาชน ฯลฯ

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2548: 366) อุตสาหกรรมท่องเที่ยว หมายถึง อุตสาหกรรมที่จัดให้มี หรือ ให้บริการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวภายในและภายนอกราชอาณาจักร โดยมีค่าตอบแทน ซึ่งหมายรวมถึง 1) ธุรกิจนำเที่ยว 2) ธุรกิจที่พักแรม 3) ธุรกิจภัตตาคาร 4) ธุรกิจการขายของที่ระลึก ธุรกิจการขนส่ง และ 6) การดำเนินงานนิทรรศการ การโฆษณา เผยแพร่ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อชักจูงหรือส่งเสริมให้มีการเดินทางท่องเที่ยว

นิศา ชัชกุล (2550: 7) อุตสาหกรรมท่องเที่ยว หมายถึง ธุรกิจท่องเที่ยวขนาดใหญ่ที่ต้องอาศัยแรงงานและการลงทุนสูงใช้เทคนิควิชาการเฉพาะ มีการวางแผน การจัดการ การควบคุม และการตลาด และครอบคลุมธุรกิจหลายประเภททั้งที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวโดยตรงและโดยอ้อม ซึ่งจำเป็นต้องใช้องค์ประกอบของการจัดการในอุตสาหกรรมใกล้เคียง

จากความหมายของคำว่าอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่าอุตสาหกรรมท่องเที่ยว หมายถึง อุตสาหกรรมบริการขนาดใหญ่ที่ให้บริการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวประกอบด้วย ธุรกิจหลายประเภท ทั้งธุรกิจที่เกี่ยวข้องโดยตรง ได้แก่ ธุรกิจนำเที่ยว ธุรกิจที่พักแรม ธุรกิจร้านอาหารและภัตตาคาร ธุรกิจที่เกี่ยวข้องทางอ้อม ได้แก่ การผลิตสินค้าเกษตรกรรมและสินค้าหัตถกรรมต่างๆ

2.6.8.1 ลักษณะของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (ปรีชา แดงโรจน์. 2544: 32)

อุตสาหกรรมท่องเที่ยว มีลักษณะของกระบวนการผลิตเช่นเดียวกับอุตสาหกรรมทั่วไป กล่าวคือ

1. โรงงาน ได้แก่ อาณาบริเวณที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาเยือน เป็นบริเวณที่เข้าถึงได้ไม่ยาก มีสถานที่พัก และบริการที่สะดวกพอสมควรสำหรับการพักอยู่ชั่วคราว
2. วัตถุประสงค์ ได้แก่ ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่ชักจูงให้นักท่องเที่ยวสนใจมาชม

3. การลงทุนสร้างโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนนหนทาง ไฟฟ้า น้ำประปา ฯลฯ มีการลงทุนสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการต่างๆ เช่น ที่พัก ร้านอาหาร สถานพักผ่อนหย่อนใจ เป็นต้น

4. การใช้แรงงานเพื่อสร้างสาธารณูปโภค การผลิตสินค้าและบริการ

5. ผลผลิต ได้แก่ บริการของธุรกิจที่ประกอบกันเป็นอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เช่น โรงแรม ภัตตาคาร บริษัทนำเที่ยว เป็นต้น

6. การส่งเสริมการขาย มีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ให้ผลผลิตเป็นที่รู้จักแพร่หลายมีการณรงค์ให้เกิดความต้องการซื้อผลผลิตเหล่านี้ ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ

จะเห็นได้ว่า อุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้เปรียบอุตสาหกรรมอื่นๆ ตรงที่วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตจะไม่สิ้นเปลืองสูญหาย หากมีการควบคุมป้องกันด้วยการวางแผนพัฒนาอย่างมีระบบทั้งยังไม่ต้องลงทุนด้านการขนส่งเพื่อนำผลผลิตออกไปขาย แต่ผู้ซื้อจะเดินทางมาซื้อถึงที่ จึงกล่าวได้ว่าการลงทุนท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่ลงทุนไม่มากแต่ผลตอบแทนสูงและในระยะสั้น

2.6.8.2 องค์ประกอบของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว มีประกอบด้วยส่วนต่างๆ หลายส่วน(segment) ด้วยกัน (นิศา ชัชกุล. 2550: 88-94) คือ

1. สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (ทรัพยากรหรือสินมรดกทางการท่องเที่ยว) มีอยู่ 3 ประเภท

1.1 ประเภทธรรมชาติ ได้แก่ ภูเขา น้ำตก ทะเล หาดทราย ทะเลสาบ เกาะ แก่ง น้ำพุ ร้อน บ่อน้ำร้อน เขตสงวนพันธุ์สัตว์ อุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนสัตว์เปิด สวนรุกขชาติ แหล่งน้ำจืด ห้วย หนอง คลอง บึง ปะการังและธรรมชาติใต้ทะเล ฯลฯ

1.2 ประเภทประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุสถาน และศาสนา ได้แก่ วัด โบราณสถาน อุทยานประวัติศาสตร์ ชุมชนโบราณ ศาสนสถาน อนุสาวรีย์ ฯลฯ

1.3 ประเภทศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรม ได้แก่ งานประเพณี ชีวิตความเป็นอยู่ วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น เช่น หมู่บ้านชาวเขา ศูนย์วัฒนธรรม สวนสนุก พิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำ

1.4 ประเภทสิ่งเลียนแบบธรรมชาติหรือสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น สินค้าพื้นเมือง และแหล่งผลิตสินค้าพื้นเมือง กีฬาต่างๆ แหล่งบันเทิงต่างๆ ศูนย์การค้า โรงงานอุตสาหกรรม ฯลฯ

2. การคมนาคมขนส่งมี 3 ทาง คือ

2.1 ทางบก มีการตัดถนนและสร้างถนน การขยายเส้นทางเข้าไปสู่แหล่งท่องเที่ยว การจัดการบริการสำหรับนักท่องเที่ยว เช่น รถนำเที่ยว รถเช่า ฯลฯ

2.2 ทางเรือ การสร้างท่าเรือและสิ่งอำนวยความสะดวกในการขึ้นลงเรือ การสร้างเรือแพทุกประเภท การจัดการบริการขนส่งทางเรือ

2.3 ทางอากาศ การปรับปรุงเครื่องบินให้มีประสิทธิภาพในการขนส่งสูง ประหยัด และปลอดภัย การจัดเที่ยวบินและที่นั่งสำหรับนักท่องเที่ยว และการจัดเที่ยวบินให้เพียงพอ การปรับปรุงอัตราค่าโดยสารให้น่าสนใจ

3. ที่พักแรม มีหลายประเภทหลายรูปแบบให้เลือก และได้มาตรฐาน

3.1 โรงแรม (และบังกะโลสำหรับนักท่องเที่ยว) มีการจัดระบบต่างๆ เพื่ออำนวยความสะดวกและบริการนักท่องเที่ยว เช่น บริการส่วนหน้า การจัดบริการอาหารและเครื่องดื่ม บริการห้องพัก การจัดงานเลี้ยง การจัดการประชุมและนิทรรศการ การประชาสัมพันธ์ การจัดนันทนาการ และการบันเทิง ฯลฯ

3.2 ที่พักแรมประเภทอื่นๆ เช่น เกสต์เฮาส์ หอพัก ที่ตั้งแคมป์ ที่พักในวัด เรือนแพ บ้านพักผ่อน คอนโดมิเนียม ฯลฯ

4. ร้านอาหารและภัตตาคาร มีการจัดแบ่งภัตตาคารออกเป็นประเภทต่างๆ ตามเกณฑ์ต่อไปนี้

4.1 เกณฑ์ตามลักษณะของการบริการ เช่น แบบเสิร์ฟที่โต๊ะแบบบุฟเฟต์ แบบตู้หยอดเหรียญอัตโนมัติ ฯลฯ

4.2 เกณฑ์ตามบรรยากาศ เช่น สวนอาหาร ร้านอาหารริมทะเล ฯลฯ

4.3 เกณฑ์ตามความพิเศษ/จำเพาะของร้านอาหาร เช่น อาหารญี่ปุ่น อาหารไทยพื้นเมือง ฯลฯ

4.4 เกณฑ์ตามสถานภาพของเจ้าของ เช่น เป็นส่วนหนึ่งของโรงแรม หรือเอกเทศหรือภัตตาคารในเครือ (Chain Restaurant) เช่น ร้านอาหารญี่ปุ่น ร้านไอศกรีม ฯลฯ

5. บริการนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ ได้แก่

5.1 ผู้ประกอบธุรกิจการจัดการนำเที่ยว (Tour Operator)

5.1.1 จัดรายการนำเที่ยวเบ็ดเสร็จส่งให้ตัวแทนไปจำหน่าย

5.1.2 จัดรายการนำเที่ยวประเภทต่างๆ สำหรับผู้สนใจเฉพาะเรื่องให้แก่องค์กร สถาบันวิชาชีพต่างๆ

5.1.3 การนำเที่ยวเพื่อเป็นรางวัลให้แก่องค์กรต่างๆ และบริษัทผู้ผลิตสินค้า (Incentive)

5.1.4 การวางแผนการจัดการประชุมในประเทศและนานาชาติ

5.2 ตัวแทนจำหน่ายการท่องเที่ยว (Travel Agency)

5.2.1 จำหน่ายทัวร์ที่บริษัทจัดนำเที่ยว (Tour Operator)

5.2.2 เป็นตัวแทนจำหน่ายตั๋วโดยสารพาหนะเดินทางทุกประเภท

5.2.3 เป็นตัวแทนสำรองห้องพักโรงแรมและกิจกรรมบันเทิงต่างๆ

5.2.4 บริการจัดเอกสารการเดินทางต่างๆ

5.2.5 บริการในด้านต้อนรับและรับส่งนักท่องเที่ยวและให้คำแนะนำในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว

6. ร้านขายของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง มีการผลิตสินค้าประเภทต่างๆ สำหรับจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยว ได้แก่ เสื้อผ้า เครื่องประดับ เครื่องหนัง เครื่องเรือน ของที่ระลึกระดับพื้นบ้าน

ของเล่นเด็ก และมีการพัฒนารูปแบบสินค้า เช่น การออกแบบและกำหนดกระดาษให้เหมาะสม การเลือกวัสดุและการผลิต เป็นต้น

7. ความปลอดภัย ได้แก่ การแนะนำคนในท้องถิ่นให้ความช่วยเหลือแก่นักท่องเที่ยว เมื่อได้รับความเดือดร้อน การแนะนำนักท่องเที่ยวถึงอันตรายต่างๆ การกำหนดมาตรฐานต่างๆ เพื่อความปลอดภัย การขอความร่วมมือของหน่วยงานต่างๆ ในการสร้างความมั่นคงปลอดภัย และการจัดหน่วยงานพิเศษ เพื่อช่วยเหลือในด้านความปลอดภัย เป็นต้น

8. การอำนวยความสะดวกในการเข้าออกเมืองเพื่อความสะดวกรวดเร็ว และเพื่อประโยชน์ของประเทศ ได้แก่ การออกกฎหมายเพื่อผ่อนคลายระเบียบวิธีการเข้า-ออกเมือง การให้บริการขอวีซ่า การบริการข่าวสารต่างๆ บริการขนส่งกระเป๋าผู้โดยสาร บริการขนส่งระหว่างสถานีขนส่งกับที่พัก อำนวยความสะดวกอื่นๆ ที่สถานีขนส่งต่างๆ

9. จัดบริการอื่นๆ สำหรับนักท่องเที่ยว ได้แก่

9.1 การจัดประชุมในประเทศและนานาชาติ

9.1.1 การจัดหาและการจัดสถานที่ประชุม อุปกรณ์การประชุม

9.1.2 การจัดทำเอกสารและการแจก

9.1.3 การต้อนรับอำนวยความสะดวก

9.1.4 การจัดเลี้ยงและจัดนำเที่ยวแก่ผู้ประชุม

9.2 การจัดบริการในด้านสารนิเทศและข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

9.2.1 การจัดพิมพ์เอกสารข้อมูลแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวและข้อมูลอื่นๆ

สำหรับแจก

9.2.2 การจัดทำสื่ออื่นๆ เพื่อใช้ข้อมูล

9.3 การจัดกิจกรรมการบันเทิงและกิจกรรมเพื่อพักผ่อนหย่อนใจอื่นๆ

9.3.1 การจัดหาอุปกรณ์การกีฬาประเภทต่างๆ

9.3.2 การจัดรายการบันเทิงที่น่าสนใจเป็นครั้งคราว

10. การเผยแพร่โฆษณาเพื่อการจูงใจและทำให้แหล่งท่องเที่ยวเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว เช่น การจัดทำสื่อ (Media) ต่างๆ อาทิ วิทยุทัศน์ แผ่นปลิว การประชาสัมพันธ์ การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการตลาด เป็นต้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จุฑารัตน์ มณีกาญจน์ (2546: 58-94) ได้ศึกษาเรื่อง อุปสงค์ของการท่องเที่ยวในประเทศไทย: ศึกษากรณีนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคเอเชียตะวันออก โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data)

ในช่วงปี พ.ศ. 2530-2543 มาวิเคราะห์โดยสมการถดถอยพหุคูณเชิงเส้น ด้วยกำลังสองที่น้อยที่สุด (Ordinary Least Squares Method) ผลการศึกษาพบว่า ในประเทศมาเลเซีย ปัจจัยระดับราคาโดยเปรียบเทียบเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อความต้องการที่จะเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวยังประเทศไทยมากที่สุด และมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนจำนวนประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการที่จะเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวยังประเทศไทย สำหรับประเทศสิงคโปร์ ประเทศญี่ปุ่น และประเทศเกาหลีใต้ ปัจจัยมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ และจำนวนประชากร นับเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ของนักท่องเที่ยวมากที่สุด และมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนประเทศจีน ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับอุปสงค์ของนักท่องเที่ยวมากที่สุด คือจำนวนประชากรและระดับราคาโดยเปรียบเทียบ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญ

พูนทรัพย์ พนมอุปถัมภ์ (2545: 46-67) ได้ทำการศึกษาเรื่อง อุปสงค์การท่องเที่ยวของคนไทยในจังหวัดระยอง โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิจากกรมเวลารายปีในช่วงปี พ.ศ.2533-2543 มาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์โดยใช้สมการถดถอยเชิงพหุ (multiple regression) และประมาณการด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares) ในรูปสมการ Double log-model ผลการศึกษาพบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวคนไทยในปีที่ผ่านมา และรายได้ที่แท้จริงต่อหัวของนักท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับจำนวนนักท่องเที่ยวคนไทยทั้งหมดที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดระยองในทิศทางเดียวกันโดยมีนัยสำคัญทางสถิติ และสัดส่วนค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการท่องเที่ยวต่อรายได้เฉลี่ยต่อหัว มีความสัมพันธ์กับจำนวนนักท่องเที่ยวคนไทยทั้งหมดในทิศทางตรงข้าม โดยไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ดวงทิพย์ ศิริกาญจนารักษ์ (2546: 39-52) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย สหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส ญี่ปุ่น อังกฤษ และเนเธอร์แลนด์ ที่มาท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้สมการวิเคราะห์ความถดถอยและใช้สมการเส้นตรงแบบล็อก (Log linear equation) และใช้ข้อมูลทุติยภูมิระหว่างปี พ.ศ. 2536-2544 ผลการศึกษาพบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ญี่ปุ่น และเนเธอร์แลนด์ แปรผันตามรายได้ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือหากรายได้ของนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น จะทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ญี่ปุ่น และเนเธอร์แลนด์ ที่เดินทางมาจังหวัดเชียงใหม่เพิ่มขึ้น นอกจากนี้จำนวนนักท่องเที่ยวชาวสหรัฐอเมริกา อังกฤษ ญี่ปุ่น และเนเธอร์แลนด์ แปรผันตามอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศเพิ่มขึ้น ซึ่งหมายถึงราคาการท่องเที่ยวของประเทศไทยในสายตานักท่องเที่ยวต่างประเทศถูกลง ก็จะทำให้เดินทางมาจังหวัดเชียงใหม่เพิ่มขึ้น ขณะที่จำนวนนักท่องเที่ยวชาวฝรั่งเศส รายได้และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศไม่สามารถอธิบายจำนวนนักท่องเที่ยวได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

นอกจากนี้ผลการศึกษา ยังพบว่าถ้ารายได้ของนักท่องเที่ยวแต่ละประเทศเพิ่มขึ้นในสัดส่วนที่เท่ากัน จะทำให้มีนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่น เดินทางมาจังหวัดเชียงใหม่เพิ่มขึ้นมากที่สุด รองลงไปคือ ชาวเนเธอร์แลนด์ อังกฤษ และสหรัฐอเมริกา

ธงชัย รุปีดิวิริยะ (2541: 67-110) ได้ศึกษาเรื่อง อุปสงค์ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ ใช้ข้อมูลทศตวรรษระหว่างปี พ.ศ. 2530-2540 โดยใช้สมการถดถอยเชิงซ้อน (multiple regression analysis) และวิเคราะห์ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares) ผลการศึกษาพบว่า รายได้ที่แท้จริงเฉลี่ยต่อหัว มีนัยสำคัญในการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ พิษณุโลก นครราชสีมา ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการท่องเที่ยว มีนัยสำคัญในการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปเที่ยวจังหวัด กรุงเทพฯ เชียงใหม่ เชียงราย นครราชสีมา สงขลา ส่วนดัชนีราคาผู้บริโภค มีนัยสำคัญในการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ พิษณุโลก นครราชสีมา อุบลราชธานี กาญจนบุรี และจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยในปีที่ผ่านมา มีนัยสำคัญในการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวในจังหวัดชลบุรี เชียงใหม่ ประจวบคีรีขันธ์

นันทน์ภัส เนื้อสีจัน (2550: 72-77) ได้ศึกษาเรื่อง อุปสงค์การท่องเที่ยวเมืองพัทยาของนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยต่างๆที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวเมืองพัทยา โดยใช้ข้อมูลทศวรรษปีระบาทอนุกรมเวลายรายปี ในช่วงปี พ.ศ. 2534-2549 และประมาณค่าด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (ordinary least square) ในรูปของสมการ Double-Log model ผลการศึกษาพบว่า รายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทย มีความสัมพันธ์กับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวเมืองพัทยาในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ค่าใช้จ่ายที่แท้จริงในการท่องเที่ยวเมืองพัทยาของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อคนต่อวันมีความสัมพันธ์กับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวเมืองพัทยา ในทิศทางตรงกันข้าม และจำนวนห้องพักมีความสัมพันธ์กับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวเมืองพัทยา ในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

วุฒิเทพ อินทปัญญา และจำลอง อติกุล (2528: 34-77) ได้การศึกษาเรื่อง ผลทางด้านเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวภายในประเทศปี พ.ศ.2526 และข้อมูลการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศปี พ.ศ.2525 ร่วมกับตารางปัจจัยการผลิต-ผลผลิตขนาด 58×58 สาขาการผลิต ผลการศึกษาพบว่า การท่องเที่ยวภายในประเทศในปี พ.ศ.2526 สามารถสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศได้ประมาณ 29,695 ล้านบาท ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในปี พ.ศ. 2525 สามารถสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศได้ประมาณ 20,853 ล้านบาท โดย การท่องเที่ยวภายในประเทศในปี พ.ศ.2526 ก่อให้เกิดการจ้างงานทั้งทางตรงและทางอ้อมรวมประมาณ 309,303 คน ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศก่อให้เกิดการจ้างงานทั้งทางตรงและทางอ้อมรวมประมาณ 243,917 คน ซึ่งการจ้างงานที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวภายในประเทศและนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีในสาขาบริการมากที่สุด รองลงมาคือสาขาอุตสาหกรรม และสาขาคมนาคม โดยอุปสงค์ของนักท่องเที่ยวภายในประเทศ 1 ล้านบาท จะทำให้เกิดรายได้โดยตรง 529,000 บาท และรายได้

ทางอ้อม 1,532,000 บาท รวมทำให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้น 2,061,000 บาท ในปี 2526 ส่วนการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่างประเทศ 1 ล้านบาท จะก่อให้เกิดผลทางตรงต่อรายได้ 524,000 บาท ผลทางอ้อม 1,536,000 บาท รวมทำให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้น 2,060,000 บาท ซึ่งในปี พ.ศ.2525 นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศได้ใช้จ่ายเงินในประเทศไทยรวม 23,879 ล้านบาท ทำให้ประเทศไทยต้องนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศเพิ่มขึ้น 8,181.4 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 34.26 ของการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศทั้งหมด และในปี พ.ศ.2525 ประเทศไทยได้รับเงินตราต่างประเทศสุทธิจากการท่องเที่ยว 15,697.6 ล้านบาท โดยการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศสามารถลดการขาดดุลการค้าได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 และสามารถนำเงินตราต่างประเทศเข้ามาในประเทศไทยได้ถึงร้อยละ 26.48 ของรายได้ค่าบริการทั้งหมด นอกจากนี้ยังพบว่า สาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้คนไทยไม่เดินทางท่องเที่ยว ก็เนื่องจากไม่มีเงินสำหรับค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว และอีกสาเหตุคือไม่มีเวลาดังนั้น การเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวให้กับจังหวัดในภูมิภาคต่างๆ จึงจำเป็นต้องหาทางทำให้ค่าใช้จ่ายมีราคาไม่สูงนัก รวมทั้งการจัดเทศกาลท่องเที่ยวพิเศษในช่วงที่ตรงกับวันหยุดทำงาน

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาแห่งประเทศไทย (2540: 5-20-5-28). ได้จัดทำ โครงการศึกษาเพื่อจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศ โดยได้นำข้อมูลรายงานการวิจัยเรื่องพฤติกรรมนักท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวชาวไทยมาทำการศึกษาเพิ่มเติมในด้านปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความถี่การท่องเที่ยว จำนวนวันท่องเที่ยวรวมและค่าใช้จ่ายโดยใช้การคำนวณหาค่าทางสถิติในรูปสมการถดถอยพหุคูณเชิงซ้อน(multiple regression) ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีภาระการงานมาก และ/หรือนักท่องเที่ยวที่มีความคิดว่าการเดินทางท่องเที่ยวเป็นสิ่งฟุ่มเฟือย มีผลสำคัญทำให้ความถี่การท่องเที่ยวลดลง ในทางตรงกันข้ามการไปเยี่ยมญาติมีผลสนับสนุนให้ความถี่การท่องเที่ยวสูงขึ้น อาจจะเป็นเพราะความพอใจที่ได้จากการกระทำกิจกรรมร่วมกับญาติพี่น้องและการพักผ่อนในบ้านญาติซึ่งมีค่าใช้จ่ายต่ำกว่า นอกจากนี้ยังพบว่านักท่องเที่ยวทุกภูมิภาคนิยมเดินทางท่องเที่ยวภายในถิ่นของตน ยกเว้นคนกรุงเทพฯ ซึ่งนิยมเดินทางเที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยวในต่างจังหวัด ดังนั้น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ควรเน้นส่งเสริมกลุ่มเป้าหมายไปยังกลุ่มนักท่องเที่ยวตามภูมิภาคมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในการให้ข่าวสารและการประชาสัมพันธ์ในภูมิภาคของตน แต่เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวในแต่ละภูมิภาคมีความแตกต่างกัน ดังนั้นกลยุทธ์การตลาดควรมีความแตกต่างกันในแต่ละภูมิภาคด้วย

สาวิตรี แก่นพลอย (2546: 26-53) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวไทย โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิรายปีช่วงปีพ.ศ. 2530-2545 และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการการประมาณหาความสัมพันธ์ในระยะยาว (Cointegration) และการประมาณการปรับตัวในระยะสั้นของแบบจำลอง (Error Correction Mechanism) ผลการศึกษาพบว่า ดัชนีค่าเงินที่แท้จริงมีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันกับค่าใช้จ่ายต่อวันต่อคน คือเมื่อดัชนีค่าเงินบาทเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ทำให้ค่าใช้จ่ายต่อคนต่อวันเพิ่มขึ้น 64.65 บาท ดัชนีค่าเงินบาทมีทิศทางตรงกันข้ามกับจำนวนนักท่องเที่ยวไทย ค่าใช้จ่ายต่อคนต่อปี และจำนวนวันพักเฉลี่ย คือเมื่อดัชนีค่าเงินบาท

เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวลดลง 797,064 คน ค่าใช้จ่ายต่อปีต่อคนลดลง 2,647.20 บาท และจำนวนวันพักเฉลี่ยลดลง 0.79 วัน อัตราเงินเฟ้อจะมีทิศทางเดียวกันกับจำนวนนักท่องเที่ยวไทย แต่จะมีทิศทางตรงข้ามกับ ค่าใช้จ่ายต่อคนต่อวัน ค่าใช้จ่ายต่อคนต่อปี และจำนวนวันพักเฉลี่ย คือเมื่ออัตราเงินเฟ้อเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ทำให้ค่าใช้จ่ายต่อวันต่อคนลดลง 48.21 บาท ค่าใช้จ่ายต่อปีต่อคนลดลง 279.38 บาท และจำนวนวันพักเฉลี่ยลดลง 0.43 วัน อัตราการว่างงานมีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันกับจำนวนนักท่องเที่ยว และค่าใช้จ่ายต่อคนต่อวัน คือเมื่ออัตราการว่างงานเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น 886,661.5 คน ค่าใช้จ่ายต่อคนต่อวันเพิ่มขึ้น 384.6995 บาท ส่วนปริมาณเงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากประจำจะมีทิศทางเดียวกันกับจำนวนนักท่องเที่ยวไทย ค่าใช้จ่ายต่อคนต่อวัน ค่าใช้จ่ายต่อคนต่อปี และจำนวนวันพักเฉลี่ย คือเมื่อปริมาณเงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากประจำเพิ่มขึ้น 1 ล้านบาท ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวไทยเพิ่มขึ้น 56,804 คน ค่าใช้จ่ายต่อวันต่อคนเพิ่มขึ้น 2.11 บาท ค่าใช้จ่ายต่อปีต่อคนเพิ่มขึ้น 309.37 บาทและจำนวนวันพักเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 0.07 วัน

สุจิตรา เจริญสุภกร (2546: 62-69) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยการกำหนดอุปสงค์การท่องเที่ยวของคนไทยในจังหวัดขอนแก่น โดยใช้ข้อมูลitudinalประเภทอนุกรมเวลารายปี ในช่วงปี พ.ศ.2534-2543 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยรูปแบบวิธีสมการถดถอยแบบพหุ (multiple regression model) และประมาณค่าสัมประสิทธิ์ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares) ผลการศึกษาพบว่า รายได้ที่แท้จริงเฉลี่ยต่อหัว จำนวนห้องพักผลการรณรงค์ส่งเสริมการท่องเที่ยว มีความสัมพันธ์กับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวในจังหวัดขอนแก่นในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนค่าใช้จ่ายเฉลี่ย และดัชนีราคาผู้บริโภค มีความสัมพันธ์กับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวในขอนแก่นในทิศทางตรงกันข้ามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างชายและหญิง ผลการศึกษาพบว่ารายได้เฉลี่ยต่อหัว และค่าใช้จ่ายเฉลี่ยเป็นปัจจัยกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยเพศหญิงที่เดินทางไปเที่ยวในจังหวัดขอนแก่นมากกว่าชาย ส่วนจำนวนห้องพัก ดัชนีราคาผู้บริโภค และการส่งเสริมการท่องเที่ยวเป็นปัจจัยกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยเพศชายมากกว่าหญิง

เอกจิตรา หล้าหีบ (2550: 70-74) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยใช้ข้อมูลitudinalในช่วงปี พ.ศ. 2538-2548 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยรูปแบบวิธีสมการถดถอยแบบพหุ (multiple regression model) และประมาณค่าสัมประสิทธิ์ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares) ผลการศึกษาพบว่า รายได้เฉลี่ยของนักท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 จำนวนห้องพักมีความสัมพันธ์กับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ค่าใช้จ่ายที่แท้จริงของนักท่องเที่ยวชาวไทยมีความสัมพันธ์กับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในทิศทางตรงข้ามกัน

วิกฤตเศรษฐกิจมีผลกระทบต่อนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยามากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

โอ อิคอซ และ โคแซค (O. Icoz; & Kozak. 1998: 236-240) ได้ศึกษาเรื่อง Tourism Demand in Turkey ในกลุ่มนักท่องเที่ยวยุโรป 10 ประเทศ คือ เยอรมนี กรีซ ฝรั่งเศส สวิสเซอร์แลนด์ สหราชอาณาจักร ฟินแลนด์ เนเธอร์แลนด์ ออสเตรีย เบลเยียม และอิตาลี ศึกษาโดยใช้ข้อมูลทัศนคติภูมิประเภทอนุกรมเวลารายปี ในช่วงปี พ.ศ. 2525-2536 และวิเคราะห์แบบจำลองถดถอยเชิงพหุ (multiple regression model) ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (ordinary least square) ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวยุโรปได้แก่ อัตราแลกเปลี่ยน และจำนวนตัวแทนบริษัทนำเที่ยว สำหรับทางด้านจำนวนห้องพักมีผลกระทบเพียงเล็กน้อยต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวต่างประเทศ ซึ่งอาจจะมีสาเหตุมาจากนักท่องเที่ยวแต่ละประเทศเดินทางมาในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน และแต่ละประเทศก็เลือกที่จะพักห้องที่แตกต่างสำหรับดัชนีราคามีอิทธิพลต่อนักท่องเที่ยวบางประเทศได้แก่ ฝรั่งเศส และอังกฤษ

บทที่ 3

วิธีการดำเนินวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดข้อมูลและแหล่งข้อมูล
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดข้อมูลและแหล่งข้อมูล

ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ทำการศึกษาข้อมูลจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน และวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนของนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยใช้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรอิสระดังนี้ รายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทย (GDP Per Capita) จำนวนประชากรไทย (Thai population) ดัชนีราคาผู้บริโภค (Consumer price index) อัตราการว่างงาน (Unemployment rate) จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยา (Number of Thai tourists in Pattaya) ซึ่งส่งผลต่อตัวแปรตามคือ จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน (Number of Thai tourists in Bangsaen area) โดยศึกษาเป็นรายไตรมาส ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2545-พ.ศ. 2550 รวมระยะเวลา 24 ไตรมาส

แหล่งข้อมูล

ข้อมูลที่นำมาใช้ในการวิจัยเป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมจากทางเว็บไซต์ ดังนี้

1. รายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทย (GDP Per Capita) โดยหาจากข้อมูลสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2551: ออนไลน์)
2. จำนวนประชากรไทย (Thai population) โดยหาข้อมูลจากธนาคารแห่งประเทศไทย (2551: ออนไลน์)
3. ดัชนีราคาผู้บริโภค (Consumer price index) โดยหาข้อมูลจากสำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ (2551: ออนไลน์)
4. อัตราการว่างงาน(Unemployment rate) โดยหาข้อมูลจากธนาคารแห่งประเทศไทย (2551: ออนไลน์)
5. จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยา(Number of Thai tourists in Pattaya) โดยหาข้อมูลจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2551: ออนไลน์)

6. จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน(Number of Thai tourists in Bangsaen area) โดยหาข้อมูลจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2551: ออนไลน์)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาตำรา เอกสาร บทความ ทฤษฎีหลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบเขตของการวิจัย และสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้ครอบคลุมตามความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สร้างตารางข้อมูลให้ครอบคลุมกับตัวแปรที่ต้องการศึกษาตามความมุ่งหมายของการวิจัย
3. รวบรวมข้อมูลตัวแปรต่างๆ เพื่อนำมาใช้ในการศึกษา

การรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล จะใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 3 สัปดาห์ โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 12 ตุลาคม - 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551 ซึ่งข้อมูลทั้งหมดได้เก็บรวบรวมมาจาก สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ออนไลน์) ซึ่งข้อมูลที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้เป็นข้อมูลรายไตรมาส ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2545 - 2550 รวมระยะเวลา 24 ไตรมาส

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

จัดกระทำข้อมูล

1. การตรวจสอบข้อมูล นำข้อมูลทุกข้อมูลที่ได้นำมาตรวจสอบความถูกต้อง และความครบถ้วนของข้อมูล
2. นำข้อมูลทุกข้อมูลที่ได้นำมาจัดกระทำใหม่ให้มีความเหมาะสมสำหรับการนำไปวิเคราะห์และประมวลผลต่อไป
3. การประมวลผลข้อมูล เมื่อได้ทำการจัดกระทำข้อมูลให้มีความเหมาะสมแล้ว นำมาบันทึกโดยใช้คอมพิวเตอร์ โดยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ Statistic Package for Social Sciences: SPSS 11.5

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา โดยการนำข้อมูลจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน และข้อมูลตัวแปรอิสระต่างๆ ได้แก่ รายได้เฉลี่ยต่อหัวของ

นักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวนประชากรไทย ดัชนีราคาผู้บริโภค อัตราการว่างงาน จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยา มาทำการคำนวณหาค่าการเปลี่ยนแปลงและหาร้อยละ (Percentage) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ภาพรวมของการวิจัย เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลทั่วไป

2. การวิเคราะห์เชิงปริมาณ โดยการทดสอบสมมติฐาน ซึ่งใช้ข้อมูลทุติยภูมิแบบอนุกรมเวลารายไตรมาส ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2545 - 2550 รวมระยะเวลา 24 ไตรมาส มาทำการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) โดยอาศัยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ Statistic Package for Social Sciences : SPSS 11.5 ในการประมวลผลเพื่อคำนวณค่าทางสถิติของความสัมพันธ์ต่างๆ ในรูปสมการถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) และใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square) มาทำการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรในแบบจำลอง โดยมีแบบจำลองในการวิเคราะห์ ดังนี้

แบบจำลอง

$$(NB) = \beta_0 + \beta_1 Y_T + \beta_2 POPT + \beta_3 CPI + \beta_4 UNERT + \beta_5 NP + e$$

โดยกำหนดให้

NB	แทน	จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน
YT	แทน	รายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทย
POPT	แทน	จำนวนประชากรไทย
CPI	แทน	ดัชนีราคาผู้บริโภค
UNERT	แทน	อัตราการว่างงาน
NP	แทน	จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยา
α	แทน	ค่าคงที่
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (Regression Coefficient)
e	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อน

การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุจะเหมือนกับเงื่อนไขของการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงเส้นอย่างง่าย โดยที่สมการความถดถอยเชิงพหุเป็น

$$y = \beta_0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \dots + \beta_k X_k + e$$

โดยมีเงื่อนไขในการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ ดังนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา. 2546: 360–361)

1. ความคลาดเคลื่อน e ของแต่ละตัวแปรเป็นตัวแปรที่มีการแจกแจงแบบปกติ
2. ค่าเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อนเป็นศูนย์
3. ค่าแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนเป็นค่าคงที่ที่ไม่ทราบค่า
4. e_i และ e_j เป็นอิสระต่อกัน
5. ตัวแปรอิสระ X_i และ X_j แต่ละตัวต้องเป็นอิสระกัน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีค่าเฉลี่ยร้อยละ และค่าสถิติต่างๆที่ใช้ในการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ ดังนี้ สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็นประเภทต่าง ๆ ดังนี้

ค่าร้อยละ (percentage) เป็นค่าสถิติที่บอกถึงสัดส่วนจำนวนต่อร้อยละ (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2541 : 34) ดังนี้

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนความถี่ในแต่ละรายการ}}{\text{จำนวนความถี่ทั้งหมด}} \times 100$$

การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis)

ถ้ามีตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม โดยที่ความสัมพันธ์อยู่ในรูปเชิงเส้นจะได้สมการความถดถอยเชิงพหุ ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม และตัวแปรอิสระ

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

1) สถิติทดสอบ F-test เป็นการทดสอบสมการว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดส่งผลต่อตัวแปรตามหรือไม่ (กัลยา วานิชย์บัญชา. 2544: 451-452)

โดยมีการตั้งสมมติฐานดังนี้

$$H_0 : \beta_{x_1} = \beta_{x_2} = \dots = \beta_{x_k} = 0$$

$$H_1 : \text{มี } \beta_{x_i} \text{ อย่างน้อย 1 ค่าที่ } \neq 0 ; x = m, j, u, k, c \quad i = 1, 2, \dots, k$$

สูตรที่ใช้ในการคำนวณดังนี้

$$F = \frac{MSR}{MSE}$$

F แทน สถิติทดสอบ F-test

MSR แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MSE แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

สูตรที่ใช้ในการคำนวณ MSR ดังนี้

$$MSR = \frac{SSR}{k}$$

MSR แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
 SSR แทน ค่าแปรปรวนของตัวแปรตาม เนื่องจากอิทธิพลของตัวแปรอิสระ
 k แทน จำนวนตัวแปรอิสระ

สูตรที่ใช้ในการคำนวณ MSE ดังนี้

$$MSE = \frac{SSE}{(n - k - 1)}$$

MSE แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม
 SSE แทน ค่าแปรปรวนของตัวแปรตาม เนื่องจากอิทธิพลอื่นๆ
 n แทน จำนวนข้อมูล
 k แทน จำนวนตัวแปรอิสระ

ผลของการทดสอบสมมติฐานอาจจะเป็น

1. ยอมรับสมมติฐาน $H_0 : \beta_{x_1} = \beta_{x_2} = \dots = \beta_{x_k} = 0$ ซึ่งสรุปได้ว่าตัวแปรตามไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระในรูปเชิงเส้น

2. ปฏิเสธสมมติฐาน H_0 หรือยอมรับสมมติฐาน H_1 ซึ่งสรุปได้ว่ามีตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัวที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามในรูปเชิงเส้น จึงต้องทดสอบต่อไปว่ามีตัวแปรอิสระตัวใดที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม โดยใช้สถิติทดสอบ t

2) สถิติทดสอบ t-test เพื่อทดสอบว่ามี β_{x_i} ตัวใดบ้างที่ไม่เท่ากับศูนย์ หรือมีตัวแปรอิสระตัวใดบ้างที่สัมพันธ์กับตัวแปรตาม โดยการทดสอบสมมติฐาน ดังนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา. 2544: 453)

$$H_0 : \beta_{x_i} = 0$$

$$H_1 : \beta_{x_i} \neq 0 ; x = m, j, u, k, c \quad i = 1, 2, \dots, k$$

สูตรที่ใช้ในการคำนวณ ดังนี้

$$t = \frac{b_i - 0}{S_{b_i}}$$

T แทน สถิติทดสอบ t-test

b_i แทน สัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระตัวที่ i

S_{b_i} แทน ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์การถดถอยตัวที่ i
ผลของการทดสอบสมมติฐานอาจจะเป็น

1. ยอมรับสมมติฐาน $H_0 : \beta_{x_1} = 0$ ซึ่งสรุปได้ว่าตัวแปรตามไม่มีความสัมพันธ์กับ
ตัวแปรอิสระในรูปเชิงเส้น

2. ปฏิเสธสมมติฐาน H_0 หรือยอมรับสมมติฐาน H_1 ซึ่งสรุปได้ว่ามีตัวแปรอิสระมี
ความสัมพันธ์กับตัวแปรตามในรูปเชิงเส้น

3) สัมประสิทธิ์การตัดสินใจพหุ (Multiple Coefficient of Determination: R^2)

เป็นสัดส่วนหรือเปอร์เซ็นต์ของตัวแปรตามที่มีสาเหตุเนื่องจากความผันแปรของตัวแปร
อิสระ (กัลยา วานิชย์บัญชา. 2544: 454)

$$R^2 = \frac{SSR}{SST}$$

R^2 แทน สัมประสิทธิ์การตัดสินใจพหุ

SSR แทน ค่าแปรปรวนของตัวแปรตาม เนื่องจากอิทธิพลของตัวแปร

อิสระ

SST แทน ความผันแปรทั้งหมด

สูตรที่ใช้ในการคำนวณ SST ดังนี้

$$SST = SSR + SSE$$

ผลของการคำนวณอาจจะเป็น

1. ค่า R^2 ที่ใกล้ 1 จะหมายถึง ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามมาก

2. ค่า R^2 ที่เข้าใกล้ศูนย์ หมายถึง ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามน้อย

4) การตรวจสอบความเป็นอิสระกันของค่าคลาดเคลื่อน

การทดสอบความเป็นอิสระกันของค่าคลาดเคลื่อนโดยใช้การทดสอบของ Durbin-Watson เป็นการทดสอบความสัมพันธ์ของ e_t และ e_{t-1} โดยที่ t เป็นช่วงเวลา (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2545: 332)

สถิติทดสอบ Durbin-Watson

$$D.W. = \frac{\sum_1^n (e_t - e_{t-1})^2}{\sum_1^n e_t^2}$$

D.W. แทน ค่า Durbin-Watson

$\sum$ แทน ผลรวม

e_t แทน ค่าความคลาดเคลื่อนของปีที่ t

e_{t-1} แทน ค่าความคลาดเคลื่อนของปีที่ $t-1$

e_t^2 แทน ค่าความคลาดเคลื่อนของปีที่ t ยกกำลัง 2

ผลการคำนวณนั้น ค่าสถิติ Durbin-Watson ถ้ามีค่ามากกว่า 1.5 แสดงว่าค่าคลาดเคลื่อนเป็นอิสระกันซึ่งเป็นไปตามเงื่อนไขของการวิเคราะห์ความถดถอย (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2548: 340)

5) การทดสอบการแจกแจงของข้อมูล

การทดสอบการแจกแจงแบบปกติของข้อมูล โดยแต่ละตัวแปรต้องมีการแจกแจงแบบปกติ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ใช้การทดสอบของโคลโมโกรอฟ-สมอโรนอฟ (Kolmogorov-Smirnov test : K-S test) เพื่อทดสอบการแจกแจงของข้อมูล ว่ามีการแจกแจงแบบปกติหรือไม่ โดยหลักเกณฑ์ของ Kolmogorov-Smirnov test : K-S test คือการเปรียบเทียบความน่าจะเป็นสะสมของตัวอย่าง กับความน่าจะเป็นสะสมภายใต้สมมุติฐานหลัก H_0 (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2544 : 249)

H_0 : ประชากรมีการแจกแจงปกติ

H_1 : ประชากรไม่ได้มีการแจกแจงปกติ

ถ้าสมมุติฐานหลัก H_0 จริง ความน่าจะเป็นสะสมของตัวอย่าง กับความน่าจะเป็นสะสมภายใต้สมมุติฐานหลัก จะมีค่าใกล้เคียงกับทุกค่าของค่า X แต่ถ้า H_0 ไม่เป็นจริง คือตัวแปรอิสระไม่ได้มีการแจกแจงแบบปกติ ค่าความน่าจะเป็นสะสมของตัวอย่าง กับความน่าจะเป็นสะสมภายใต้สมมุติฐานหลักจะแตกต่างกันมาก สำหรับบางค่าของ X

โดยที่ $F(x) = P(X \leq x)$

$$F(x) = \int_{-\infty}^x f(x) dx \quad \text{เมื่อ } X \text{ เป็นตัวแปรสุ่มแบบต่อเนื่อง}$$

เมื่อ $F(x)$ แทน ความน่าจะเป็นสะสมภายใต้สมมุติฐานหลัก

$S(x)$ แทน ความน่าจะเป็นสะสมของตัวอย่าง

สถิติทดสอบ $p\_value = \max |F(X) - S(x)|$

เขตปฏิเสธ ถ้า p_value มีค่ามากกว่า $F(X) - S(x)$ แตกต่างกันมากจึงปฏิเสธ H_0 นั่นคือถ้า ค่า
 นัยสำคัญจากการคำนวณ (significance Value : p_value) มากกว่า ค่านัยสำคัญที่ตั้งไว้หรือ
 ค่าวิกฤต (Critical Value : α) ถ้าปฏิเสธสมมุติฐานหลัก H_0 จะสรุปได้ว่าตัวแปรอิสระไม่ได้มี
 การแจกแจงแบบปกติ แต่ถ้านัยสำคัญจากการคำนวณ (significance Value : p_value)
 น้อยกว่าค่านัยสำคัญที่ตั้งไว้หรือค่าวิกฤต (Critical Value : α) จะต้องยอมรับ H_0 นั่นคือตัว
 แปรอิสระมีการแจกแจงแบบปกติ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายของผลการวิจัยข้อมูลผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

%	แทน ร้อยละ
α	แทน ค่าคงที่
β	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (Regression Coefficient)
S_{bi}	แทน ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์การถดถอยตัวที่ i
N	แทน จำนวนข้อมูลทศนิยม ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545-2551
D.W.	แทน ค่าสถิติของเดอร์บินวัตสัน (Durbin-Watson Statistics)
p_value	แทน ค่านัยสำคัญจากการคำนวณ (Significant Value)
E	แทน ค่าความคลาดเคลื่อน
F	แทน สถิติทดสอบ F-test
t	แทน สถิติทดสอบ t-test
R	แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
R^2	แทน สัมประสิทธิ์การตัดสินใจพหุ
Adjusted R^2	แทน สัมประสิทธิ์การตัดสินใจพหุที่ปรับแก้แล้ว
df	แทน องศาแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
H_0	แทน สมมติฐานหลัก (Null Hypothesis)
H_1	แทน สมมติฐานรอง (Alternative Hypothesis)
**	แทน ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
*	แทน ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.10

นอกจากนี้ในการแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้ตัวย่อแทนหัวข้อหรือตัวแปรต่าง ๆ ที่ใช้ในการศึกษา ดังนี้

NB	แทน จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน
----	--

YT	แทน	รายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทย
POPT	แทน	จำนวนประชากรไทย
CPI	แทน	ดัชนีราคาผู้บริโภค
UNERT	แทน	อัตราการว่างงาน
NP	แทน	จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยา

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนที่วางไว้เบื้องต้น ทำให้ได้ผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ตอน 1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน และข้อมูลตัวแปรอิสระต่างๆ ได้แก่ รายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวนประชากรไทย ดัชนีราคาผู้บริโภค อัตราการว่างงาน จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยา โดยหาค่าการเปลี่ยนแปลง และค่าร้อยละ

1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน

ตาราง 4 จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนปี พ.ศ. 2545
จำแนกตามไตรมาส (4 ไตรมาส)

ไตรมาส	จำนวนนักท่องเที่ยว (คน)	การเปลี่ยนแปลง ของจำนวน นักท่องเที่ยว(คน)	ร้อยละ	การเปลี่ยนแปลง (±ร้อยละ)
1	68,625	-	21.20	-
2	75,660	-	23.37	-
3	83,450	-	25.78	-
4	95,972	-	29.65	-
รวม	323,707	-	100	-

ที่มา: จากการคำนวณ

จากตาราง 4 แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนปี พ.ศ. 2545 พบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน มีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกไตรมาส โดยที่ไตรมาสที่ 4 มีจำนวนนักท่องเที่ยวมากที่สุด คือ 95,972 คน คิด

เป็นร้อยละ 29.65 รองลงมาคือ ไตรมาสที่ 3 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 83,450 คน คิดเป็นร้อยละ 25.78 ไตรมาสที่ 2 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 68,625 คน คิดเป็นร้อยละ 23.37 และไตรมาสที่ 1 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 68,625 คน คิดเป็นร้อยละ 21.20

ตาราง 5 จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนปี พ.ศ. 2546
จำแนกตามไตรมาส (4ไตรมาส)

ไตรมาส	จำนวนนักท่องเที่ยว (คน)	การเปลี่ยนแปลง ของจำนวน นักท่องเที่ยว(คน)	ร้อยละ	การเปลี่ยนแปลง (±ร้อยละ)
1	76,614	7,989	21.57	0.37
2	75,281	-379	21.19	-2.18
3	98,387	14,937	27.70	1.92
4	104,940	8,968	29.54	-0.11
รวม	355,222	31,515	100	-

ที่มา: จากการคำนวณ

จากตาราง 5 แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนปี พ.ศ. 2546 พบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน มีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกไตรมาส โดยที่ไตรมาสที่ 4 มีจำนวนนักท่องเที่ยวมากที่สุด คือ 104,940 คน คิดเป็นร้อยละ 29.54 รองลงมา คือไตรมาสที่ 3 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 98,387 คน คิดเป็นร้อยละ 27.70 ไตรมาสที่ 1 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 76,614 คน คิดเป็นร้อยละ 21.57 และไตรมาสที่ 2 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 75,281 คน คิดเป็นร้อยละ 21.19

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน ในไตรมาสที่ 1 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 1 ของปี พ.ศ. 2545 คือ เพิ่มขึ้น 7,989 คน คิดเป็นร้อยละ 0.37

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน ในไตรมาสที่ 2 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 2 ของปี พ.ศ. 2545 คือ ลดลง 379 คน คิดเป็นร้อยละ 2.18

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน ในไตรมาสที่ 3 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่

เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 3 ของปี พ.ศ. 2545 คือ เพิ่มขึ้น 14,937 คน คิดเป็นร้อยละ 1.92

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน ในไตรมาสที่ 4 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 4 ของปี พ.ศ. 2545 คือ เพิ่มขึ้น 8,968 คน คิดเป็นร้อยละ 0.11

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน โดยรวม พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับโดยรวมของปี พ.ศ. 2545 คือ เพิ่มขึ้น 31,515 คน

ตาราง 6 จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนปี พ.ศ. 2547
จำแนกตามไตรมาส (4ไตรมาส)

ไตรมาส	จำนวนนักท่องเที่ยว (คน)	การเปลี่ยนแปลง ของจำนวน นักท่องเที่ยว(คน)	ร้อยละ	การเปลี่ยนแปลง (±ร้อยละ)
1	73,835	-2,779	22.54	0.97
2	88,846	13,565	27.12	5.93
3	66,843	-31,544	20.41	-7.29
4	98,054	-6,886	29.93	0.39
รวม	327,578	-27,644	100	-

ที่มา: จากการคำนวณ

จากตาราง 6 แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน ปี พ.ศ. 2547 พบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน มีจำนวนเพิ่มขึ้นและลดลง โดยที่ไตรมาสที่ 4 มีจำนวนนักท่องเที่ยวมากที่สุด คือ 98,054 คน คิดเป็นร้อยละ 29.93 รองลงมา คือ ไตรมาสที่ 2 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 88,846 คน คิดเป็นร้อยละ 27.12 ไตรมาสที่ 1 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 73,835 คน คิดเป็นร้อยละ 22.54 และไตรมาสที่ 3 มีจำนวนนักท่องเที่ยว คือ 66,848 คน คิดเป็นร้อยละ 20.41

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน ในไตรมาสที่ 1 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่

เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 1 ของปี พ.ศ. 2546 คือ ลดลง 2,779 คน คิดเป็นร้อยละ 0.97

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน ในไตรมาสที่ 2 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 2 ของปี พ.ศ. 2546 คือ เพิ่มขึ้น 13,565 คน คิดเป็นร้อยละ 5.93

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน ในไตรมาสที่ 3 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 3 ของปี พ.ศ. 2546 คือ ลดลง 31,544 คน คิดเป็นร้อยละ 7.29

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน ในไตรมาสที่ 4 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 4 ของปี พ.ศ. 2546 คือ ลดลง 6,886 คน คิดเป็นร้อยละ 0.39

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน โดยรวม พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับโดยรวมของปี พ.ศ. 2546 คือ ลดลง 27,644

ตาราง 7 จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนปี พ.ศ. 2548
จำแนกตามไตรมาส (4ไตรมาส)

ไตรมาส	จำนวนนักท่องเที่ยว (คน)	การเปลี่ยนแปลง ของจำนวน นักท่องเที่ยว(คน)	ร้อยละ	การเปลี่ยนแปลง (±ร้อยละ)
1	33,931	-39,904	13.79	-8.75
2	48,624	-40,222	19.77	-7.35
3	76,343	9,500	31.04	10.63
4	87,090	-10,964	35.40	5.47
รวม	245,988	-81,590	100	-

ที่มา: จากการคำนวณ

จากตาราง 7 แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน ปี พ.ศ. 2548 พบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน มีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกไตรมาส โดยที่ไตรมาสที่ 4 มีจำนวนนักท่องเที่ยวมากที่สุด คือ 87,090 คน คิดเป็นร้อยละ 35.40 รองลงมา คือ ไตรมาสที่ 3 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 76,343 คน คิดเป็นร้อยละ 31.04 ไตรมาสที่ 2 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 48,624 คน คิดเป็นร้อยละ 19.77 และไตรมาสที่ 1 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 33,931 คน คิดเป็นร้อยละ 13.79

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน ในไตรมาสที่ 1 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 1 ของปี พ.ศ. 2547 คือ ลดลง 39,904 คน คิดเป็นร้อยละ 8.75

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน ในไตรมาสที่ 2 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 2 ของปี พ.ศ. 2547 คือ ลดลง 40,222 คน คิดเป็นร้อยละ 7.35

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน ในไตรมาสที่ 3 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 3 ของปี พ.ศ. 2547 คือ เพิ่มขึ้น 9,500 คน คิดเป็นร้อยละ 10.63

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน ในไตรมาสที่ 4 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 4 ของปี พ.ศ. 2547 คือ ลดลง 10,964 คน คิดเป็นร้อยละ 5.47

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน โดยรวม พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับโดยรวม ของปี พ.ศ. 2547 คือ ลดลง 81,590 คน

ตาราง 8 จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนปี พ.ศ. 2549
จำแนกตามไตรมาส (4ไตรมาส)

ไตรมาส	จำนวนนักท่องเที่ยว (คน)	การเปลี่ยนแปลง ของจำนวน นักท่องเที่ยว(คน)	ร้อยละ	การเปลี่ยนแปลง (±ร้อยละ)
1	83,960	50,029	29.61	15.82
2	72,499	23,875	25.57	5.80
3	58,162	-18,181	20.51	-10.53
4	68,945	-18,145	24.31	-11.09
รวม	283,566	37,578	100	-

ที่มา: จากการคำนวณ

จากตาราง 8 แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนปี พ.ศ. 2549 พบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน มีจำนวนเพิ่มขึ้นและลดลง โดยที่ไตรมาสที่ 1 มีจำนวนนักท่องเที่ยวมากที่สุด คือ 83,960 คน คิดเป็นร้อยละ 29.61 รองลงมา คือ ไตรมาสที่ 2 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 72,499 คน คิดเป็นร้อยละ 25.57 ไตรมาสที่ 4 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 68,945 คน คิดเป็นร้อยละ 24.31 และไตรมาสที่ 3 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 58,162 คน คิดเป็นร้อยละ 20.51

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน ในไตรมาสที่ 1 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 1 ของปี พ.ศ. 2548 คือ เพิ่มขึ้น 50,029 คน คิดเป็นร้อยละ 15.82

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน ในไตรมาสที่ 2 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 2 ของปี พ.ศ. 2548 คือ เพิ่มขึ้น 23,875 คน คิดเป็นร้อยละ 5.80

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน ในไตรมาสที่ 3 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 3 ของปี พ.ศ. 2548 คือ ลดลง 18,181 คน คิดเป็นร้อยละ 10.53

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน ในไตรมาสที่ 4 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่

เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 4 ของปี พ.ศ. 2548 คือ ลดลง 18,145 คน คิดเป็นร้อยละ 11.09

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน โดยรวม พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับโดยรวม ของปี พ.ศ. 2548 คือ เพิ่มขึ้น 37,578 คน

ตาราง 9 จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนปี พ.ศ. 2550
จำแนกตามไตรมาส (4ไตรมาส)

ไตรมาส	จำนวนนักท่องเที่ยว (คน)	การเปลี่ยนแปลง ของจำนวน นักท่องเที่ยว(คน)	ร้อยละ	การเปลี่ยนแปลง (±ร้อยละ)
1	59,002	-24,958	20.76	-8.85
2	71,925	-574	25.31	-0.26
3	70,752	12,590	24.90	4.39
4	82,486	13,541	29.03	4.72
รวม	284,165	599	100	-

ที่มา: จากการคำนวณ

จากตาราง 9 แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน ปี พ.ศ. 2550 พบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน มีจำนวนเพิ่มขึ้นและลดลง โดยที่ไตรมาสที่ 4 มีจำนวนนักท่องเที่ยวมากที่สุด คือ 82,486 คน คิดเป็นร้อยละ 29.03 รองลงมา คือ ไตรมาสที่ 2 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 71,925 คน คิดเป็นร้อยละ 25.31 ไตรมาสที่ 3 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 70,752 คน คิดเป็นร้อยละ 24.90 และไตรมาสที่ 1 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 59,002คน คิดเป็นร้อยละ 20.76

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน ในไตรมาสที่ 1 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 1 ของปี พ.ศ. 2549 คือ ลดลง 24,958 คน คิดเป็นร้อยละ 8.85

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน ในไตรมาสที่ 2 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่

เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 2 ของปี พ.ศ. 2549 คือ ลดลง 574 คน คิดเป็นร้อยละ 0.06

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน ในไตรมาสที่ 3 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 3 ของปี พ.ศ. 2549 คือ เพิ่มขึ้น 12,590 คน คิดเป็นร้อยละ 4.39

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน ในไตรมาสที่ 4 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 4 ของปี พ.ศ. 2549 คือ เพิ่มขึ้น 13,541คน คิดเป็นร้อยละ 4.72

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน โดยรวม พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับโดยรวม ของปี พ.ศ. 2549 คือ เพิ่มขึ้น 599 คน

1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลของรายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทย

ตาราง 10 รายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามปี พ.ศ. และไตรมาส (4 ไตรมาส)

ปี พ.ศ. ไตรมาส	รายได้เฉลี่ยต่อหัว ของนักท่องเที่ยวชาวไทย (บาท)	การเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ยต่อหัว ของนักท่องเที่ยวชาวไทย (บาท)
2545/1	12,841	-
2545/2	12,300	-
2545/3	12,427	-
2545/4	13,418	-
2546/1	13,604	763
2546/2	12,999	699
2546/3	13,138	711
2546/4	14,404	986
2547/1	14,391	787
2547/2	13,737	738

ตาราง 10 (ต่อ)

ปี พ.ศ. ไตรมาส	รายได้เฉลี่ยต่อหัว ของนักท่องเที่ยวชาวไทย (บาท)	การเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ยต่อหัว ของนักท่องเที่ยวชาวไทย (บาท)
2547/3	13,841	703
2547/4	15,119	715
2548/1	14,779	388
2548/2	14,261	524
2548/3	14,477	636
2548/4	15,696	577
2549/1	15,599	820
2549/2	14,907	646
2549/3	15,063	586
2549/4	16,284	588
2550/1	16,168	569
2550/2	15,453	546
2550/3	15,723	660
2550/4	17,101	817

ที่มา: จากการคำนวณ

จากตาราง 10 แสดงรายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทยปี พ.ศ. 2545 พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทยเพิ่มขึ้น และลดลงทุกไตรมาส โดยที่ไตรมาสที่ 4 มีรายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทยมากที่สุด คือ 13,418 บาท รองลงมาคือ ไตรมาสที่ 1 มีรายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทย 12,842 บาท ไตรมาสที่ 3 มีรายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทย 12,427 บาท และไตรมาสที่ 2 มีรายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทย 12,300 บาท

รายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทย ปี พ.ศ. 2546 พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทยเพิ่มขึ้น และลดลงทุกไตรมาส โดยที่ไตรมาสที่ 4 มีรายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทยมากที่สุด คือ 14,404 บาท รองลงมาคือ ไตรมาสที่ 1 มีรายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทย 13,604 บาท ไตรมาสที่ 3 มีรายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทย 13,138 บาท และไตรมาสที่ 2 มีรายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทย 12,999 บาท

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในไตรมาสที่ 1 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทยเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 1 ของปี พ.ศ. 2549 คือ เพิ่มขึ้น 569 บาท

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในไตรมาสที่ 2 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทยเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 2 ของปี พ.ศ. 2549 คือ เพิ่มขึ้น 546 บาท

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในไตรมาสที่ 3 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทยเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 3 ของปี พ.ศ. 2549 คือ เพิ่มขึ้น 660 บาท

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในไตรมาสที่ 4 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทยเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 4 ของปี พ.ศ. 2549 คือ เพิ่มขึ้น 817 บาท

1.3 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของจำนวนประชากรไทย

ตาราง 11 จำนวนประชากรไทย จำแนกตามปี พ.ศ. และไตรมาส (4 ไตรมาส)

ปี พ.ศ. ไตรมาส	จำนวนประชากรไทย (คน)	การเปลี่ยนแปลงของจำนวนประชากรไทย (คน)
2545/1	65,261.15	-
2545/2	63,393.33	-
2545/3	63,526.91	-
2545/4	63,660.87	-
2546/1	63,794.98	-1,466.17
2546/2	63,929.26	535.93
2546/3	64,062.6	535.69
2546/4	64,237.97	577.10
2547/1	64,757.44	962.46
2547/2	65,144.12	1,214.86
2547/3	65,197.16	1,134.56
2547/4	65,231.1	993.13
2548/1	65,265.1	507.66
2548/2	65,299.06	154.94

ตาราง 11 (ต่อ)

ปี พ.ศ. ไตรมาส	จำนวนประชากรไทย (คน)	การเปลี่ยนแปลงของจำนวนประชากรไทย (คน)
2548/3	64,884.04	-313.12
2548/4	64,993.26	-237.84
2549/1	65,103.28	-161.82
2549/2	65,223.48	-75.58
2549/3	65,341.82	457.78
2549/4	65,452.34	459.08
2550/1	65,566.36	463.08
2550/2	65,683.99	460.51
2550/3	65,800.08	458.26
2550/4	65,909.41	457.07

ที่มา: จากการคำนวณ

จากตาราง 10 แสดงจำนวนประชากรไทย ปี พ.ศ. 2545 พบว่า จำนวนประชากรไทยเพิ่มขึ้นและลดลงทุกไตรมาส โดยที่ไตรมาสที่ 1 มีจำนวนประชากรไทยมากที่สุด คือ 65,261.15 คน รองลงมาคือ ไตรมาสที่ 4 มีจำนวนประชากรไทย 63,660.87 คน ไตรมาสที่ 3 มีจำนวนประชากรไทย 63,526.91 คน และไตรมาสที่ 2 มีจำนวนประชากรไทย 63,393.33 คน

จำนวนประชากรไทย ปี พ.ศ. 2546 พบว่า มีจำนวนประชากรไทยเพิ่มขึ้น และลดลงทุกไตรมาส โดยที่ไตรมาสที่ 4 มีจำนวนประชากรไทย มากที่สุด คือ 64,237.97 คน รองลงมา คือ ไตรมาสที่ 3 มีจำนวนประชากรไทย 64,062.60 คน ไตรมาสที่ 2 มีจำนวนประชากรไทย 63,929.26 คน และไตรมาสที่ 1 มีจำนวนประชากรไทย 63,794.98 คน

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของจำนวนประชากรไทย ในไตรมาสที่ 1 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของจำนวนประชากรไทยลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 1 ของปี พ.ศ. 2545 คือ ลดลง 1,466.17 คน

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของจำนวนประชากรไทย ในไตรมาสที่ 2 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของจำนวนประชากรไทยเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 2 ของปี พ.ศ. 2545 คือ เพิ่มขึ้น 535.93 คน

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของจำนวนประชากรไทย ในไตรมาสที่ 3 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของมีจำนวนประชากรไทยเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 3 ของปี พ.ศ. 2545 คือ เพิ่มขึ้น 535.69 คน

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของจำนวนประชากรไทย ในไตรมาสที่ 4 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของจำนวนประชากรไทยเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 4 ของปี พ.ศ. 2549 คือ เพิ่มขึ้น 457.07 คน

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของดัชนีราคาผู้บริโภค

ตาราง 12 ดัชนีราคาผู้บริโภค จำแนกตามปี พ.ศ. และไตรมาส (4 ไตรมาส)

ปี พ.ศ. ไตรมาส	ดัชนีราคาผู้บริโภค (ร้อยละ)	การเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภค (±ร้อยละ)
2545/1	84.9	-
2545/2	85.5	-
2545/3	85.5	-
2545/4	86.0	-
2546/1	86.5	1.6
2546/2	86.9	1.4
2546/3	87.1	1.6
2546/4	87.4	1.4
2547/1	88.2	1.7
2547/2	89.2	2.3
2547/3	90.0	2.9
2547/4	90.0	2.6
2548/1	90.7	2.5
2548/2	92.6	3.4
2548/3	95.0	5.0
2548/4	95.5	5.5
2549/1	95.9	5.2
2549/2	98.1	5.5
2549/3	98.5	3.5
2549/4	98.6	3.1
2550/1	98.2	2.3

ตาราง 12 (ต่อ)

ปี พ.ศ. ไตรมาส	ดัชนีราคาผู้บริโภค (ร้อยละ)	การเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภค (±ร้อยละ)
2550/2	100.0	1.9
2550/3	100.1	1.6
2550/4	101.5	2.9

ที่มา: จากการคำนวณ

จากตาราง 12 แสดงดัชนีราคาผู้บริโภค ปี พ.ศ. 2545 พบว่า ดัชนีราคาผู้บริโภคเพิ่มขึ้นทุกไตรมาส โดยที่ไตรมาสที่ 4 มีดัชนีราคาผู้บริโภคมากที่สุด คือ ร้อยละ 86 รองลงมา คือ ไตรมาสที่ 3 มีดัชนีราคาผู้บริโภค ร้อยละ 85.5 ไตรมาสที่ 2 มีดัชนีราคาผู้บริโภค ร้อยละ 85.5 และไตรมาสที่ 1 มีดัชนีราคาผู้บริโภค ร้อยละ 84.9

ดัชนีราคาผู้บริโภค ปี พ.ศ. 2546 พบว่า ดัชนีราคาผู้บริโภคเพิ่มขึ้นทุกไตรมาส โดยที่ไตรมาสที่ 4 มีดัชนีราคาผู้บริโภค มากที่สุด คือ ร้อยละ 87.4 รองลงมาคือ ไตรมาสที่ 3 มีดัชนีราคาผู้บริโภค ร้อยละ 87.1 ไตรมาสที่ 2 มีดัชนีราคาผู้บริโภค ร้อยละ 86.9 และไตรมาสที่ 1 มีดัชนีราคาผู้บริโภค ร้อยละ 86.5

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภค ในไตรมาสที่ 1 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภคเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 1 ของปี พ.ศ. 2545 คือ เพิ่มขึ้น ร้อยละ 1.6

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภค ในไตรมาสที่ 2 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภคเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 2 ของปี พ.ศ. 2545 คือ เพิ่มขึ้น ร้อยละ 1.4

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภค ในไตรมาสที่ 3 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภคเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 3 ของปี พ.ศ. 2545 คือ เพิ่มขึ้น ร้อยละ 1.6

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภค ในไตรมาสที่ 4 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภคเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 4 ของปี พ.ศ. 2545 คือ เพิ่มขึ้น ร้อยละ 1.4

ดัชนีราคาผู้บริโภค ปี พ.ศ. 2547 พบว่า ดัชนีราคาผู้บริโภคเพิ่มขึ้นทุกไตรมาส โดยที่ไตรมาสที่ 4 มีดัชนีราคาผู้บริโภคมากที่สุด คือ ร้อยละ 90.0 รองลงมาคือ ไตรมาสที่ 3 มีดัชนีราคาผู้บริโภค ร้อยละ 90 ไตรมาสที่ 2 มีดัชนีราคาผู้บริโภค ร้อยละ 89.2 และไตรมาสที่ 1 มีดัชนีราคาผู้บริโภค ร้อยละ 88.2

1.5 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของอัตราการว่างงาน

ตาราง 13 อัตราการว่างงาน จำแนกตามปี พ.ศ. และไตรมาส (4 ไตรมาส)

ปี พ.ศ. ไตรมาส	อัตราการว่างงาน (ร้อยละ)	การเปลี่ยนแปลงของอัตราการว่างงาน (±ร้อยละ)
2545/1	3.23	-
2545/2	2.87	-
2545/3	1.76	-
2545/4	1.78	-
2546/1	2.84	-0.39
2546/2	2.49	-0.38
2546/3	1.54	-0.22
2546/4	1.80	0.02
2547/1	2.87	0.03
2547/2	2.46	-0.03
2547/3	1.51	-0.03
2547/4	1.48	-0.32
2548/1	2.52	0.06
2548/2	2.04	-0.42
2548/3	1.35	-0.16
2548/4	1.47	-0.01
2549/1	1.87	-0.65
2549/2	1.67	-0.37
2549/3	1.22	-0.13
2549/4	1.31	-0.16
2550/1	1.63	-0.24
2550/2	1.61	-0.06
2550/3	1.18	-0.04
2550/4	1.11	-0.20

ที่มา: จากการคำนวณ

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของอัตราการว่างงาน ในไตรมาสที่ 4 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของอัตราการว่างงานลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 4 ของปี พ.ศ. 2548 คือ ลดลง ร้อยละ 0.16

อัตราการว่างงาน ปี พ.ศ. 2550 พบว่า อัตราการว่างงานเพิ่มขึ้น และลดลงทุกไตรมาส โดยที่ไตรมาสที่ 1 มีอัตราการว่างงานมากที่สุด คือ ร้อยละ 1.63 รองลงมาคือ ไตรมาสที่ 2 มีอัตราการว่างงาน ร้อยละ 1.61 ไตรมาสที่ 3 มีอัตราการว่างงาน ร้อยละ 1.18 และไตรมาสที่ 4 มีอัตราการว่างงาน ร้อยละ 1.11

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของอัตราการว่างงาน ในไตรมาสที่ 1 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของอัตราการว่างงานลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 1 ของปี พ.ศ. 2549 คือ ลดลง ร้อยละ 0.24

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของอัตราการว่างงาน ในไตรมาสที่ 2 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของอัตราการว่างงานลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 2 ของปี พ.ศ. 2549 คือ ลดลง ร้อยละ 0.06

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของอัตราการว่างงาน ในไตรมาสที่ 3 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของอัตราการว่างงานลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 3 ของปี พ.ศ. 2549 คือ ลดลง ร้อยละ 0.04

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของอัตราการว่างงาน ในไตรมาสที่ 4 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของอัตราการว่างงานลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 4 ของปี พ.ศ. 2549 คือ ลดลง ร้อยละ 0.20

1.6 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยา

ตาราง 14 จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยา ปี พ.ศ. 2545
จำแนกตามไตรมาส (4 ไตรมาส)

ไตรมาส	จำนวนนักท่องเที่ยว (คน)	การเปลี่ยนแปลง ของจำนวน นักท่องเที่ยว(คน)	ร้อยละ	การเปลี่ยนแปลง (±ร้อยละ)
1	148,181	-	18.53	-
2	251,145	-	31.39	-
3	187,250	-	23.41	-
4	213,286	-	26.67	-
รวม	799,862	-	100.0	-

ที่มา: จากการคำนวณ

จากตาราง 14 แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยา ปี พ.ศ. 2545 พบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยา มีจำนวนเพิ่มขึ้นและลดลงทุกไตรมาส โดยที่ไตรมาสที่ 2 มีจำนวนนักท่องเที่ยวมากที่สุด คือ 251,145 คน คิดเป็นร้อยละ 31.39 รองลงมา คือ ไตรมาสที่ 4 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 213,286 คน คิดเป็นร้อยละ 26.67 ไตรมาสที่ 3 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 187,250 คน คิดเป็นร้อยละ 23.41 และไตรมาสที่ 1 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 148,181 คน คิดเป็นร้อยละ 18.53

ตาราง 15 จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยาปี พ.ศ. 2546
จำแนกตามไตรมาส (4ไตรมาส)

ไตรมาส	จำนวนนักท่องเที่ยว (คน)	การเปลี่ยนแปลง ของจำนวน นักท่องเที่ยว(คน)	ร้อยละ	การเปลี่ยนแปลง (±ร้อยละ)
1	165,704	17,523	18.48	-0.05
2	281,908	30,763	31.45	0.06
3	206,223	18,973	23.00	-0.41
4	242,689	29,403	27.07	0.40
รวม	896,524	96,662	100	-

ที่มา: จากการคำนวณ

จากตาราง 15 แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยาปี พ.ศ. 2546 พบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยามีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกไตรมาส โดยที่ไตรมาสที่ 2 มีจำนวนนักท่องเที่ยวมากที่สุด คือ 281,908 คน คิดเป็นร้อยละ 31.45 รองลงมา คือไตรมาสที่ 4 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 242,689 คน คิดเป็นร้อยละ 27.07 ไตรมาสที่ 3 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 206,223 คน คิดเป็นร้อยละ 23.00 และไตรมาสที่ 1 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 165,704 คน คิดเป็นร้อยละ 18.48

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยา ในไตรมาสที่ 1 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยาเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 1 ของปี พ.ศ. 2545 คือ เพิ่มขึ้น 17,523 คน คิดเป็นร้อยละ 0.05

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยา ในไตรมาสที่ 2 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยาเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 2 ของปี พ.ศ. 2545 คือ เพิ่มขึ้น 30,763 คน คิดเป็นร้อยละ .06

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยา ในไตรมาสที่ 3 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยาเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 3 ของปี พ.ศ. 2545 คือ เพิ่มขึ้น 18,973 คน คิดเป็นร้อยละ .41

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยา ในไตรมาสที่ 4 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมา

ท่องเที่ยวในเมืองพัทยาเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 4 ของปี พ.ศ. 2545 คือ เพิ่มขึ้น 29,403 คน คิดเป็นร้อยละ 0.40

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน โดยรวม พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับโดยรวมของปี พ.ศ. 2545 คือ เพิ่มขึ้น 96,662 คน

ตาราง 16 จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยาปี พ.ศ. 2547
จำแนกตามไตรมาส (4ไตรมาส)

ไตรมาส	จำนวนนักท่องเที่ยว (คน)	การเปลี่ยนแปลง ของจำนวน นักท่องเที่ยว(คน)	ร้อยละ	การเปลี่ยนแปลง (±ร้อยละ)
1	194,624	28,920	18.31	-0.17
2	296,862	14,954	27.93	-3.52
3	249,092	42,869	23.43	.43
4	322,354	79,665	30.33	3.26
รวม	1,062,932	166,408	100	-

ที่มา: จากการคำนวณ

จากตาราง 16 แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยาปี พ.ศ. 2547 พบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยามีจำนวนเพิ่มขึ้นและลดลง โดยที่ไตรมาสที่ 4 มีจำนวนนักท่องเที่ยวมากที่สุด คือ 322,354 คน คิดเป็นร้อยละ 30.33 รองลงมา คือ ไตรมาสที่ 2 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 296,862 คน คิดเป็นร้อยละ 27.93 ไตรมาสที่ มีจำนวนนักท่องเที่ยว 249,092 คน คิดเป็นร้อยละ 23.43 และไตรมาสที่ 1 มีจำนวนนักท่องเที่ยว คือ 194,624 คน คิดเป็นร้อยละ 18.31

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยา ในไตรมาสที่ 1 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยาเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 1 ของปี พ.ศ. 2546 คือ เพิ่มขึ้น 28,920 คน คิดเป็นร้อยละ 0.17

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยา ในไตรมาสที่ 2 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมา

ท่องเที่ยวในเมืองพัทยาเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 2 ของปี พ.ศ. 2546 คือ เพิ่มขึ้น 14,954 คน คิดเป็นร้อยละ 3.52

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยา ในไตรมาสที่ 3 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยาเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 3 ของปี พ.ศ. 2546 คือ เพิ่มขึ้น 42,869 คน คิดเป็นร้อยละ 0.43

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยาในไตรมาสที่ 4 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยาเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 4 ของปี พ.ศ. 2546 คือ เพิ่มขึ้น 79,665 คน คิดเป็นร้อยละ 3.26

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยา โดยรวม พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยาเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับโดยรวมของปี พ.ศ. 2546 คือ เพิ่มขึ้น 166,408

ตาราง 17 จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยาปี พ.ศ. 2548
จำแนกตามไตรมาส (4ไตรมาส)

ไตรมาส	จำนวนนักท่องเที่ยว (คน)	การเปลี่ยนแปลง ของจำนวน นักท่องเที่ยว(คน)	ร้อยละ	การเปลี่ยนแปลง (±ร้อยละ)
1	214,319	19,695	18.55	.24
2	273,276	-23,586	23.65	-4.28
3	286,487	37,395	24.80	1.37
4	381,237	58,883	33.00	2.67
รวม	1,155,319	92,387	100	-

ที่มา: จากการคำนวณ

จากตาราง 17 แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยาปี พ.ศ. 2548 พบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยามีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกไตรมาส โดยที่ไตรมาสที่ 4 มีจำนวนนักท่องเที่ยวมากที่สุด คือ 381,237 คน คิดเป็นร้อยละ 33.00 รองลงมา คือ ไตรมาสที่ 3 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 286,487 คน คิดเป็นร้อยละ 24.30 ไตรมาสที่ 2 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 273,276 คน คิดเป็นร้อยละ 23.65 และไตรมาสที่ 1 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 214,319 คน คิดเป็นร้อยละ 18.55

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยา ในไตรมาสที่ 1 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยาเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 1 ของปี พ.ศ. 2547 คือ เพิ่มขึ้น 19,695 คน คิดเป็นร้อยละ .24

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยา ในไตรมาสที่ 2 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยาเมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 2 ของปี พ.ศ. 2547 คือ ลดลง 23,586 คน คิดเป็นร้อยละ 4.28

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยา ในไตรมาสที่ 3 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยาเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 3 ของปี พ.ศ. 2547 คือ เพิ่มขึ้น 37,395 คน คิดเป็นร้อยละ 1.37

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยา ในไตรมาสที่ 4 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยาเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 4 ของปี พ.ศ. 2547 คือ เพิ่มขึ้น 52,883 คน คิดเป็นร้อยละ 2.67

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยา โดยรวม พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยาเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับโดยรวม ของปี พ.ศ. 2547 คือ เพิ่มขึ้น 92,387 คน

ตาราง 18 จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยาปี พ.ศ. 2549
จำแนกตามไตรมาส (4ไตรมาส)

ไตรมาส	จำนวนนักท่องเที่ยว (คน)	การเปลี่ยนแปลง ของจำนวน นักท่องเที่ยว(คน)	ร้อยละ	การเปลี่ยนแปลง (±ร้อยละ)
1	287,943	73,624	21.21	2.66
2	390,780	117,504	28.80	5.15
3	308,400	21,913	22.72	-2.08
4	370,160	-11,077	27.27	-5.73
รวม	1,357,283	201,964	100	-

ที่มา: จากการคำนวณ

จากตาราง 18 แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยา ปี พ.ศ. 2549 พบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยามีจำนวนเพิ่มขึ้นและลดลง โดยที่ไตรมาสที่ 2 มีจำนวนนักท่องเที่ยวมากที่สุด คือ 390,780 คน คิดเป็นร้อยละ 28.80 รองลงมา คือ ไตรมาสที่ 4 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 370,160 คน คิดเป็นร้อยละ 27.27 ไตรมาสที่ 3 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 308,400 คน คิดเป็นร้อยละ 22.72 และไตรมาสที่ 1 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 287,943 คน คิดเป็นร้อยละ 21.21

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยา ในไตรมาสที่ 1 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยามีเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 1 ของปี พ.ศ. 2548 คือ เพิ่มขึ้น 73,624 คน คิดเป็นร้อยละ 2.66

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยา ในไตรมาสที่ 2 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยามีเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 2 ของปี พ.ศ. 2548 คือ เพิ่มขึ้น 117,504 คน คิดเป็นร้อยละ 5.15

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยา ในไตรมาสที่ 3 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยามีเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 3 ของปี พ.ศ. 2548 คือ เพิ่มขึ้น 21,913 คน คิดเป็นร้อยละ 2.08

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยา ในไตรมาสที่ 4 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยาลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 4 ของปี พ.ศ. 2548 คือ ลดลง 11,007 คน คิดเป็นร้อยละ 5.73

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยา โดยรวม พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยามีเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับโดยรวม ของปี พ.ศ. 2548 คือ เพิ่มขึ้น 201,964 คน

ตาราง 19 จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยาปี พ.ศ. 2550
 จำแนกตามไตรมาส (4ไตรมาส)

ไตรมาส	จำนวนนักท่องเที่ยว (คน)	การเปลี่ยนแปลง ของจำนวน นักท่องเที่ยว(คน)	ร้อยละ	การเปลี่ยนแปลง (±ร้อยละ)
1	221,959	-65,984	14.66	-6.55
2	466,808	76,028	30.82	2.02
3	398,520	90,120	26.31	3.59
4	427,276	57,116	28.21	0.94
รวม	1,514,563	157,280	100	-

ที่มา: จากการคำนวณ

จากตาราง 19 แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยาปี พ.ศ. 2550 พบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยามีจำนวนเพิ่มขึ้นและลดลง โดยที่ไตรมาสที่ 2 มีจำนวนนักท่องเที่ยวมากที่สุด คือ 466,808 คน คิดเป็นร้อยละ 30.82 รองลงมา คือ ไตรมาสที่ 4 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 427,276 คน คิดเป็นร้อยละ 28.21 ไตรมาสที่ 3 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 398,520 คน คิดเป็นร้อยละ 26.31 และไตรมาสที่ 1 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 221,959 คน คิดเป็นร้อยละ 14.66

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยาในไตรมาสที่ 1 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยาลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 1 ของปี พ.ศ. 2549 คือ ลดลง 65,984 คน คิดเป็นร้อยละ 6.55

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยา ในไตรมาสที่ 2 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยาเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 2 ของปี พ.ศ. 2549 คือ เพิ่มขึ้น 76,028 คน คิดเป็นร้อยละ 2.02

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยาในไตรมาสที่ 3 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยาเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 3 ของปี พ.ศ. 2549 คือ เพิ่มขึ้น 90,120 คน คิดเป็นร้อยละ 3.59

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยา ในไตรมาสที่ 4 พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมา

ท่องเที่ยวในเมืองพัทยาเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 4 ของปี พ.ศ. 2549 คือ เพิ่มขึ้น 57,116คน คิดเป็นร้อยละ .94

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยาโดยรวม พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยาเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับโดยรวม ของปี พ.ศ. 2549 คือ เพิ่มขึ้น 157,280 คน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์ของนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยปัจจัยที่จะทำการศึกษา ได้แก่ รายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวนประชากรไทย ดัชนีราคาผู้บริโภค อัตราการว่างงาน และจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 – 2550 (แต่ละปีแบ่งเป็น 4 ไตรมาส) โดยใช้หลักการทางเศรษฐมิติในการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุ มีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 20 ผลการวิเคราะห์การแจกแจงข้อมูล

ตัวแปร	การทดสอบการแจกแจงปกติของข้อมูล		
	Kolmogorov-Smirnov test		
	Statistic	df	p_value
YT	.068	24	.200
POPT	.208	24	.009**
CPI	.150	24	.171
UNERT	.190	24	.026**
NP	.102	24	.200

** ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 20 แสดงผลการวิเคราะห์การแจกแจงข้อมูล ซึ่งเป็นการทดสอบว่าปัจจัยทางเศรษฐกิจนั้นมีการแจกแจงแบบปกติหรือไม่ โดยการตั้งสมมติฐานดังนี้

H_0 : ปัจจัยทางเศรษฐกิจมีการแจกแจงแบบปกติ

H_1 : ปัจจัยทางเศรษฐกิจมีการแจกแจงแบบไม่ปกติ

จากค่าสถิติของโคลโมโกรอฟ-สมอเรนอฟ พบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน และปัจจัยทางเศรษฐกิจ ซึ่งประกอบด้วย รายได้ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ดัชนีราคาผู้บริโภค และจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยา มีการแจกแจงแบบปกติ ส่วนจำนวนประชากรไทย และอัตราการว่างงาน มีการแจกแจงแบบไม่ปกติ ซึ่งไม่เป็นตามข้อสมมติ แต่จากการศึกษาของ Eysenck พบว่า ข้อสมมติเบื้องต้นนี้ สามารถผ่อนปรนได้ โดยไม่ส่งผลกระทบต่อขั้นสุดท้ายมากนัก (Howell.1999: 303)

การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุระหว่างปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน เป็นการหาความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวนประชากรไทย ดัชนีราคาผู้บริโภค อัตราการว่างงาน และจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยา กับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน ได้ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้น ดังนี้

ตาราง 21 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน

ตัวแปรอิสระ Independent Variable	ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์		t	p_value	F	p_value	D.W
	β	S_{bi}					
ค่าคงที่ (Constant)	892399.921	321885.065	2.772	.013**	5.066	.005**	1.675
YT	9.184	4.488	2.047	.056*			
POPT	-8.669	5.901	-1.469	.159			
CPI	-4313.262	1322.048	-3.263	.004**			
UNERT	-13110.466	5869.291	-2.234	.038**			
NP	.124	.049	2.520	.021**			
R	= .765		N	= 24			
R ²	= .585		df.	= 23			
Adjusted R ²	= .469		α	= .05			
S.D.	=12399.486		ตัวแปรตาม	= NB			
วิธีการ (Method)	Enter						

** ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

* ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.10

ตาราง 21 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุระหว่างปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน เป็นการหาความสัมพันธ์ระหว่างรายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวนประชากรไทย ดัชนีราคาผู้บริโภค อัตราการว่างงาน และจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยา กับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ มีค่าเท่ากับ 0.765 (R เท่ากับ 0.765) แสดงว่า รายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวนประชากรไทย ดัชนีราคาผู้บริโภค อัตราการว่างงาน และจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยา มีความสัมพันธ์กับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน คิดเป็นร้อยละ 76.5

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจพบ พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.585 (R^2 เท่ากับ 0.585) แสดงว่า รายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวนประชากรไทย ดัชนีราคาผู้บริโภค อัตราการว่างงาน จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยา สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน คิดเป็นร้อยละ 58.5 ส่วนที่เหลือร้อยละ 41.5 เป็นอิทธิพลจากการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยอื่น ๆ ที่ไม่ได้ระบุไว้ในแบบจำลอง และค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจพหุที่ปรับแก้แล้ว พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.469 คิดเป็นร้อยละ 46.9

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของสมการมีสมมติฐาน ดังนี้

$$H_0 : NB \neq a + \beta_{YT} + \beta_{POPT} + \beta_{CPI} + \beta_{UNERT} + \beta_{NP} + e$$

$$H_1 : NB = a + \beta_{YT} + \beta_{POPT} + \beta_{CPI} + \beta_{UNERT} + \beta_{NP} + e$$

นั่นคือ

H_0 : รายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวนประชากรไทย ดัชนีราคาผู้บริโภค อัตราการว่างงาน และจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยา ไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนในรูปเชิงเส้น

H_1 : รายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวนประชากรไทย ดัชนีราคาผู้บริโภค อัตราการว่างงาน และจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยา มีความสัมพันธ์กับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนในรูปเชิงเส้น

ตารางที่ 21 ค่าสถิติ F มีค่าเท่ากับ 5.066 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานรอง แสดงว่า รายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวนประชากรไทย ดัชนีราคาผู้บริโภค อัตราการว่างงาน และจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยา มีความสัมพันธ์กับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนในรูปเชิงเส้น ซึ่งจากการวิเคราะห์การถดถอยสามารถเขียนเป็นสมการเชิงพหุได้ดังสมการ 4.1

$$\begin{aligned}
 \text{NB} &= 892399.921 + 9.184 \text{ YT} - 8.669 \text{ POPT} - 4313.262 \text{ CPI} & (4.1) \\
 & \quad (2.772)^{**} \quad (2.047)^* \quad (-1.469) \quad (-3.263)^{**} \\
 & - 13110.466 \text{ UNERT} + 0.124 \text{ NP} \\
 & \quad (-2.234)^{**} \quad (2.520)^{**}
 \end{aligned}$$

จากสมการ 4.1 จะเห็นได้ว่า จำนวนประชากรไทย กับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนไม่มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งจะได้สมการถดถอยดังสมการ 4.2

$$\begin{aligned}
 \text{NB} &= 892399.921 + 9.184 \text{ YT} - 4313.262 \text{ CPI} - 13110.466 \text{ UNERT} & (4.2) \\
 & \quad (2.772)^{**} \quad (2.047)^* \quad (-3.263)^{**} \quad (-2.234)^{**} \\
 & + 0.124 \text{ NP} \\
 & \quad (2.520)^{**}
 \end{aligned}$$

จากผลการวิเคราะห์พบว่า เมื่อรายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนเพิ่มขึ้น 9.184 คน และในทำนองเดียวกัน เมื่อจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยาลดลงร้อยละ 1 ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนลดลง 9.184 คน

เมื่อพิจารณาดัชนีราคาผู้บริโภคเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนลดลง 4,313.262 คน และในทำนองเดียวกัน เมื่อดัชนีราคาผู้บริโภคลดลงร้อยละ 1 ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนเพิ่มขึ้น 4,313.262 คน

เมื่อพิจารณาอัตราการว่างงาน พบว่า เมื่ออัตราการว่างงานเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนลดลง 13,110.466 คน และในทำนองเดียวกัน เมื่ออัตราการว่างงานลดลงร้อยละ 1 ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนเพิ่มขึ้น 13,110.466 คน

เมื่อพิจารณาจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยา พบว่า เมื่อจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยาเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนเพิ่มขึ้น 0.124 คน และในทำนองเดียวกัน เมื่อจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยา ลดลงร้อยละ 1 ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนลดลง 0.124 คน

จากการทดสอบค่าสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน (Autocorrelation) ปรากฏว่า ค่า Durbin-Watson (D.W.) เท่ากับ 1.675 แสดงว่าค่าคลาดเคลื่อนเป็นอิสระกัน หมายความว่า ค่าคลาดเคลื่อนไม่มีความสัมพันธ์กันเอง ซึ่งเป็นไปตามเงื่อนไขของการวิเคราะห์ความถดถอย ดังนั้น

สมการนี้สามารถใช้อธิบายความสัมพันธ์ของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวใน
บริเวณบางแสน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้จะเป็นการสรุปผลการวิจัยทั้งหมด พร้อมทั้งอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ โดยมีรายละเอียดตามหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

1. สังเขปความมุ่งหมาย สมมติฐานและวิธีดำเนินการวิจัย
2. สรุปผลการวิจัย
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

1. สังเขปความมุ่งหมาย สมมติฐานและวิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาอุปสงค์การท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนของนักท่องเที่ยวชาวไทย ซึ่งมีความมุ่งหมาย สมมติฐานและวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนของนักท่องเที่ยวชาวไทย

สมมติฐานในการวิจัย

1. รายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน
2. จำนวนประชากรไทยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน
3. ดัชนีราคาผู้บริโภคมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน
4. อัตราการว่างงานมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน
5. จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยามีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดข้อมูลและแหล่งข้อมูล
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดข้อมูลและแหล่งข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ทำการศึกษาข้อมูลจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน (Number of Thai tourists in Bangsaen area) รายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทย (GDP Per Capita) จำนวนประชากรไทย (Thai population) ดัชนีราคาผู้บริโภค (Consumer price index) อัตราการว่างงาน (Unemployment rate) จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยา (Number of Thai tourists in Pattaya) ซึ่งข้อมูลก็นำมาใช้ในการวิจัยเป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมจากทางเว็บไซต์ของหน่วยงานราชการต่างๆ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาตำรา เอกสาร บทความ ทฤษฎีหลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบเขตของการวิจัย และสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้ครอบคลุมตามความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สร้างตารางข้อมูลให้ครอบคลุมกับตัวแปรที่ต้องการศึกษาตามความมุ่งหมายของการวิจัย
3. รวบรวมข้อมูลตัวแปรต่างๆ เพื่อนำมาใช้ในการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล จะใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 3 สัปดาห์ โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 12 ตุลาคม - 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551 ซึ่งข้อมูลทั้งหมดได้เก็บรวบรวมมาจาก สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ออนไลน์)

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การตรวจสอบข้อมูล นำข้อมูลทุติยภูมิที่ได้รับนำมาตรวจสอบความถูกต้อง และความครบถ้วนของข้อมูล
2. นำข้อมูลทุติยภูมิที่ได้รับนำมาจัดกระทำใหม่ให้มีความเหมาะสมสำหรับการนำไปวิเคราะห์และประมวลผลต่อไป
3. การประมวลผลข้อมูล เมื่อได้ทำการจัดกระทำข้อมูลให้มีความเหมาะสมแล้ว นำมาบันทึกโดยใช้คอมพิวเตอร์ โดยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ Statistic Package for Social Sciences: SPSS 11.5
4. การวิเคราะห์ข้อมูล กระทำโดยใช้วิธีค่าเฉลี่ยร้อยละในการอธิบายภาพรวมของการวิจัย เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลทั่วไปของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม และใช้วิธีการวิเคราะห์ การถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) โดยอาศัยแบบจำลองทางเศรษฐศาสตร์ เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ของตัวแปรในแบบจำลอง และทำการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรจากแบบจำลอง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีค่าเฉลี่ยร้อยละ และค่าสถิติต่างๆที่ใช้ในการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ ดังนี้ สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็นประเภทต่าง ๆ ดังนี้

1. ค่าร้อยละ
2. การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis)

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

1. สถิติทดสอบ F-test
2. สถิติทดสอบ t-test
3. สถิติทดสอบ Durbin-Watson

2. สรุปผลการวิจัย

หลังจากทำการวิจัยตามกระบวนการที่ตั้งไว้แล้วข้างต้น ทำให้ได้ผลการวิจัยที่สำคัญ ดังนี้

2.1 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน

จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนปี พ.ศ. 2545 พบว่าจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน มีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกไตรมาส โดยที่ไตรมาสที่ 4 มีจำนวนนักท่องเที่ยวมากที่สุด รองลงมาคือ ไตรมาสที่ 3 ไตรมาสที่ 2 และไตรมาสที่ 1

ปี พ.ศ. 2546 พบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน มีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกไตรมาส โดยที่ไตรมาสที่ 4 มีจำนวนนักท่องเที่ยวมากที่สุด รองลงมา คือ ไตรมาสที่ 3 ไตรมาสที่ 1 และไตรมาสที่ 2

ปี พ.ศ. 2547 พบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน มีจำนวนเพิ่มขึ้นและลดลง โดยที่ไตรมาสที่ 4 มีจำนวนนักท่องเที่ยวมากที่สุด รองลงมา คือ ไตรมาสที่ 2 ไตรมาสที่ 1 และไตรมาสที่ 3

ปี พ.ศ. 2548 พบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน มีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกไตรมาส โดยที่ไตรมาสที่ 4 มีจำนวนนักท่องเที่ยวมากที่สุด รองลงมา คือ ไตรมาสที่ 3 ไตรมาสที่ 2 และไตรมาสที่ 1

ปี พ.ศ. 2549 พบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน มีจำนวนเพิ่มขึ้นและลดลง โดยที่ไตรมาสที่ 1 มีจำนวนนักท่องเที่ยวมากที่สุด รองลงมา คือ ไตรมาสที่ 2 ไตรมาสที่ 4 และไตรมาสที่ 3

ปี พ.ศ. 2550 พบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน มีจำนวนเพิ่มขึ้นและลดลง โดยที่ไตรมาสที่ 4 มีจำนวนนักท่องเที่ยวมากที่สุด รองลงมา คือ ไตรมาสที่ 2 ไตรมาสที่ 3 และไตรมาสที่ 1

2.2 สรุปผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน โดยทำการศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวนประชากรไทย ดัชนีราคาผู้บริโภค อัตราการว่างงาน และจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 – 2550 แต่ละปีแบ่งเป็น 4 ไตรมาส รวม 24 ไตรมาส โดยใช้หลักการทางเศรษฐมิติในการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุ ซึ่งปัจจัยต่างๆ ที่นำมาวิเคราะห์สามารถสรุปได้ดังนี้

ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน ได้แก่ รายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวนประชากรไทย ดัชนีราคาผู้บริโภค อัตราการว่างงาน และจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยา

รายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.10 แสดงว่า เมื่อรายได้ของนักท่องเที่ยวชาวไทยเพิ่มขึ้น ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนเพิ่มขึ้น

ดัชนีราคาผู้บริโภคและอัตราการว่างงานมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

แสดงว่า เมื่อดัชนีราคาผู้บริโภคดัชนีราคาผู้บริโภคและอัตราการว่างงานเพิ่มขึ้น ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนลดลง และในทำนองเดียวกัน เมื่อดัชนีราคาผู้บริโภคดัชนีราคาผู้บริโภคและอัตราการว่างงานลดลง ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนเพิ่มขึ้น

จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยามีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า เมื่อจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยาเพิ่มขึ้น ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนเพิ่มขึ้น และในทำนองเดียวกัน เมื่อจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยาลดลง ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนลดลง

ปัจจัยที่ไม่มีผลต่ออุปสงค์ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน ได้แก่ จำนวนประชากรไทย ไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า ประชากรไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเพิ่มขึ้น หรือลดลงของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน

3. อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้น ทำให้ทราบถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่ออุปสงค์ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน ซึ่งผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ มีบางส่วนที่ตรงตามสมมติฐานที่วางไว้ และบางส่วนที่ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานในการวิจัยครั้งนี้ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 "รายได้ของนักท่องเที่ยวชาวไทยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน"จากผลการวิจัย สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

รายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธงชัย ฐิติวิริยะ (2541: 110) ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่องอุปสงค์ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศปี พ.ศ. 2530-2540 ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย คือ รายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยว กล่าวคือ เมื่อรายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทยเพิ่มขึ้น จะทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปเที่ยวจังหวัด เชียงใหม่ เชียงราย พะเยา นครราชสีมา เพิ่มขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พูนทรัพย์ พนมอุปถัมภ์ (2545: 62) ได้ทำการศึกษาเรื่องอุปสงค์การท่องเที่ยวของคนไทยในจังหวัดระยอง ผลการศึกษาพบว่า รายได้ที่แท้จริงเฉลี่ยต่อหัวมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยทั้งหมดที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดระยอง และ

สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงทิพย์ ศิริกาญจนารักษ์ (2546: 50-52) ซึ่งได้ทำการศึกษา เรื่องปัจจัยที่มีผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจังหวัดเชียงใหม่ โดยทำการศึกษานักท่องเที่ยวชาวไทย สหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส ญี่ปุ่น อังกฤษ และ เนเธอร์แลนด์ ผลการศึกษาพบว่ารายได้ของนักท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย สหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส ญี่ปุ่น อังกฤษ และ เนเธอร์แลนด์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุจิตรา เจริญสุภกร (2546: 61-64) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยกำหนดอุปสงค์การท่องเที่ยวของคนไทยในจังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่ารายได้เฉลี่ยที่แท้จริงต่อหัวของนักท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกจิตรา หล้าหลิบ (2550: 71) ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการศึกษาพบว่า รายได้เฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวไทยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดพระนครศรีอยุธยา นอกจากนี้ยังสอดคล้องงานวิจัยของ นันทน์ภัส เนื้อสีจัน (2550: 72-77) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง อุปสงค์การท่องเที่ยวเมืองพัทยาของนักท่องเที่ยวชาวไทย ผลการศึกษาพบว่า รายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน กับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวเมืองพัทยา

สมมติฐานข้อที่ 2 "จำนวนประชากรไทยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน" จากผลการวิจัยสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

จำนวนประชากรไทยไม่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของจุฑารัตน์ มณีกาญจน์ (2546:87) ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่องอุปสงค์การท่องเที่ยวในประเทศไทย: ศึกษากรณีนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคเอเชียตะวันออก ผลการศึกษาพบว่าในประเทศมาเลเซีย จำนวนประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการที่จะเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวยังประเทศไทย และยังสอดคล้องกับ วินิจ วีรยางกูร (2532: 39-40) ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า สาเหตุที่คนไม่เดินทางท่องเที่ยวนั้นเนื่องมาจากไม่มีความสนใจในเรื่องการท่องเที่ยวเลย ทั้งนี้ยังกลัวว่าจะไม่ปลอดภัยในเรื่องอุบัติเหตุ และถูกฉกชิงวิ่งราว ฯลฯ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ สถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาประเทศไทย (2540: 5-24--5-27) ที่กล่าวไว้ว่า เนื่องจากประชากรไทยมีภาระงานเยอะ หรือคิดว่าการท่องเที่ยวเป็นสิ่งฟุ่มเฟือยจึงไม่เดินทางท่องเที่ยว และถึงแม้ว่าประชากรไทยทุกภูมิภาคจะเดินทางท่องเที่ยว แต่ก็นิยมเดินทางท่องเที่ยวภายในถิ่นของตน ยกเว้นคนกรุงเทพฯ ซึ่งนิยมเดินทางเที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยวในต่างจังหวัด

สมมติฐานข้อที่ 3 "ดัชนีราคาผู้บริโภคมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน" จากผลการวิจัยสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ดัชนีราคาผู้บริโภคมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และสอดคล้องกับงานวิจัยของธงชัย ฐิบัติวิริยะ(2541: 110) ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่องอุปสงค์ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศปี พ.ศ. 2530-2540 พบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย คือ ดัชนีราคาผู้บริโภค กล่าวคือ เมื่อดัชนีราคาผู้บริโภคเพิ่มขึ้นจะทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัด เชียงใหม่ พิษณุโลก นครราชสีมา อุบลราชธานี กาญจนบุรี ลดลง และสอดคล้องกับงานวิจัย สุจิตรา เจริญสุภกร (2546: 62-65) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยกำหนดอุปสงค์การท่องเที่ยวของคนไทยในจังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า ดัชนีราคาผู้บริโภคมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวในจังหวัดขอนแก่น

สมมติฐานข้อที่ 4 "อัตราการว่างงานมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน" จากผลการวิจัยสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

อัตราการว่างงานมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และสอดคล้องกับ วุฒิเทพ อินทปัญญา และจำลอง อติกุล (2528: 34) ที่กล่าวว่าคนไม่เดินทางท่องเที่ยว ก็เนื่องมาจากไม่มีเงินสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ศิริ ฮามสุโพธิ์ (2543: 33 -35) ที่กล่าวว่า ถ้าประชากรมีงานทำ มีรายได้เพิ่มขึ้น และมีเวลาว่างเหลือพอที่จะนำมาใช้เพื่อการพักผ่อน การที่ฐานะทางด้านเศรษฐกิจของประชากรดีขึ้น จะมีผลส่งให้ประชากรมีความต้องการที่จะเดินทางท่องเที่ยวไปยังสถานที่ต่างๆ เพื่อเป็นการพักผ่อนและหาความรู้เพิ่มเติมให้แก่ตนเอง แต่ไม่สอดคล้องกับ สาวิตรี แก่นพลอย (2546: 26-53) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวไทย โดยผลการศึกษาพบว่า อัตราการว่างงานมีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันกับจำนวนนักท่องเที่ยวไทย

สมมติฐานข้อที่ 5 "จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยามีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน" จากผลการวิจัยสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยามีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ซึ่งสอดคล้องกับ นิคม จารุมณี (2536: 115) โดยกล่าวว่า การท่องเที่ยวแบบผ่านทางเป็นการท่องเที่ยวหลักประเภทหนึ่ง ซึ่งนักท่องเที่ยวเหล่านี้มักเดินทางโดยพาหนะ เช่น รถยนต์ รถโดยสาร โดยความต้องการส่วนใหญ่ของนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ก็คือ โรงแรมที่พัก ภัตตาคาร นักเดินทางท่องเที่ยวเหล่านี้มีการปรับเปลี่ยนและยืดหยุ่นรายการเดินทางท่องเที่ยว เนื่องจากเวลาในการเดินทางดูเหมือนจะไม่ใช่สิ่งสำคัญสำหรับนักท่องเที่ยวแบบผ่านทาง ซึ่งบริเวณบางแสนเป็นทั้งจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยวไทยและเป็นทั้งเส้นทางผ่านของนักท่องเที่ยวที่จะ

เดินทางต่อไปยังเมืองพัทยาทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยามีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน

4. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง อุปสงค์การท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนของนักท่องเที่ยวชาวไทย ผู้ทำการวิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ในการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ ซึ่งประกอบด้วย รายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทย ดัชนีราคาผู้บริโภค อัตราการว่างงาน จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยา สามารถนำมาอธิบายความสัมพันธ์กับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน ได้อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นหากรัฐบาลและเอกชน ตลอดจนผู้ประกอบการมีความรู้ ความเข้าใจในปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน จะทำให้สามารถนำมาใช้เป็นข้อมูล เพื่อใช้ในการวางแผนปรับปรุง พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และตลาดการท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มศักยภาพของการท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน โดยจากการศึกษาพบว่าข้อมูลที่ได้ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ดังนี้

1. รายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยจากการศึกษาพบว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน ดังนั้นรัฐบาลควรดูแลด้านเศรษฐกิจของประเทศไทยให้เจริญเติบโตอย่างยั่งยืน และให้ความสำคัญในด้านการกระจายรายได้ของประชาชนในประเทศอย่างทั่วถึง ซึ่งทั้งสองสิ่งนี้จะทำให้รายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชาชนในประเทศสูงขึ้น และชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนดีขึ้น สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ นักเรียน นิสิต นักศึกษาใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ในช่วงปิดภาคเรียน โดยการทำงานพิเศษ รวมทั้งเอกชนและผู้ประกอบการต่างๆ ควรมีการจ้างงานชั่วคราวในลักษณะที่สามารถนํางานกลับไปทำที่บ้านได้ เมื่อมีรายได้แล้วจะสามารถนำรายได้บางส่วนไปใช้ในการท่องเที่ยว ซึ่งจะส่งผลให้มีจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนเพิ่มมากขึ้นในที่สุด

2. ดัชนีราคาผู้บริโภค โดยจากการศึกษาพบว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน ซึ่งรัฐบาลจะต้องควบคุมดูแล ไม่ให้ดัชนีราคาผู้บริโภคสูงเกินไป และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรร่วมมือกับเอกชนและผู้ประกอบการในบริเวณบางแสนในการจัดกิจกรรมลดราคาสินค้าอุปโภค บริโภคในช่วงนอกฤดูการท่องเที่ยวของบางแสน เพื่อจะให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนของนักท่องเที่ยวชาวไทย เนื่องจากถ้าดัชนีราคาผู้บริโภคมีค่าสูงมาก ก็จะสะท้อนถึงราคาสินค้าและบริการต่างๆ ภายในประเทศ ซึ่งจะมีค่าสูงตามไปด้วย ทำให้ค่าใช้จ่ายทางการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ทำให้ปริมาณนักท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนลดลง

3. อัตราการว่างงาน โดยจากการศึกษาพบว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน ซึ่งรัฐบาลควรดูแลทางด้านเศรษฐกิจของประเทศและร่วมมือกับเอกชนตลอดจนผู้ประกอบการในการสร้างงานให้ผู้ว่างงานมีงานทำ เมื่อผู้ว่างงานมีงานทำแล้วจะทำให้อัตราการว่างงานลดลง ส่งผลให้มีจำนวนนักท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนเพิ่มมากขึ้น

4. จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยา โดยจากการศึกษาพบว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนเมื่อพิจารณา จะเห็นได้ว่าการท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนกับการท่องเที่ยวในเมืองพัทยาคือเป็นสินค้าประกอบกัน ดังนั้น รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวทั้งบางแสนและพัทยาไปพร้อมๆกัน หรือจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบต่อเนื่องกัน ซึ่งจะทำให้นักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนเพิ่มมากขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่จะศึกษาวิจัยต่อไป ดังนี้

1. ในการศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาวิธีต่างๆ เช่น การออกแบบสอบถามเพื่อให้นักท่องเที่ยวชาวไทยได้แสดงความคิดเห็น และการพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่จะเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย เพื่อเตรียมรองรับสถานการณ์นักท่องเที่ยวชาวไทยที่อาจจะเพิ่มขึ้นหรือลดลงในอนาคต

2. ในการศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้จ่ายในการท่องเที่ยวบริเวณบางแสนของนักท่องเที่ยวชาวไทยเพื่อจะได้ทราบว่าปัจจัยใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อการใช้จ่ายในการท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน

3. ในการศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาอุปสงค์การท่องเที่ยวในบริเวณบางแสนของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศด้วย เพื่อที่จะได้กระจายกลุ่มลูกค้าเป้าหมายให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2533). *การท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2551). *จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณบางแสน*. สืบค้นเมื่อ 12 ตุลาคม พ.ศ. 2551, จาก http://www2.tat.or.th/stat/web/static_tst.php
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2551). *จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยา*. สืบค้นเมื่อ 17 ตุลาคม พ.ศ. 2551, จาก http://www2.tat.or.th/stat/web/static_tst.php
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2544). *การใช้ เอส พี เอส เอส ฟอว์ วินโดวส์ (SPSS for Window) ในการวิเคราะห์ข้อมูล*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: ซี เค แอนด์ เอส โฟโต้สตูดิโอ.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2545). *การวิเคราะห์สถิติเพื่อธุรกิจ: สถิติเพื่อการตัดสินใจทางธุรกิจ*. กรุงเทพฯ: ซี เค แอนด์ เอส โฟโต้สตูดิโอ.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2546). *การใช้ เอส พี เอส เอส ฟอว์ วินโดวส์ (SPSS for Window) ในการวิเคราะห์ข้อมูล*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: ซี เค แอนด์ เอส โฟโต้สตูดิโอ.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2548). *การใช้ เอส พี เอส เอส ฟอว์ วินโดวส์ (SPSS for Window) ในการวิเคราะห์ข้อมูล*. พิมพ์ครั้งที่ 7 กรุงเทพฯ: ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กองวิชาการและแผนงาน เทศบาลเมืองแสนสุขจังหวัดชลบุรี. (2552). *แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลเมืองแสนสุข พ.ศ. 2553-2557*. ชลบุรี: กองวิชาการและแผนงาน.
- จุฑารัตน์ มณีกาญจน์. (2546). *อุปสงค์การท่องเที่ยวในประเทศไทย: ศึกษากรณีนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคเอเชียตะวันออก*. สารนิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- ฉลองศรี พิมพ์สมพงศ์. (2546). *การวางแผนและพัฒนาตลาดการท่องเที่ยว*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2541). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: เทพนิมิต.
- ดวงทิพย์ ศิริกาญจน์ (2546). *ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจังหวัดเชียงใหม่*. การค้นคว้าแบบอิสระ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- ธงชัย ฐิติวิริยะ (2541). *อุปสงค์ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ ปี พ.ศ. 2530-2540*. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.

- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2552). *จำนวนประชากรไทย*. สืบค้นเมื่อ 28 ตุลาคม พ.ศ. 2551, จาก <http://www2.bot.or.th/statistics/ReportPage.aspx?reportID=93&language=th>
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2552). *อัตราการทำงาน*. สืบค้นเมื่อ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551, จาก <http://www2.bot.or.th/statistics/ReportPage.aspx?reportID=93&language=th>
- นันทน์ภัส เนื้อสีจัน. (2550). *อุปสงค์การท่องเที่ยวเมืองพัทยาของนักท่องเที่ยวชาวไทย*. สารนิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- นราทิพย์ ชูติวงศ์. (2548). *หลักเศรษฐศาสตร์ I: จุลเศรษฐศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิคม จารุมณี. (2536). *การท่องเที่ยวและการจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- นิตา ชัชกุล. (2550). *อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2548). *การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน*. กรุงเทพฯ: ศูนย์วิชาการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2548). *อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวธุรกิจที่ไม่มีวันตายของประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: ซี.พี.บุ๊ก สแตนดาร์ด.
- ปรีชา แดงโรจน์. (2544). *อุตสาหกรรมท่องเที่ยวสู่ศตวรรษที่ 21 = 21st century tourism industry*. กรุงเทพฯ: ไฟว์ แอนด์ โฟร์ พรินติ้ง.
- เปรมวดี ณ นครพนม. (2545). *การศึกษาพฤติกรรมกรท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นที่เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยแบบจัดการท่องเที่ยวด้วยตนเอง: กรณีศึกษาบริเวณพื้นที่เกาะรัตนโกสินทร์*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ศิลปศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- พรพิมล สันติมณีรัตน์. (2541). *เศรษฐศาสตร์จุลภาค = Microeconomic*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พูนทรัพย์ พนมอุปถัมภ์. (2545). *อุปสงค์การท่องเที่ยวของคนไทยในจังหวัดระยอง*. สารนิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- วรรณ วังวานิช. (2546). *ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยว*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วุฒิเทพ อินทปัญญา; และ จำลอง อติกุล. (2528). *รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการวิจัยผลทางด้านเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: ศูนย์บริการวิชาการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วินิจ วีรยางกูร. (2532). *การจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- รัตนา สายคณิต. (2538). *มหเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ศิริ ฮามสุโพธิ์. (2543). *สังคมวิทยาการท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาแห่งประเทศไทย.(2540). *โครงการศึกษาเพื่อจัดทำแผนแม่บท
การพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศ*. กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- สาวิตรี แก่นพลอย. (2546). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวไทย.
การค้นคว้าแบบอิสระ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์) เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.*
- สุจิตรา เจริญสุภกร. (2546). *ปัจจัยกำหนดอุปสงค์การท่องเที่ยวของคนไทยในจังหวัดขอนแก่น. สาร
นิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่าย
เอกสาร.*
- สุมล มานัสถิติ. (2544). *หลักเศรษฐศาสตร์ 1 : เศรษฐศาสตร์จุลภาค*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ:
ศูนย์วิจัยและผลิตตำรา มหาวิทยาลัยเกริก.
- สันทัต เสริมศรี. (2539). *ประชากรศาสตร์ทางสังคม*. นครปฐม: สถาบันพัฒนาการสาธารณสุข
อาเซียน มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2552). *รายได้เฉลี่ยต่อหัวของ
นักท่องเที่ยวชาวไทย*. สืบค้นเมื่อ 23 ตุลาคม พ.ศ.2551, จาก http://www.nesdb.go.th/Portals/0/eco_datas/account/qgdp/data4_08/AlltableQ4_2008.xls
- สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์. (2552). *ดัชนีราคาผู้บริโภค*. สืบค้นเมื่อ 25 ตุลาคม
พ.ศ. 2551, จาก
http://www.indexpr.moc.go.th/price_present/tableIndexCpi_q_bot.asp
- เอกจิตรา หล้าหีบ. (2550). *ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมา
ท่องเที่ยวจังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. สารนิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- เอกฉัตร สิริสรรรคานันต์.(2547). *หลักเศรษฐศาสตร์มหภาค*. สงขลา: ภาควิชาเศรษฐศาสตร์และ
บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- Arnold, Roger A. (2008). *Macroeconomics*. 8th ed. Australia: Thomson/South-Western.
- Howell, David C. (1999). *Fundamental Statistics for the Behavioral Sciences*. 4th ed. Pacific
Grove, California: Duxbury Press.
- Bronfenbrenner, M.; Sichel, W.; & Gardner, W. (1987). *Macroeconomics*. 2nd ed. Boston:
Houghton Mifflin.
- McIntosh, Robert W.; Goeldner, Charles R.; & Ritchie, J.R. Brent. (1995). *Tourism
: Principles, Practices,Philosophies*. 7th ed. New York: John Wiley & Sons.
- Murphy, Peter E. (1985). *Tourism : a Community Approach*. New York: Methuen.

O'lcoz,T.var; & Kozak, M. (1998). "*Tourism Demand in Turkey*" *Annals Tourism Research* 25 (January.1998): 236-240.

Ruffin, Roy J.; Gregory, Paul R.(1983). *Principles of Macroeconomics*. Glenview, Illinois : Scott, Foresman.

ภาคผนวก

ตาราง ข้อมูลทุติยภูมิของจำนวนนักท่องเที่ยวนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยว
ในบริเวณบางแสน

ปี	ไตรมาส	NB (คน)	YT (บาท)	POPT (พันคน)	CPI (ร้อยละ)	UNEPT (ร้อยละ)	NP (คน)
2545	1	68,625	12,841	65,261.15	84.9	3.23	148,181
	2	75,660	12,300	63,393.33	85.5	2.87	251,145
	3	83,450	12,427	63,526.91	85.5	1.76	187,250
	4	95,972	13,418	63,660.87	86.0	1.78	213,286
2546	1	76,614	13,604	63,794.98	86.5	2.84	165,704
	2	75,281	12,999	63,929.26	86.9	2.49	281,908
	3	98,387	13,138	64,062.60	87.1	1.54	206,223
	4	104,940	14,404	64,237.97	87.4	1.80	242,689
2547	1	73,835	14,391	64,757.44	88.2	2.87	194,624
	2	88,846	13,737	65,144.12	89.2	2.46	296,862
	3	66,843	13,841	65,197.16	90.0	1.51	249,092
	4	98,054	15,119	65,231.10	90.0	1.48	322,354

ตาราง (ต่อ)

ปี	ไตรมาส	NB(คน)	YT (บาท)	POPT (พันคน)	CPI (ร้อยละ)	UNEPT (ร้อยละ)	NP (คน)
2548	1	33,931	14,779	65,265.10	90.7	2.52	214,319
	2	48,624	14,261	65,299.06	92.6	2.04	273,276
	3	76,343	14,477	64,884.04	95.0	1.35	286,487
	4	87,090	15,696	64,993.26	95.5	1.47	381,237
2549	1	83,960	15,599	65,103.28	95.9	1.87	287,943
	2	72,499	14,907	65,223.48	98.1	1.67	390,780
	3	58,162	15,063	65,341.82	98.5	1.22	308,400
	4	68,945	16,284	65,452.34	98.6	1.31	370,160
2550	1	59,002	16,168	65,566.36	98.2	1.63	221,959
	2	71,925	15,453	65,683.99	100.0	1.61	466,808
	3	70,752	15,723	65,800.08	100.1	1.18	398,520
	4	82,486	17,101	65,909.41	101.5	1.11	427,276

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นายเทวฤทธิ์ เอ็มโอษฐ์
วันเดือนปีเกิด	20 มิถุนายน 2524
สถานที่เกิด	จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	26 หมู่ 7 ตำบลปราณบุรี อำเภอปราณบุรี จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ 77120
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2543	มัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนเบญจเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี
พ.ศ. 2547	การศึกษาระดับมัธยมศึกษา จากมหาวิทยาลัยบูรพา
พ.ศ. 2552	เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การจัดการ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ